

Çekoslovakyanın Südetlerle meskûn şehirlerinde kanlı sokak muharebeleri

Südetler Çek hükûmetine 6 saat mühletli bir ulti-matom vererek örfî idarenin ref'ini istediler, talep reddedildi

12 ölü, 50 yaralı var!

Südetler 1000-10000 kişilik kafileler halinde ayaklanarak silâhlarla istasyonlara, karakollara hücum ettiler, binalara Alman bayrağı astılar

Südetlere münferid vak'alar lâzım gelen tesiri yapmazsa toplu halde isyan etmeleri için talimat verildiği anlaşıldı

Henlaynın bugün plebisit istemesi bekleniyor!

Südet meb'uslarının da bugün Çek Başvekili ile görüşecekleri bildiriliyor

Örfî idare ilân edilen mantakadan bir görünüş: Henlaynın karargâhı Aschkarargâhı Çek - Alman hududu

Prag 13 (Hususî) — Dün gece Hitlerin nutkunu müteakib toplanmış olan kabine, bu nutkun Südetlerle meskûn min-takalarda âdeta isyanı hatırlatan bir tesir bırakmış olduğunu müşahade eylemiştir. Filhakika, Südet mintakalarında dün gece, verilen bir işaret üzerine başlamış gibi, kanlı hâdiseler birbirini takip etmiştir.

Almanya Ren boyunda harbe nasıl hazırlanıyor?

Son günlerde taygare ile hudud üzerinde uçan bir Fransız muharriri neler gördü?

Her Hitler söylediği son nutukta Almanyanın bir hücum halinde kendisini korumak için yaptığı hazırlıklardan bahsetti. Sözleri aynen şunlardı: — Zamanımızın en muazzam tahkimatı inşa halindedir. Garb hududumuzda iki senedenberi yapılmakta olan bu tahkimatta 278 bin işçi, 84 binden fazla mü-

Buhran karşısında devletlerin kararları

Çekoslovakya da ya - şamakta olan 3,5 mil - yon Almanın kendi kendilerini idare etmeleri - ni istemektedir. Hitler son nutkunda: «Şayet bu insanların hakları kendilerine verilmezse onlar adaleti ve yardımı bizden görecektir.» demiştir.

Çek hükümeti Almanlara verilebilecek hukukun azamisini vermiş olduğu kanaatindedir ve memlekette bir plebisit yapılmasına kat'iyetle muarızdır.

Silâhlı bir ihtilâf çıkmasının önünü almağa çalışmaktadır ve silâhlı bir ihtilâfın sür - atle genişleyeceğini, ken - disini de lâkayd bırak - mıyacağını bilmektedir. Bütün kuvve - tile Lord Ransmen'in Praga giriş - ceği uzlaştırma hareketine müzaheret etmektedir.

Fransanın Çekoslo - vakiya ile karşılıklı yar - dım muahedeleri vardır ve Çekoslovakya bir hü - cuma maruz kalırsa bu muahedeler mucibince onun yardımına koşacağını söylemek - tedir.

Rusya da Çekoslovak - yaya yardım muahede - lerle bağlıdır ve taah - hüdlarını ifa edeceğini söylemektedir. Fakat Rusyanın ne Çekoslo - vakiya ile ne de Almanya ile müşterek hududu vardır. Yardımı yapması için Lehistan ve Romanyadan geçmesi lâzımdır. Şu halde vaziyeti bu dev - letlerin vaziyetlerine tabidir.

Fransa ve İngiltere tarafından istizmac e - dilleceği zaman Fran - sız - Leh muahedesine tevfikân Fransa aley - hinde herhangi bir ha - rekete girişmeyeceğini söylemekle ik - tifa etmiştir. Harb genişlediği tak - dirde menfaatlerine en uygun yolu ihtiyar edecektir.

Çekoslovakya ya yapı - lacak bir taarruz kar - gısında lâkayd kalma - yacağını söylemiştir.

Almanya Çekoslovak - yaya hücum ettiği tak - dirde bitaraf kalacak, fakat Almanya ideolo - jik bir harbe girişirse onun sırasında yer a - lacaktır. (Arkası 11 inci sayfada)

Avrupayı saran korku büyüyor!

İngilterede Nazırlar ve ordu erkânı harb meclisi halinde toplandılar

Verilen kararlar derhal Fransaya bildirildi

Fransız kabinesi de Cumhurreisinin riyaseti altında uzun bir toplantı yaptı, Fransada her nevi siyasi toplantılar yasak edildi

“İtalyan gazetelerinde çıkan bir tebliğ: Südet mintakası Çekoslovakya'dan tamamen ayrılmalıdır.”

Londra 13 (Hususî) — Hitlerin nut - ziyet seri ve vahim bir surette inkışaf kunu müteakib, Çekoslovakya'daki va - etmektedir. (Devamı 11 inci sayfada)

Dünya gazeteleri vaziyeti nasıl görüyorlar?

Fransız gazeteleri: “Vatan tehlikededir. Kardeşçe birleşelim. Sulhü kurtarmak için son ümid budur.”

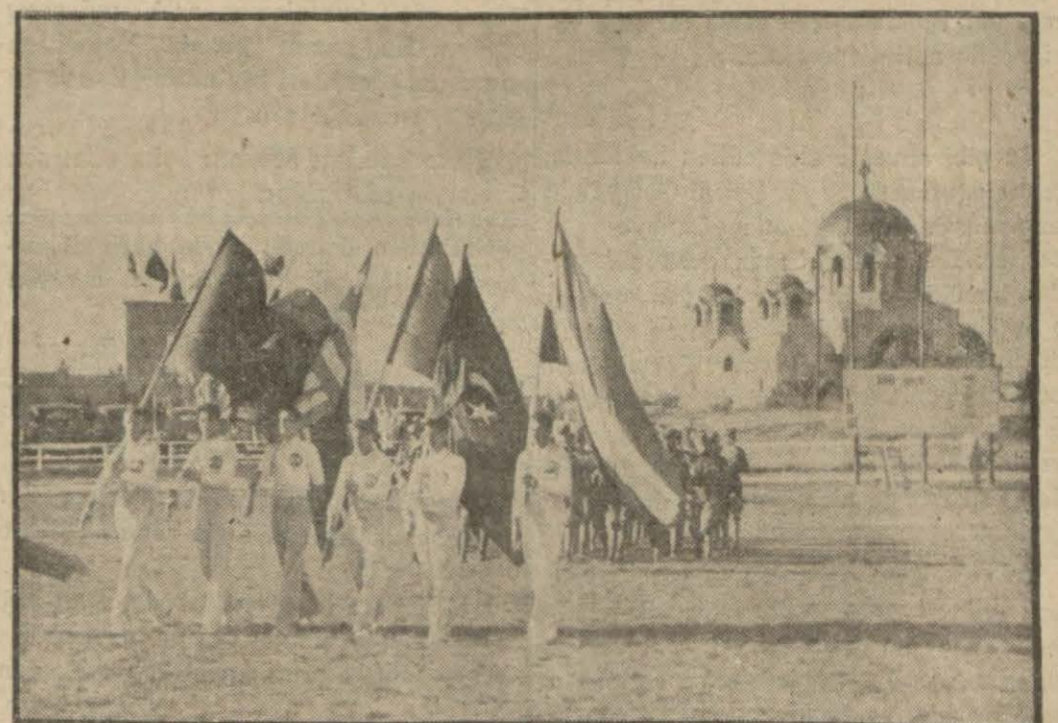
İngiliz gazeteleri: “Vaziyet gittikçe büyüyen korkuyu muhik gösteriyor, yeni bir karışıklık devresine intizar etmek lâzım!”

Londra 13 (Hususî) — Hitlerin dün - etmektedir. Umumi kanaate göre vazi - kü nutku bütün Avrupa matbuatını ılgal (Devamı 11 inci sayfada)

Dokuzuncu Balkan oyunlarında neler gördüm?

Yunanlılar birinci olmak ümidini kaybettiler

(Belgrada gönderdiğimiz arkadaşımız Ömer Besim yazıyor)

Balkan oyunlarının başlayışından bir intiba: Balkan bayrakları geçerken (Yazısı 14 üncü sayfamızın 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci sütunlarında)

Hergün

Bay Hitlerin
Nutkundan sonra

Yazan: Muhittin Birgen

○ kadar merak ve heyecanla beklenen nutuk, Bay Hitlerin kongreyi kapamak üzere söyleyeceği sözler, evvelki akşam, bütün dünya ufuklarını dolaştı. Şu dakikada dünya, bu merakattan da kurtulmuştur. Ancak helecan devam ediyor!

Evet, helecan devam ediyor. Harb olacak mı? Olmayacak mı? Bu iki soru daha da bir hayli devam edecek. Yalnız tek bir teselli var: Hemen yarın harb olacak değildir. Öbür güne de Allah kerim! Acaba hiç olmayacak mı? Nutka bakılırsa, belki de olabilir; fakat, biz eski kanaatimizde devam ediyoruz. Südet meselesi için bir harb çıkmaz.

Bay Hitler, bu gibi ahvalde söylenebilecek sözleri söyledi; harbedecek olan harbedeceğini haber veremez. Bundan dolayı kendisinden harbedeceği fikrini söylemesini bekleyemeyiz. Nitekim harbetmeyeceğini de söyleyemezdi; çünkü bu da mücadeleden vazgeçtiğini ilân etmek demek olurdu. Sadece dedi ki: «Eğer Südetlerin hakları tanınmaz da bir galle çıkarsa onlara yardım edeceğiz!» Bu da gayet tabii bir şey olur.

Şu halde nutuk, vaziyete yeni bir şey ilâve etmiş değildir.

★

Nutuk, vaziyete yeni bir şey ilâve etmemekle beraber Almanyanın bu işdeki taktiğine daha fazla bir vücut vermiş bulunuyor. Şimdi daha iyi görüyoruz ki Almanya, Südetler için hak iddiası siyasetinde ısrar edecek ve fakat, hakkı silâhla bizzat istihsal yolundan gitmeyecektir. Bu taktiği tatbik ederken de demokrasiye ve bilhassa bugün hakem rolünü oynayan İngiltereye hücum ediyor. «Eğer, diyor; şu üç buçuk milyon Südet Alman değil de, İngiliz olsaydı acaba İngiltere ne yapardı?»

Bu tez kuvvetlidir? İngilterede işitildiği zaman bu söz, derin akisler yapar ve birçok İngilizin kafasını yumuşatır. Bunun gibi, bu, dünyanın neresinde işitilse, hak mefhumu bakımından Almanyaya hak verdirir.

Nitekim, «Südetler Filistin Arabları değildir!» tarzındaki sözler de kuvvetlidir. Şu halde, Almanyanın Nürnberg kongresinden sonra Çekoslovakaya hücum edeceğini bekleyenler tahminlerinde aldandılar. Bay Hitler Çekoslovakaya değil, İngiltereye hücum ediyor ve onu manevî, fakat kuvvetli bir silâhla vurmak istiyor! Dünyanın bugünkü halinde manevî silâhlar, kesen ve yakan silâhlardan daha az kuvvetli değildir. Bunun içindir ki Almanya bunları tercih ediyor. Eskiden hak istiyen dokuz mahkemeden koğarlardı; fakat, bugün kuvvetin hareketi geçmesi ihtimali önünde tiril tiril titriyen dünya efkârı, hak bahisleri üstünde çok hassas olmuştur. Bilhassa kuvvetle teyid edildiği zaman dünya, hakkı dinliyor ve onun yerine gelmesini istiyor.

Bu taktiğin kuvveti aşıkardır: Şimdiye kadar daima cebre ve tahakküme müracaatla itham edilen Almanya, bu defa rakiblerinin karşısına sadece hak iddiasıyla çıkıyor ve her şeyden evvel kendisine efkârında haklı bir mevki temin etmek istiyor. Südetler Alman oldukça Almanyayı iddialarında haksız telâkki etmek kabil olamayacağına göre işler dönüp dolaşık Südetlere geniş bir hak verilmesi neticelenecektir.

★

Bu gibi ahvalde elde edilen haklar da, çocukluğumuzda Seyid Battal Gaziyeye aid hikâyelerde okuduğumuz efsaneye çok benzer: Battal Gazi Bizans hükümdarından bir öküz gönü kadar bir yer istemiş; o da «bu kadarcık bir yerden ne çıkar?» deyip ona istediğini vermiş. Battal Gazi bu öküz gönünü ince ince keserek genişletmiş ve onu serdiği yere Arab camii yaptırmış! Bu efsaneyi daha birçok yerde görürüz. İşte bir öküz gönü de bu defa Südetlerin eline geçecektir!

Er veya geç bu olacağına göre sözle halledilmesi mümkün bir iş için Bay Hitleri silâhla müracaat edecek farzetmek abestir. Ancak enternasyonal meselelerin halinde âdet ve an'ane, en basit şeylerin bile sahneye büyük bir mizansen içinde çıkarmak olduğu için bu defaki dava da,

Resimli Makale:

≡ Zevk münakaşa götürmez. ≡

Bir düzüne ressamı aynı manzaranın karşısına geçirecek birer tablo yapmalarını isteyiniz, gördükleri manzara birdir, fakat her birinin vücutta getireceği eser renk, ziya, çizgi ve detay bakımından yekdiğerinden epeyce farklı olacaktır.

Herkesin hususî bir görüş zaviyesi vardır, birininki diğerrininkine uymaz, farklıdır, bunun içindir ki dünyada ne kadar insan varsa o kadar da zevk vardır. Kendi zevkinizi feda etmeyiniz, fakat başkasının zevkine de karışmayınız. Zevk münakaşa götürmez.

SÖZ ARASINDA

5 defa ikiz Çocuğu olan Adamın kitabı

İngilterede beş defa ikiz evladı olan ve 14 erkek ve kız çocuğunun babası bulunan bir İngiliz, (bir aile nasıl yetiştirilir?) ismile şayanı dikkat bir kitab neşretmiştir. Kitabda şu na-sihatlere rastlanmaktadır:

1 — Ağlama - Çocuklar pek küçükken ağlarlar. Bu tabii bir haldir. Bir çocuk ağlamaya başlar başlamaz, onu hemen kucağınıza alıp susturmaya çalışmayınız. Bocuğu arsız edersiniz.

2 — İdare - Babalar kazak olmasını, bilmelidirler. Benim söylediğim her şey yapılır, âdetâ kanun hükmünde -dir. Başka türlü de olamaz. Söyleyeceğiniz bir şeyi önceden düşününüz, (hayır!) dedikten sonra caymayınız.. (Evet) diyebileceğiniz bir yerde de (hayır) yapıştırmayınız.

3 — Mücazat - Çocuklara ceza verilmelidir. Hattâ dayak da atılmalıdır. Yalnız sopa veya maşaya lüzum yoktur. Çocuğunuzu dövmek isterseniz hafif hafif ve kendi elinizle dövünüz.

4 — Aileden biri iyi bir şey yaparsa ona (âferin) demelidir. Bu aile ferdlerinin kendi nefislerine karşı olan itimatını artırır, ve sizin yalnız kabahatlerini görmediğinizi isbat eder.

5 — Sofrada çocukların konuşmasına veya okumalarına aslâ müsaade etmem. Bu, hazmı bozar. Yemekten sonra da küçükleri bir müddet sırtüstü yatırır, istirahat ettiririm.

Resmimiz bu adamın karısını son ikizlerle gösteriyor.

gözlerimizin önünde böyle harb dekorları ve silâh şakırtıları içinde cereyan ediyor!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra Hiç merak etmeyin

Bir büyük mağazaya tezgâhtar aranıyordu. Mağaza sahibi müracaat edenlerden birine sordu:

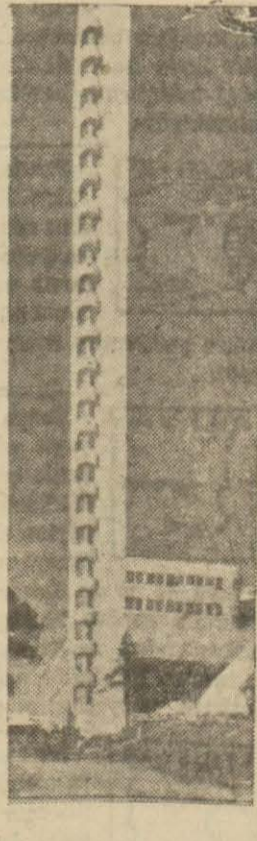
— Tezgâhtarlık bilir misiniz?
— Bilirim.
— Bu meslekte çok kere yalan söylemek icab eder, yalan söylemeyi de becerebilir misiniz?
— Hiç merak etmeyin, herkesten fazla söylerim.
— İngilizce bilir misiniz?
— Kendi dilimi nasıl biliyorsam, İngilizceyi de o kadar bilirim.
— Öyleyse sizi mağazama alıyorum.

Yeni tezgâhtar ertesi gün işe başlamıştı. Mağazaya gelen ilk müşteri bir İngilizdi. İngilizce hitab etti. Yeni tezgâhtar bir şey anlamamıştı. İngiliz derdini anlatamayınca hiddetlendi, mağazadan çıktı. Mağaza sahibi yeni tezgâhtarın yanına geldi:
— Siz, hani İngilizce bildiğinizi söylemişsiniz, yalan söylediniz ha!
— Olabilir, daha evvel siz bana; yalan söylemeyi becerip beceremediğimi de sormamış mıydınız? Ben de size herkesten fazla söylerim, dememiş miydüm?

Olimpiyad kulesi

1940 olimpiyadlarının yapılacağı Finlandiyada Helsinki'de singfors'da stadyom meydanındaki kule işte bu kadar ince ve uzundur.

Müسابakaların mükemmel bir şekilde cereyan etmesi için icab eden tedbirler alınmıştır. Şehrin her tarafındaki oteller şimdiden kontrol edilmiştir. Bazı yerlerden de müracaat edilerek otellerde yer ayrılmıştır. Bilhassa büyük seyirci kütlesine iştirak edecek olan Norveç aşığı yukarı bütün yerleri kapattırılmıştır. Finlandiya hükümeti olimpiyad için lâzım gelen inşaatı büyük bir süratle yaptırmaktadır.

İngiliz Başvekilli Çemberlaynın Garib bir âdeti

İngiliz Başvekilli Çemberlayn, huraferelere, bâtil itikadlara inanmaz ama, kendisinin veya karısının yere düşürdüğü şeyi muhakkak kendisi almak ister. Resimde de, onu, karısının yere düşen şemsiyesini alırken görüyorsunuz.

Neuyorkta cür'etkârane bir hırsızlık

Neuyorkun en kalabalık semti bulunan Beşinci caddede kâin büyük bir apartmanın 11 inci katındaki büyük mücevherci mağazasına üç haydut girmiştir. Bunlardan birisi kapının önünde gelip geçeni tedkik ederken diğer ikisi ellerinde tabancalarile içeri girip mağazanın iki sahibi ve üç memuru -nu ölüme tehdid ederek kalın bir iple kendi kendilerini bağlamalarını emretmişlerdir. Bu beş kişi sıkı sıkı ellerinden ve ayaklarından birbirlerine bağlandıktan sonra mağazada yükte hafif pahada ağır her ne varsa hepsi hırsızlar tarafından toplanıp götürülmüştür.

İngilterede çingenelerin marifetleri

Londrada çingenelerin idare ettiği seyyar bir panayır arabasında orgun havasına ayak uydurarak dans eden bir maymunla, 2 yaşlarında bir çocuğun hal ve tavri polis müfettişlerinden birinin nazarı dikkatini çekmiş, arabaya sıçrayan müfettiş, hayvanla çocuğun bir metre yirmi santim uzunluğunda bir zincire bağlı olduklarını hayretle görmüştür. Çingeneler tabii tevkif edilmişlerdir.

Sözün Kıyası

Şiş kaçığı

E. Talu

K adın çoraplarındaki «şiş kaçığı» gibi, ekseriya icraatta, nizamatta, hattâ kanunlarda zayıf veya sakat bir nokta bırakmak, her nedense âdetimizdir. Bu zayıf veya sakat noktanın mevcudiyeti ise, hemen daima, tabiiyette, bazan mükellefi, bazan da icra vasıtalarını üzer, sıkır, müşkül mevki düşürür. Ve neticede, o icraattan, o zamandan ve o kanundan beklenen gaye arada kaynar, gider.

Osmanlı devrinin sonlarında, İttihadçuların meşhur nafla nazırı Hallaçyan'ın başının altından bir damga kanunu çıkmıştı. Bu kanun milletin de, hazinenin de, o vakit damga resminin mültezimi bulunan Düyunumumiye idaresinin de başlarına belâ oldu, ve diğer taraftan bir takım kurnaz ve müzevir avukatlarla kâğıd kavaflarının ekmeğine tereyağ sürdü idi.

Zaten Osmanlı devleti, kullandığı resmî lisanın elâstikyeti sayesinde, dolambaçlı kanunların neğri hususunda üstad olmuştur. Muhtelif kamusalarda ve muhtelif lehcelerde ayrı ayrı manalarda kullanılan kelimeler, zorlu ve uğraşıcı kimseleri alâkadâr eylediği vakit ya şüranın tefsirine arzolunur veyahud ki esas dava, nizami mahkemelerden alınarak, daha müsaid olan şer'î mahkemelere sevkolunurdu.

Bu suretle, mükellefi ilzam için konulmuş olan bir tâbirin, bilâkis onu kırtarıp ta vâzı kanunu ilzam eylediği, o tarihlerde pek sık görülmüş vakialardandır.

Şimdi kanunlarımız ve nizamlarımız daha sade ve daha açık bir lisanla yazıldığı ve kabul ve neşredilmezden evvel, Kamutay encümenlerinde mütehassıslar tarafından inceden inceye elendiği için bu tehlike azalmış, hattâ yok olmuştur.

Lâkin bazı icraatımızda hâlâ böyle «şiş kaçıkları»nın mevcudiyetini görüyoruz ve seyyielerini, sıkıntılarını çekiyoruz.

Meselâ, kira otomobillerine taksit konulduğu vakit, hep sevindik. Ancak, hangi hikmete mebnidir, bilinmez: Şoförlerin ellerine gece zammı ve şehir harici farkı diye iki tane silâh verildi. Benzin ucuzladı, taksit açış bedeli indirildi, bu silâhlara gene dokunulmadı. Şimdi, şoförlerin çoğu, meselâ Büyükdereye, pazarlıkla iki liraya ferah ferah gittikleri halde, pazarlık etmeyen bir kadın, yahud ki saf ve acemi bir müşteri buldukları idi, mutlaka o şehir harici zammını almadan yakasını koyuvermiyorlar. Gece zammı da aynen böyle ve önceden kavildilmezse zorla ödetilen bir nevi haraç olmuştur.

İşte bunlar, Belediyeye karşı halkı tizlendiren şiş kaçıklarındır ki, bir an evvel tamiri İstanbulluları memnun edecektir.

Bir şehrin belediye hududları dahilindeki yerleri şehir harici saymak herhalde mantıka sığmayan bir keyfiyettir. Gece zammına gelince, eğer bunun ibkasında ısrar edilecekse, bu zammın, İstanbul gibi dağınık ve vesaiti kıt bir beldede, gece yarısından sonra tabiki makuliyet ve nasafet icabatındandır.

E. Talu

★

Y. Y. Y. rümuzile mektub gönderen zatta: O dediğiniz şeyi, hüviyetlerini keşmedenler hakkında ötedenberi söyledik, işitirim. Gazetecilere taallükünü ise sizden öğreniyorum. Maamafih kanaat şeklindeki ifadenize nazaran, sizin de eski bir gazeteci olduğunuz anlaşılıyor. Bilegimi artırmağa himmetinizden ötürü teşekkür ederim.

E. T.

İstanbulda umum ağaç sanayii kooperatifi kurulacak

Şehrimizdeki marangozlar dün İktisad ve Kâletî küçük san'atlar müdürü Necatinin ziyasetinde bir toplantı yaptılar. Bu toplantıda bir müddettenberi teşkil için hazırlıklar yapılmakta olan (İstanbul umum ağaç sanayii kooperatifi) nin kurulması kararlaşmıştır. Kooperatifin nizamnamesi hazırlanmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Çorap meselesi üzerinde tahlile girişen bir arkadaş derdin tedavisi çaresini bulduğunu zannındadır, teklifi şöylece hülâsa edilebilir:

— Madem ki çorap fabrikalarını sağlam çorap yapmaya sevk etmenin imkânı yoktur, madem ki memlekette mevcut çorap fabrikalarını kapatılarak dışarıdan gümrüksüz olarak

getirtmeye de henüz teşebbüs edilmemiştir, o halde meseleyi halletmek elimizde bulunan yegâne çare çorap giymemektir ibarettir.

Arkadaşımızın bulduğu tedavi çaresine yanlıştır denilemez, fakat herkes için tatbikinin mümkün olup olmadığına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Lehistanda meclisler feshedildi

Feshe halkın düşünce ve temayüllerinde büyük değişiklikler husule gelmesi sebep gösteriliyor

Varşova 13 (Husuf) — Cumhurre-İsi Mosiçkinin imzaladığı bir emirname mucibince âyan ve meb'usan meclisleri feshedilmiştir.

Buna sebep olarak, son intihabattan beri memleketin dahili vaziyetinde mühim değişiklikler vukubulduğu, halkın düşünceleri ve temayülleri de aynı surette değişmiş olduğu ileri sürülmektedir.

Yakında, halkın bütün arzu ve temayüllerini ifade edebilecek yeni bir meclis kurulacaktır.

İntihabatin tarihi ayrıca ilân edilecektir.

Balkan tıp kongresi âzasına izmirde verilen ziyafet

İzmir 13 (A.A.) — Balkan tıp kongresi üyelerine verilen ziyafette ilbay Fazlı Güleç bir nutuk söylemiştir. Bunu müteakiben heyet namına Dr. Markoviç mukabele etmiş ve en son belediye reisi Behçet Uz bir söylev vermiştir. Ziyafet samimi hasbihallerle geç vakte kadar devam etmiştir.

Balkan etibba heyeti namına söz söyleyen B. doktor Markoviç nutkunun sonunda demiştir ki:

«Eski zamanlarda bir milletin yükselişini diğer milletler kıskanırlardı. Fakat zaman bu haleti ruhiyeyi değiştirmiştir. Açık söylüyorum, bugünkü milli, kuvvetli ve müreffeh Türkiyeyi görmekte iftihar etmekteyiz.»

Filistinde dün de yeni hâdiseler oldu

Londra 13 (Husuf) — Bugün Yafa, Saba ve Kudüste tekrar bazı hâdiseler olmuştur. Bu hâdiseler neticesinde iki Arab, iki Yahudi ölmüştür. Ölen Yahudilerden biri avukattır.

Belgrad sergisi

Belgrad 13 (A.A.) — Belgrad sergisinin ilk günleri tam bir muvaffakiyetle geçmiştir. Sergiyi ziyaret eden ecebillerin mikdarı kayde şayandır. Yalnız dün sergiyi görmek için Bulgaristan'dan 2000 kişi gelmiştir. Ecebi milletler için ayrılan stand ve bu meydana İtalya, Romanya, Çekoslovakya ve Türk pavyonları umumî alâkayı celbetmektedir. Fransız, Hollanda, İsviçre pavyonları da alâka ile ziyaret edilmektedir.

Dahiliye Vekilinin gazetecilerle dünkü hasbihali

Dahiliye Vekili İstanbul gazetecileriyle bir arada

Basın genel direktörlüğü Basın birliği kanununun tatbikatına aid esasları ihtiva eder bir nizamname hazırlanmaktadır. İstanbul Basın Kurumu da bu nizamnameye girmesi meslek erbabınca şayanı temenni olan bazı maddeler tesbit ettirmiştir. Dün Beyoğlundaki Basın kurumu binasında toplanan kongrede hazırlanmış olan bu maddelerden bazıları okunmuş, üstlerinde münakaşa yapılmıştır. Fakat Dahiliye Vekili Bay Şükrü Kaya'nın Basın kurumunu ziyareti üzerine, kongre gelecek perşembe günü tekrar

toplanmak üzere dağıtılmış, bir iki saat kadar İstanbul gazetecilerinin evinde misafir kalmak lûtfünde bulunan Bay Şükrü Kaya ile gazeteciler arasında samimi bir konuşma olmuş ve Bay Şükrü Kaya saat altıya doğru Basın kurumunu terk etmiştir. İstanbul Basın kurumundan: İstanbul Basın kurumu heyeti 15-9-1938 perşembe günü saat 3,30 da toplanarak hazırlanan basın birliği kanunu nizamname projesini müzakereye devam edecektir. Sayın üyelerin teğriflerini rica ederiz.

Emniyet âmirleri arasında yeni nakil ve terfiler

Ankara 13 (Husuf) — Emniyet âmirleri arasında bazı nakil ve terfiler yapılmıştır. Bunları bildiriyorum:

Emniyet âmirlerinden Sabri Mahacın Çankırı emniyet âmirliğine, Amasya emniyet âmiri Hulûsi Sayiner, Gaziantep âmiri Sabri Yurdakul emniyet umum müdürlüğü ikinci sınıf emniyet âmirliğine, Muş emniyet âmiri Süleyman Sırrı Fırat Amasya emniyet âmirliğine, Bitlis emniyet âmiri Kâzım Baykal polis enstitüsü emniyet âmirliğine, Bingöl emniyet âmiri Yusuf Ziya Guç Tarsus emniyet âmirliğine, İzmir emniyet âmirlerinden Yaşar Barış İğdir emniyet âmirliğine, emniyet umum müdürlüğü emniyet âmirlerinden Şükrü Kolak Adapazarı emniyet âmirliğine, Giresun emniyet âmiri Atif Burdur emniyet âmirliğine, Yüksekova emniyet âmiri Zeki Kaner Giresun emniyet âmirliğine, Muğla emniyet âmiri Hamdi Saygın emniyet umum müdürlüğü emniyet âmirliğine, Aydın emniyet âmiri Hidayet Kocak Kütahya emniyet âmirliğine, Dörtöl emniyet âmiri Ziya Oral mezkûr kaza birinci sınıf emniyet âmirliğine, Malatya emniyet kadrosu başkomiserlerinden Bahaeddin Berk Siird emniyet âmirliğine, Hakâri başkomiserlerinden İbrahim Koker Yüksekova emniyet âmirliğine, İçel başkomiserlerinden Kemal Özerli ve İstanbul emniyet kadrosu başkomiserlerinden Vasıf Tortum emniyet umum müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan emniyet âmirliklerine, İzmir başkomiserlerinden İbrahim Behri Ülken mezkûr vilâyet emniyet âmirliğine, Ankara emniyet kadrosu başkomiserlerinden Lütfi Tuncel Denizli emniyet âmirliğine, İstanbul emniyet kadrosu başkomiserlerinden Lütfi Erduran Muş emniyet âmirliğine, Edirne emniyet kadrosu başkomiserlerinden Cahid Aytunç Semdinli emniyet âmirliğine, Diyarbakır emniyet kadrosu başkomiserlerinden Fethi Vardar Hakâri emniyet âmirliğine, Ankara emniyet kadrosu başkomiserlerinden Nail Öztan Söke emniyet âmirliğine, İzmir başkomiserlerinden Sırrı Erkan mezkûr vilâyet emniyet kadrosunda açık bulunan emniyet âmirliğine, İstanbul başkomiserlerinden Şevki Durak mezkûr vilâyet emniyet âmirliğine, Ankara başkomiserlerinden İsmet Başkan Bingöl emniyet âmirliğine, İstanbul başkomiserlerinden Salih Tanyeri emniyet umum müdürlüğü emniyet âmirliğine, Manisa emniyet kadrosu başkomiserlerinden Kemal Tekin Bursa emniyet âmirliğine, Trakya umum müfettişliği memurlarından Suphi Güven Kiliş emniyet âmirliğine, emniyet umum müdürlüğü muamelât memurlarından Sermed Basın mezkûr umum müdürlük kadrosunda münhal bulunan emniyet âmirliğine, üçüncü umumî müfettişlik memurlarından Ziya Suer Rize emniyet âmirliğine, emniyet umum müdürlüğü âmirlerinden Kemal Hayri Tümer mezkûr müdürlük emniyet âmirliğine ve Ankara emniyet âmirlerinden Nazmi Toker mezkûr vilâyet üçüncü subesine müdür muavini olarak terfian tayin edilmişlerdir.

İktisad Vekâleti izmirde umumî mağaza açıyor

İzmir 13 (Husuf) — İktisad Vekâletinin kordunda açacağı umumî mağazanın açılma töreni Cumhuriyet bayramında İktisad Vekili tarafından yapılacaktır.

Umumî mağazalara müstahsil her cins malını koyacak ve buradan alacağı makbuzu bankalara ibraz ederek avans alabilecektir. Bu suretle piyasaya fazla mal arzının ve binnetice fiat tenezülünün önüne geçilmiş olacaktır.

Umumî mağazalar ihracat işleriyle meşgul olacağı gibi istiyen köylüye ihtiyacı olan kükürt, göztaşı, tohum, ziraat makineleri ve giyim eşyası ve yiyecek temin edecektir. Bu eşya ve mevad köylüye piyasa fiyatına verilecektir.

İngiliz donanmasının sonbahar manevraları

Londra 13 (A.A.) — Anavatan filosunun büyük bir kısmı sonbahar manevralarına başlamak üzere Cromarty körfezinden hareket etmiştir. Gemilere, Evanton eskeri üssüne mensub teyareler refakat etmektedirler.

Üç gün, üç gece yemeden, içmeden kumar oynayanlar

Kumarbazlardan birinin kardeşi nihayet dayanamadı, hâdiseyi haber verdi

İptilâ derecesinde kumar düşkünü iki kumarbaz, polis tarafından yakalanarak, müddeiumumliğe teslim edilmişlerdir.

Dün Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde muhakemesi yapılan bu hâdisede, kumar iptilâsının, canlı bir tezahürüdür. Suçlular tam üç gün, üç gece, yemeden, içmeden, uyumadağ kumar oynamışlardır.

Geçen cumartesi saahı Fatihde Kemal kahvesine giden Mehmed ile Hasan, tavla ile kumar oynamağa başlayarak, oyuna gece yarısına kadar devam etmişlerdir. Gece yarısı kahve kapanırken de, tavlayı alarak evlerine gitmişler, ertesi sabaha kadar oyuna devam ile, şafak söker sökmeye gene kahveye gelmişlerdir. Yeniden akşama kadar fasılasız oyuna devam eden iki arkadaş, gece tekrar evlerine tavla ile birlikte giderek, o gece de sabaha kadar oyunlarını bırakmamışlardır. Oyun o derece kızsızdır ki, pazartesi günü dükkânlarını bile açmadan yeniden kahveye dönmüşler ve oyuna devam etmişlerdir.

Bu vaziyet karşısında, Mehmedin kardeşi Osman, artık tahammülü kalmadığından, hâdiseden karakolu haberdar etmiştir. Zabita memurları iki arkadaşı kumar başında yakalayıp, dün adliyeye teslim etmiştir.

Suçlular, sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemelerinde:

— Sonuna kadar oynamak istiyorduk. Paramız bitinceye kadar, demişlerdir.

3 gün, 3 gece süren bu kumar partisinde ancak, Hasanın 17 lira kaybı bulunduğuna tesbit edilmiştir.

Mahkeme, suçlu sabit bularak, her ikisini de 9 ar lira para cezasına, mahkûm etmiştir.

İzmitte meyva bolluğu ve ucuzluk

İzmit (Husuf) — Bu sene şehrimizde ve muntakamızda pek çok ve bol miktarda kavun, karpuz ve üzüm vardır. Adım başında bir karpuz sergisine raslıyor ve bunlardan başka araba araba satıldığını görüyorsunuz. Şehrin sokakları karpuz kabuğundan geçilmez bir hal almıştır. Tanzifat memurlarının şimdi süpürdükleri yollar, lâhza kirlenmektedir. Her biri 4-5 kilo kadar gelen karpuzların tanesi, 1, 2, 3 ve nihayet 4 kuruştur. Daha birçok bostanlara hiç el değmediği ve sergilerin aynı bolluğu muhafaza edeceği anlaşılıyor. Bu seneye kadar İzmitte karpuzun bu kadar çokluğu ve ucuzluğu görülmemiştir.

Üzümlerimiz de pek ucuz. Hacıbalbalın kilosu 5, Çavuşun 10 kuruşa veriliyor. Her sene üzümün kilosunu 20-30 kuruştan aşağı yiyemiyen İzmitliler, bu nefis yemişi de bol bol yiyorlar.

Trakya Tarımbaşı kursu

Trakya Tarımbaşı kursu görmekte olan 50 kişilik köy gençleri bu mevsimde fidanlıklara aşı yapmak suretiyle yardım için Çanakkale, Gellbolu ve Vize merkezlerine muallimlerle birlikte kamyonlarla sevkolunmuşlardır. Bunlar 15 gün durgun aşı tatbik edecek ve tekrar yerlerine döneceklerdir.

Seyahat notları : 12

Mesina

Barbarosun Andre Doryaya duman attığı yerlerdeydi. Cenub İtalyası, Kalabr kıyıları ve Mesina.. geçidi.. bugün bizim Boğaziçi kadar sakin. Yemektan sonra güverteye çıktığım zaman iki sahil birden göründü. Sağ kıyı. İtalyanın birkaç yıl evvel kitlik tehlikesi geçiren volkanik parçası. İtalyan hükümeti burada halka önce yardım etti. Sonra mühendislerle araziyi kontrol ettirdi. Erbabı buraların iyi bağ olacağını söylediler. Şimdi, bütün sahil yemyeşil. Gerilerde çıplak tepeler devam ediyor. Mesina boğazının son kısmı yani Sicilya adası zaten yanar dağlar membaı.. Buna rağmen bütün sahil yemyeşil.. bahçeler arasında çok güzel ve yeni villalar görünüyor. Gerilerin kuraç tepelerini sahilin yeşil kordonu örtüyor.

Üzerimizden üç motörlü bir yolcu tayyaresi geçti ve bir anda gözden kayboldu. İçindekileri herhalde bir eski kalyon ağırlığı ile giden bizim transatlantik mütekaidi Providensa merhametle bakmışlardır. Sekiz yıl evvel Avrupa tayyare ile Gidderen Karadeniz üzerinde ben de Romanya vapuruna aynı merhamet hissi ile baktığımı hatırladım.

Yarın sabah Napolide olacağız. Fransızlar İtalya için, İtalyanlar da Fransa için pasaport vermeyele beraber vapur kumandanı istiyenlerin iki yüz frank verip Pompeyi yapılacak ekskürsion yazılmalarını teklif etti. Napolide kalacağımız bir günden istifade için ben de iki yüz franga kıydım. Yarın Pompeyi anlatırım.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Hitlerin son nutku

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İman devlet reisi Hitler, bir müddettenberi merak ve bir çok da heyecan ile beklenen nutkunu dün irad etti. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Hitler bütün dünya ile Almanyanın münasebetlerini ve bu arada Çekoslovakya karşısındaki durumunu kelime esirgemeksizin, açık bir surette izah etmiştir. Bu nutku, birkaç madde ile hülâsa edebiliriz:

1 — Çekoslovakya'da 3,5 milyon Alman vardır. Bunlar zulüm görüyorlar. Dünya milletleri, bunların hak ve müsavat dairesinde muamele görmelerine alâkadarlardır.

2 — Bu Almanlar, Alman oldukları için zulüm görmeye mahkûm edilemezler. Demokrasi hürriyet ve müsavat demekse, dünya demokrasilerinden bu Almanların âkıbetleriyle meşgul olmalarını istemek hakkımızdır.

3 — Südet Almanının davası kendisine aid ve Çekleri alâkadar eden bir davadır. Fakat haksızlık devam ederse, onlardan esirgenen adaleti biz temin ederiz.

4 — Şimdiye kadar sulh ve müsalemete olan bağlılığımızı, aslen Alman olan Alzas - Lorenden vazgeçmekle ve meselâ Lehistanla bir anlaşma vücade getirmekle ve mevcud hududlara daimi bir emniyet temin edecek reddedilmiş bazı teklifler yapmakla isbat ettik.

6 — Şimdi, garb hududlarımızı ve sınırlarımızın diğer kısımlarını tahkim ediyoruz. Yüz binlerce insan ve ton - larca çelik ve beton, bu hududlarda aşılmaz manialar vücade getiriyorlar. Bu da gösteriyor ki kimsenin toprağında gözümüz yoktur. Fakat haklarımızın tecavüze uğramasına da müsaade etmiyeceğiz ve edemeyiz.

Bu kapalı olmanın cümleler Orta Avrupa'da sulh ve vaziyetin ne ile kaim olabileceğini açık olarak gösteriyor. Dava sarih bir surette poze edildiğine göre şimdi ya «evet» denip karşı tarafı tatmin veya «hayır» deyip meseleyi avakibini hesap ederek kestirip atmak kalıyor. Bilhassa İngiltere için kısa zamanda şu veya bununla, fakat sür'atle karar vermek, umumî selâmet noktasından elzem bir şeydir.

Selim Ragıp Emeç

Kangalda bir meteoroloji istasyonu açıldı

Sivasa (Husuf) — Sivasa bağlı Kanga kazasının ziraat ve coğrafi ehemmiyeti gözönüne alınarak, Başvekâlet devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğü tarafından Kangalda bir meteoroloji istasyonu açılmıştır. Bunun şefliğine Abdülkadir Üşünmez tayin edilmiştir.

Bigada nakil ve tahviller

Biga inhisarlar başmemuru Tevfik Güçlü Balıkesir inhisarlar idaresi sivil âmirliğine, Turgudlu inhisarlar idare memuru Resad Ünver Biga inhisarlar idaresi başmemuruna terfian tayin edilmişlerdir. Adıyaman kazası inhisarlar idaresi muhasebecisi Ali Rıza Özgen ile Biga inhisarlar idaresi muhasebecisi Ali Rıza Çullunun da becaşlıkları icra kılınmıştır.

Eminönü meydanının açılması neden gecikiyor?

Nafia Vekâleti, belediye işe lâyık olduğu sür'atini vermediği takdirde müdahale edeceğini bildirdi. Belediye de istimlâkin gecikmesindeki sebepleri anlattı

Eminönü meydanı vaktinde açılmamış olduğundan Nafia Vekâleti sebeplerini sormuş ve Belediye bu işi yapamadığı takdirde Vekâletin müdahale etmek zaruretinde kalacağını bildirmiştir. İstanbul Belediyesi istimlâk muamelelerinin gecikmesi ve meydanın vaktinde açılmaması sebeplerini, Nafia Vekâletine bildirmiştir. Belediyenin Vekâlete vermiş olduğu cevabda şu noktalar tebarüz ettirilmiştir:

İstimlâk kanunu istimlâk işlerini vaktinde başarabilmeğe müsaide değildir. Hisseli bina ve arsaların istimlâkleri bu yüzden gecikmekte, meydan da vaktinde açılmamaktadır. İstimlâk kanunu tadil edilmediği takdirde Eminönü meydanı ile beraber diğer imar hareketleri de vaktinde başarılamayacaktır. Belediye, istimlâk kanununda ne gibi tadilat yapılmak lâzım geldiğini tesbit etmiştir.

Her ne kadar evkafı mazbuta olan arsalar Belediye devredilmiş ise de, üzerine bina yapılmış olan bu gibi arsaların, kimde kalacağı kanunda tasrih edilmiş olduğundan Belediye ile Evkaf arasında bu yüzden ihtilâf çıkmıştır. Bu sebeple Valide hanımın yanındaki on bir dükkân yıkılmamış ve istimlâk işleri durmuş, meydanın açılma işinin geri kalmasında bu da, âmîl olmuştur.

Şûrayı Devlet Belediye ile Evkaf arasındaki ihtilâf hakkında kararını vermiştir. Bu karara göre, üzerine bina kurulmuş bu gibi arsalar üzerinde Belediye hak talep edemez ve ancak yalnız arsalar Belediye verilecektir. Vakıflar idaresinden parası verilmek suretile on bir dükkân satın alınacak ve yıkılacaktır. Meydanın açılması için belli başlı binaların ortadan kaldırılması ancak bir buçuk ay kadar kabil olacaktır.

Tramvay, tünel, hava gazı şirketlerinin satın alınma hazırlıklarına başlandı

Tramvay, Tünel ve Havagazı şirketlerinin hükümet tarafından satın alınması hazırlıklarına başlanmıştır. Modern şehirlerde vesaiti nakliye ve tenviriyeye mahall belediyeler tarafından idare edilmektedir.

Tramvay, Tünel, Havagazı, Elektrik işlerinin İstanbul'da da şehir belediyesi tarafından işletilmesi, hükümet tarafından muvafık görülmüştür. Elektrik işlerini Nafia Vekâleti iki sene idare edecek, iki sene sonra işletmesini belediyeye bırakacaktır. Tramvay, tünel, havagazı işletmeleri ise, hükümete devrini müteakib, belediyeye verilecektir. Bu idarelerin işletmelerinden elde edilecek kâr, İstanbul imarına sarfolunacaktır. Dört işletme, senede belediyeye üç buçuk milyon lira varidat teminine sebep olacaktır. İstanbul belediyesi fen heyeti tarafından elektrik, tramvay, tünel, havagazı tesisatının şehrin ihtiyaçlarına göre ne tarzda ıslah edilebileceğine dair bir proje hazırlanmaktadır. Projenin tatbikine, işletmeler belediyeye geçtikten sonra başlanacaktır.

Erzincan Cumhuriyetinin on beşinci yıldönümünde trene kavuşacak

Sivas - Erzurum demiryolu üzerinde açılan tünellerin uzunluğu 26900 metreyi ve bunlar için sarfedilen parayekünü da 11 milyon Türk lirasını buldu

Fırat nehrinin ehemmiyetli kollarından biri olan Karasu'nun suladığı münbit ovanın ortasında bulunan Erzincan, Cumhuriyetin on beşinci yıldönümünde şimendifere kavuşacaktır.

Demiryolunun Erzincana girmesi Doğu Anadolu'nun mühim merkezlerinden biri olan Erzincanda, Erzincan ovasının zıralı durumunda büyük bir kalkınma yaratacaktır.

Erzincan bütün tabii servetlerinden istifade edilen bölgenin merkezi olduğu için demiryolla yurdun diğer esas merkezlerine bağlandığı gün bütün bu bölgenin irtisadî faaliyeti fevkalâde artacaktır.

Erzincan geniş bir muntakanın pazar yeri olduğu gibi Kayseri ve Garbi Anadolu'ya gönderilen kasaplık hayvanların da transit merkezidir. Diğer taraftan Erzincanın başlıca ihracatı meyva olduğu halde bugüne kadar demiryolu ile bağlı bulunmaması sebebiyle bu meyvalar nakledilememekte ve halk meyva bolluğunun tam verimini alamamaktadır.

Sivas - Erzurum hattının 335 kilometre uzunluğundaki Sivas - Erzincan kısmında 157 kilometrelik Divrik - Erzincan kısmının çok yakında işletmeye açılması için bütün hat boyunca inşaat faaliyeti arttırılmıştır. Trenlerimiz Cumhuriyetin on beşinci yıldönümünde Erzincana girecektir. Şimendiferin Cumhuriyetin on altıncı yıldönümünde de Erzuruma varabilmesi için bütün tertibat alınmıştır.

Sivas - Erzurum hattında, arazi teşkilâtının çok ırsalı ve boğazların çok dönmeli olmasına rağmen günde 800 metre kadar demir döğenmektedir. Bu rakam sarp arazide değerli bir verimin ifadesidir.

Hat inşa edilirken 200-249 uncu kilometredeki kaya yarma heyelan etmiş ve takriben 30 bin metre mik'ablık bir kaya kü-

lesi kısmen Fırat ve kısmen de güzergâh üzerine düşerek platformu kısmen kapatmıştır. Fakat dört kompresör ve 300 ameleni sürekli çalıştırılması bu büyük engel de ortadan kaldırılmış ve demir döşeme işleri ne az zaman içinde tekrar hız verilmiştir.

Divrik ile Erzincan arasında Dazlar, Çaltı, Bağıştaş, İliç, Güllübağ, Eriç, Kemah, Alkuş, Tahirpaşa adlarında dokuz istasyon vardır. Erzincan istasyonu, işletme bakımından demiryollarımız şebekesi üzerinde mühim bir teşkilât merkezi olacaktır. Bu istasyon inşaatından başka, 548 kilometre uzunluğundaki Sivas - Erzurum demiryolu üzerinde mühim bir kısmı delinmiş 131 tünel bulunmaktadır. İşlerinde 1076, 1330, 909 ve 720 metre uzunluğunda olanlarla beraber hepsi 26,900 metre uzunluğundadır. Nafia Vekâletinin yalnız bu tüneller inşaatı için bütçesinden sarfetmekte olduğu meblâğ takriben 10,800,000 lırayı bulmaktadır.

İtalyan ticaret heyeti bugün gelecek

Yeni Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakerelerinde İtalyayı temsil edecek olan heyet bugün Palastina vapurile şehrimize gelecektir. Yedi kişiden mürekkep olan İtalyan heyetinin başında İtalyanın en meşhur iktisad adamlarından M. Massi bulunmaktadır. İtalyan heyeti Galata rıhtımında Türkofis Başkanı Bay Bürhan Zihni Sanus, Türkofis İstanbul Şubesi Müdürü Bay Cemal Ziya, Hariciye Vekâletinden Bay Celâl Osman ve Bay Cevdet ile İtalya sefaretleri erkânı tarafından karşılanacaktır.

Müzakereler yarın saat 11 de Tophane köşkünde başlanacaktır.

Kanalizasyon inşaatı tatil olundu

İstanbul cihetinin Halice bakan sırtı ile Beyoğlunda bir kısım yerlerin kanalizasyon tesisatı ikmal edilmiş, şirketin mukavele müddeti tamamlanmış olduğundan inşaat faaliyeti tatil olunmuştur. Bundan sonra kanalizasyon tesisatına Belediye tarafından devam olunacaktır. Belediye beş sene içinde yapılacak kanalizasyon inşaatını tesbit etmiş, her sene bu işe yüz elli bin lira harcamak suretile beş senede yedi yüz elli bin liralık boru döşemesini kararlaştırmıştır. Yalnız, yeni sene bütçesinde birçok işler başlatılmak istendiğinden, kanalizasyon işleri için para ayrılamamış, yol inşaatı ile beraber kanalizasyon işleri de başlayacak iken bu sebeple geri kalmıştır. Belediye kanalizasyon inşaatına gelecek sene başlamak istemektedir. Beş senelik yol programı tamamlandıktan bir sene sonra, kanalizasyon tesisatı da tamamlanacaktır.

Gümrüklerde:

Gümrük ve inhisarlar müsteşarı Ankara'ya döndü

İzmir, Mersin ve havalisinde tedkik seyahatine çıkmış olan gümrük ve inhisarlar vekâleti müsteşarı Adil Okuldaş, birkaç gündülden İstanbul'da bulunmaktadır. Müsteşar bu arada inhisarlar idaresinde ve gümrüklerde tedkikat yapmıştır. Teftişlerini bitiren müsteşar, dün Ankara'ya dönmüştür.

Feci bir otomobil kazası

Evvelki gece Harbiyede feci bir otomobil kazası olmuş, iki genç ağır surette yaralanmışlardır.

Şehzadebaşında bir pansiyonda yatıp kalkan Şaban oğlu Hasan ile Hüseyin oğlu Hasan Meriçli, Pangaltı taraflarında beraber gezip dölaştıktan sonra Harbiyeye gelmişler ve tramvaya binmek için caddenin bir tarafından diğer tarafına geçmek istemişlerdir. Bu sırada Taksimden Şişli istikametine gitmekte olan şoför Mansurun idaresindeki 2885 numaralı otomobil yıldırım sür'atile gelerek gençlerin ikisine birden çarpmıştır. Şoför her ne kadar frenleri sıkıştırmış ise de her iki Hasan da bir tramvayın arkasından ve pek anı olarak otomobilin önüne çıktıklarından, kazayı önlemek mümkün olamamıştır. Bunlardan Hüseyin oğlu Hasan Meriçli başından, kolundan ve vücudunun muhtelif yerlerinden ağır, diğer Hasan da kolundan hafifçe yaralanmışlardır. Derhal hâdise mahal line yetiştiren polisler şoförü yakalamışlar, yaralıları da çağırılan sıhhi imdad otomobilile Şişli çocuk hastanesine kaldırmışlardır. Hasan Meriçlinin başındaki yara çok ağır ve tehlikelidir.

İran general konsolosluğunun bir mektubu

İran Genel Konsolosluğundan şu mektubu aldık:

Muhterem gazetesinin 8 Eylül 1938 tarihli nüshasında 6 nci sayfa da «Yunan, Rum, Efgan ve İran gençleri Türkkuşunda çalışacaklar» başlığı altında Yunan, Romanya, Efganistan ve İran hükümetlerinin kendi gençlerini Türkkuşu teşkilâtına girmeleri için bir teşebbüs yaptıkları ve şerait hakkında istilâmda buldukları yolunda bir haber nesrolunmuştur.

İran Devleti Şehinşahisi İranda havacı lîşa aid ilmi ve fenni atöyeleri havi okullar ile müesseselere malik olup askerî ve sivil tayyareciler mezkûr müesseselerden mezun bulunarak senelerdenberi tayyarecilik için herice talebe göndermeğe ihtiyaç hasil olamadıktan maada halihazırda lüzum ve kıfayet derecesinde tayyareciler mevcut olup faaliyette bulunmaktadırlar.

Nişanlanma

Eski Boğazlar Komisyonu Reisi Amiral Vastın'ın kızı Bayan İffet ile eski gazeteci arkadaşlarımızdan ve eylevm iktisad Vekâleti İş Dairesi Müfettişi Memduh Tezel nişanlanmıştır. Nişan merasimi her iki alle efradının iştiraki ile amiralin icadideki evinde hususi surette yapılmıştır. Yeni nişanlılara saadetler dileriz.

Bankalarda mesai saatleri

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketinden: İstanbul ve Galata şubelerimiz gişe saatleri 15/Eylül/1938 tarihinden itibaren aşağıdaki şekilde tesbit edilmiş olduğu sayın müşterilerimize bildirilir.

Hergün saat 10 dan 16 ya kadar, Cumartesi günleri de 9,30 dan 11,30 a kadar açık bulundurulacaktır.

Direktörlük

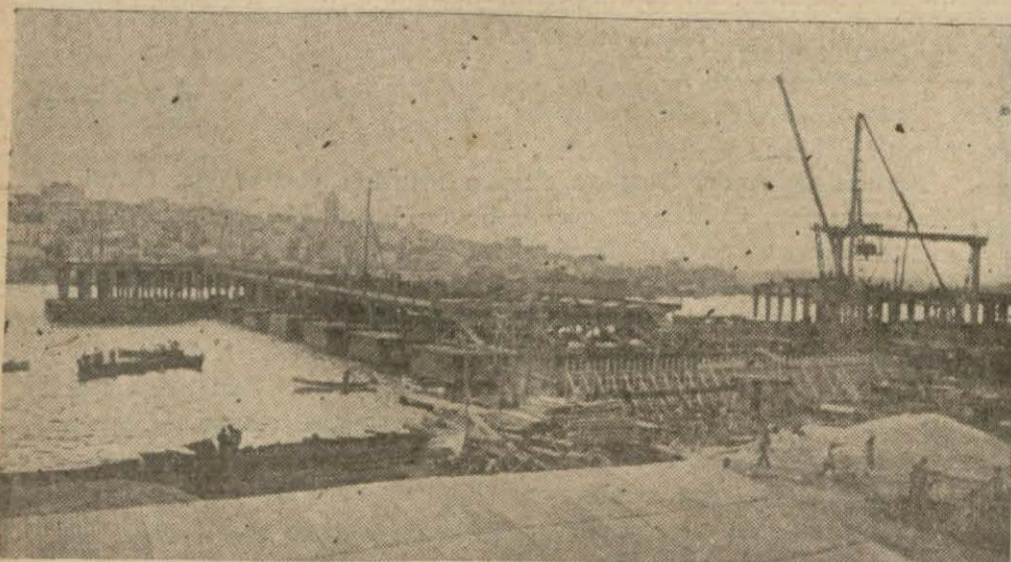
Osmanlı Bankasında mesai saatleri

Osmanlı Bankasından: Osmanlı Bankası gişeleri 16 Eylül 938 Cuma gününden itibaren diğer bir iş'ara kadar aşağıdaki saatlerde açık bulunacaktır:

Galata Merkezi ve Beyoğlu Şubesi: Saat: 9 dan saat: 12 ye kadar) Adı Saat: 14 den saat: 16 ya kadar) günlerde Saat: 9 dan saat: 11,30 a kadar) Cumartesi günleri.

Yenicami Şubesi: Saat: 10 dan saat 16 ya kadar, adı günlerde, saat: 9,30 dan saat: 11,30 a kadar, Cumartesi günleri.

Atatürk köprüsünün inşaatı muayyen müddetten daha evvel ikmal olunacak

Atatürk köprüsünün dubalar ko nulduktan sonra aldığı son şekil

Atatürk köprüsünün inşaatı bir hayli ilerlemiştir. Almanyadan getirilip Unkapı'nda ve Balatta montajı yapılan dubalardan bir çoğu yerlerine konulmuş ve köprünün üst demir kısmının yerleştir-

Yarın akşam SARAY sinemasında

Mevsimin ilk 2 saatlik kahkaha ve neşe filmi başlıyor. LAUREL ve HARDY'nin Bu mevsimin ilk TÜRKÇE SÖZLÜ mükemmel komedileri

LAUREL ve HARDY İŞ ARIYOR

İlaveten: FOX - JOURNAL - İngiltere Kral ve kraliçesinin Parisi ziyaretleri bütün tefferrüatle gösterilecektir. FIATLARı Lüks Balkon 50, Hususi 85, İkinci Balkon ve Parter 25, Localar 200 kuruştur.

MEMLEKET HABERLERİ

Akşehirde göçmenlerin müstahsil bir hale konulmasına çalışılıyor

Şimdiye kadar göçmenlere 296 pulluk, 250 öküz, 40 araba, 62 takım elbise tevzi edildi

Akşehirden bir görünüş

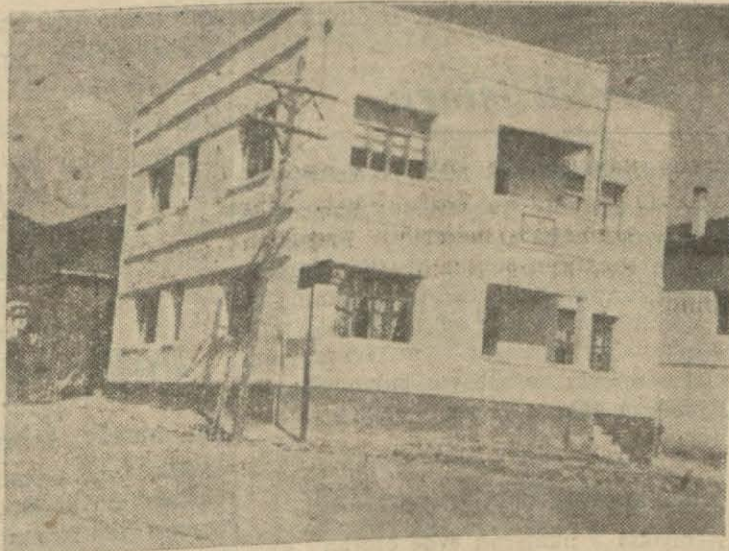
Akşehirden yazılıyor: 936 yılında Romanya ve Bulgaristandan gelen göçmenler Akşehirin merkez köyleri ile Tuzlukçu ve Reis nahiyesi köylerine misafirci olarak yerleştirilmiş, Ortadibi, Yılanıyusuf, Konarı, Kazak, Maarif köyleriyle Tuzlukçunun Hoşkadem ve Yunak nahiyesinin Kanlıca mevkiilerinde nüfuslarına göre toprak verilmiş, bu toprakların borçlanması muameleleri ikmal edilerek temlik ve tescil işi bitirilmiştir. Göçmenler namına çıkan tapu senedleri de tamamlanmıştır.

Ana yurda çoktan kavuşmak arzu ve emellerini besleyen göçmenler ana yurda kavuştukları ve müstahsil hale geçirildikleri için çok memnundurlar.

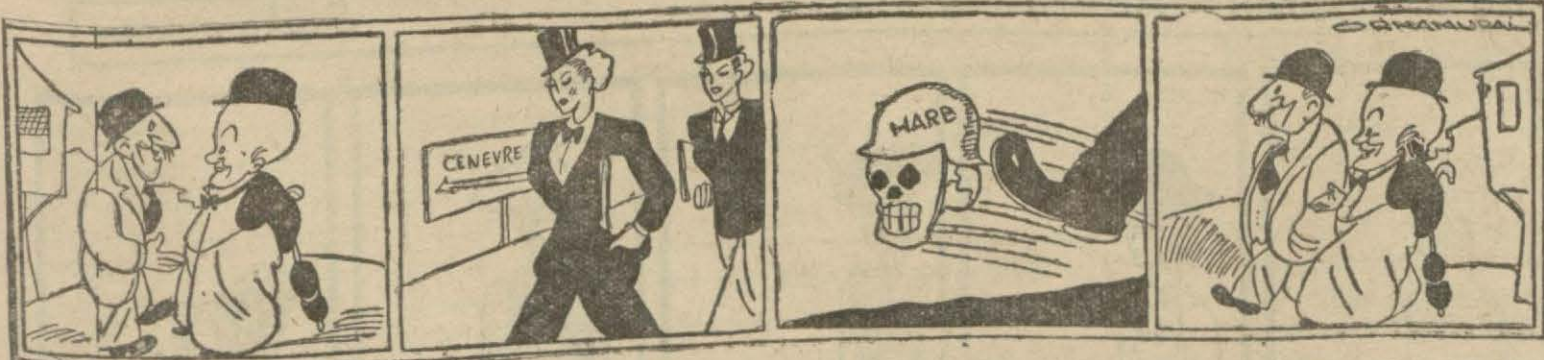
Göçmenlerin hemen her ihtiyaçları temin edilmiş, müstahsil vaziyete girmiş buldukları görülmektedir. Yalnız barınacakları evleri henüz yapılmamıştır. Bu işe de 939 yılı ilkbaharında başlanacaktır. Şimdi göçmenlerin bir kısmı toprakları yakınındaki civar köylerde, diğerleri de ilk yerleştirildikleri köylerdeki evlerde oturmaktadırlar. Çok çalışmak ve istedikleri gayeye vâsıl olmak için günlerce sıcaklarda tarlalarını işleyen bu yurddaşlarımız da pek yakında vaziyetlerini düzeltereklerdir. Mıntakamıza yerleştirilen göçmenlere şimdiye kadar (296) pulluk, (250) öküz, (40) araba tevzi edilmiş, bundan başka 937 yılı içinde de fakir göçmenlere (62) takım elbise

Kızılcahamam dispanseri memlekete çok faydalı oluyor

Kızılcahamam (Hususi) — Kazamiz dispanseri hergün memlekete daha fazla bir fayda temin etmektedir. Beş senedenberi şehrimiz kaplıcalarına gelen hastalar bu dispanserden fayda görmekte, dispanserin değerli doktoru İbrahim Alp tarafından ihtimalla tedavi edilmektedir. Kazada ayrıca bir belediye doktoru olmadığı halde Dr. İbrahim Alp bu vazifeyi de büyük bir arzu ile görmektedir. Dispanserin çalışmaları Vekâlet tarafından birçok defalar takdirle karşılanmıştır. Resim, kazamiz dispanserini gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Beyciğim bazı memleketlerde kadınlara verilmiş hakları biliyorsun... Kadınlardan hâkim, avukat, muallim, doktor yetişiyor ama...

... bir türlü diplomat çıkmıyor.. ne dersin?.

Hasan Bey — Çıkarsa, dünyaya yüzünde kat'iyen harb olmaz azizim.

— Neden Hasan Bey?.. Hasan Bey — Laf etmekten harbetmek akıllarına gelmez de ondan.

Cenub Hududunda Bir çete tepelendi

Mardin (Hususi) — Cenubdan şimalle geçerek şekavet yapmak kasdiyle Siird, Diyarbakır bölgesinde dolaşan ve sıkı takiblere rağmen şimdiye kadar yakayı ele vermeyen Kuzeyripli Tahir çetesinin ilimiz mıntakasına geçtiği haber alınmıştır. Bunun üzerine alınan isabetli tedbirler ve şiddetli bir takib sonunda hududu geçip tekrar cenuba kaçmak isterlerken tamamen yakalanmışlardır. Dört kişiden ibaret bulunan ve biri Ermeni olan bu azılı çete efradı ile takib müfrezemiz arasında müsademe olmuş, haydutlar bir ölü, ikisi yaralı biri de diri olarak elde edilmişlerdir.

Bünyan'da bir Halkevi Binası yapılıyor

Bünyan (Hususi) — Kaza kaymakamı Kâzım Atakul geldiği gündünberi faaliyetine ehemmiyetle devam etmektedir. Nisan sonlarında Halkevine kalbedilmek üzere açmış olduğu Bünyan Mahfelinin Halkevine tahvili için icab eden hazırlıklara devam edilmektedir. 19 gubatta açılacak olan Halkevinin esasen üç şubesi teşekkül etmiş ve bina işi de halledilmiştir. Cumhuriyet meydanında da yapılmakta olan Halkevi binasının inşaatı ilerlemiş, yalnız siva aksamı kalmıştır ki bu da azamî bir ay içinde ikmal edilmiş olacaktır.

Taşköprüde çok şiddetli dolu yağdı

Taşköprü'nün Sarayıçi yaylası civarındaki köylere ve ormanlara büyük mikyasta ve sürekli olarak dolu yağmış, bostanları ve ağaç dallarının bir çoğunu hasara uğratmıştır. Yarım saat mütemadiyen devam eden doludan sonra açan güneş etrafa, bembeyaz buz yığınları ile ağustos içinde bir kış manzarası vermiştir. Resim doludan sonra alınmıştır.

Susuzlukta bir araba kazası

Susuzluk (Hususi) — Göbel nahiyesinde bir araba kazası olmuştur: Süleyman oğlu İsmail yük arabası ile tarlaya giderken hayvanları boş bırakıp birkaç dakika yanlarından ayrılmıştır. Bu esnada ürken beygirler doğru evin yolunu tutarak bütün hızla kaçmakta iken önüne rastgelen beş yaşlarında Yasin oğlu İbrahimi çiğnemiş ve bacaklarını ağır surette yaralamıştır. Yaralı çocuk Balikesir Millet hastanesine kaldırılmıştır.

Zararın 2 güzel nahiyesi: Karacaviran - Alacahan

Her iki nahiyede de hummalı bir imar faaliyeti var. Bir çok köy yolları, telefon şebekeleri yapıldı. Köylerde ağaçlama işlerine başlandı

Zaradan güzel bir görünüş

Sivas muhabirimiz yazıyor: Sivasın Zara kazasına bağlı güzel nahiyelerden birisi de Karacavirandır. Nahiyeye Erzincan, Sivas vilâyetlerinin arasında Divrik, Kuruçay, Zara kazaları arasındadır. Nahiyenin Koçgözü köyünde yerleşen Loğ Türkleri tarafından kurulduğu tahmin ediliyor. Nahiyenin nüfusu 3700 kadın, 3116 erkek olmak üzere 6816'dır. Nahiyeye 716 kilo metre murabba saha üzerine yapılmaktadır. Nahiyeyi 3150 rakımındaki Beydağları çevrelemektedir.

Kazada en çok mektebi olan nahiyeye burasıdır. Köylü tarafından nahiyenin Cumhuriyet meydanlığında Büyük Şefin güzel bir büstü konmuştur.

Nahiyede Cumhuriyet Halk Partisinin yardımı ile bir okuma odası açılmıştır. Burada köylü kitab ve gazeteleri muntazam okumaktadır. Nahiyeyi köylere bağlayan yollara ve telefon şebekesine ehemmiyet verilmektedir. Bu yıllar içerisinde Ark, Gümüşlük köylerinde de okullar yapılacaktır. Beydağı eteklerinden çıkan içme suları da içmeye çok elverişlidir. Son yıllar içinde nahiyenin her işinde iyi çalışmalar gösteren genç nahiyeye müdürü Kemal Gülsoy ve köylünün yardımları ile köyleri ağaçlama işine de ehemmiyet verilmiştir. Nahiyeye ve köyler halkı çalışkandır. Ziraat ile meşgul bulunmaktadır.

Alacahan

Sivasın Kangala bağlı nahiyelerinden birisi de Alacahan'dır. Alacahan 25 kilometre mesafede Sivas - Malatya şosesi

Alacahan nahiyeye Karacaviran nahiyeye müdürü müdürü Tufan Solmaz Kemal Gülsoy

üzerinde şirin bir nahiyedir. Nahiyeye bu ismin verilmesine sebep, burada Selçukiler devrinden kalma 1045 tarihinde yapıldığı, ileri sürülen büyük bir han olmuştur. Han hâlâ sapaşaglam bulunmaktadır.

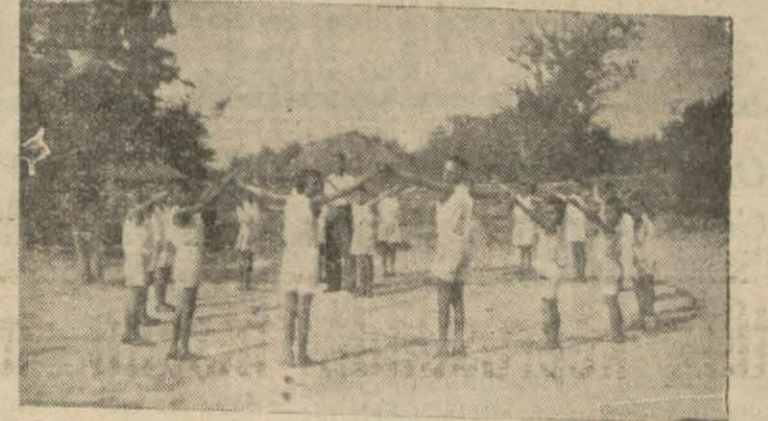
Nahiyede 300 ev vardır. Nüfusu 19 köyü ile beraber 7670 dir.

Nahiyenin 15 köyünde köy kanunu tatbik edilmektedir. Bektaş, Akçakale köylerinde de bazı kıymetli eski eserlere raslanmaktadır. Köylerin birçokları ağaçlık ve güzel manzaralıdır. Nahiyenin çok çalışkan bir de müdürü vardır. Tufan Solmaz köy işleri ile fazla meşgul olmakta ve iyi eserler rreydana getirmektedir. Köylünün de kültüre karşı artan büyük bir alakası vardır. Nahiyede Âşık Ali, Emsali, Abdurrahman gibi halk şairleri de bulunmaktadır.

Çorluda azad obası çocukları

Çorlu, (Hususi) — Güzel havası, bağ ve bahçeleriyle Çorlunun en güzel bir köyü olan Velimşe azad obasında sayıları 50 ye varan yavrulara yeme, içme, istirahat ve eğlencelerine varınca kadar büyük bir itina gösterilmektedir.

Resimde azad obası çocukları bahçede oyun oynarlarken görülmektedirler.

Bigada değirmen buhranı başgösterdi

Biga, (Hususi) — Motörle işleyen değirmenlerden muamele vergisi alınmağa başlayalı bütün köylüler zahirelerini su değirmenlerine öğütmeğe başlamışlardır. Bunun sebebi motörlü değirmen sahiblerinin muamele vergisini köylüye yükletmiş olmalarıdır.

Her köyde birer su değirmeni varsa da yaz günlerinde susuzluktan bu değirmenler işlemez bir vaziyette bulunuyorlar.

Köylüler civar kazalardaki su değirmenlerine gitmek mecburiyetinde kaldıklarından bir araba buğdayı öğütmeğe için bir haftayı yollarda geçiriyorlar. Kış günlerinin çamuru, soğuğu nazarı itibara alınırsa buğday öğütmesinin ne kadar müşkül olduğu ve köylünün ne kadar zorluk çektiği anlaşılır. Bütün Biga ve havalisi çiftçisini düşündüren bu mesele ehemmiyetle tedkike değer bir vaziyettir.

Kızılcahamam susuzluk derdinden kurtuluyor

Kızılcahamam, (Hususi) — Kızılcahamamda su mebzul olduğu halde su yollarının gayri muntazam olması yüzünden susuzluk derdi ve bu arada yangın tehlikesi her zaman mevcut bulunmaktadır.

Bu vaziyeti takdir eden kaymakam Hamdi Onayın teşebbüsile kasabanın münasib bir yerinde bir su hazinesi meydana getirilecek ve su yollarının tamirine başlanacaktır.

İzmitte susuzluk sıkıntısı çekiliyor

İzmit, (Hususi) — İzmit halkı susuzluk yüzünden çok sıkıntı çekmektedir. Birçok çeşmeler kurumuş olduğundan akan bazı çeşmeler mahşeri bir kalabalıkla çevrilidir. Halk, bu susuzluk derdine bir çare bulunması için alâkadarların harekete geçmesini beklemektedir.

YAKACAK

İlkbahar gelmişti. Genç kadın, kalın mantosunu, siyah şapkasını atı. Kalın mantonun altından bir kısa kollu, kısa etekli, gerdanı açık bir entari; siyah şapkanın altından büküm büküm lapiska saçlar çıktı. Görenler: — Yakacak!.. dediler. «Yakacak» kelimesi, «herkesin aklını başından alacak» mânâsına geliyordu.

Yaz geldi. Genç kadın plâjda soyundu. Mayo ile kumlara yattı. Görenler: — Yakacak!

Dediler. «Yakacak» kelimesi, «vücudünü bakır rengine boyayacak» mânâsına geliyordu.

Genç kadın, bir erkekle tanıştı. Ça-

buk anlaştılar.. pek yakında evlenecekleri söyleniyordu. Duyanlar:

— Yakacak!..

Dediler. «Yakacak» kelimesi, «erkeğin başına belâ olacak» mânâsına geliyordu.

Mevsim değişti. Gökte bulut, top-rakta nem gördük.

Hep birden:

— Yakacak!..

Dedik.. Kelimeyi en şümulü mânâsında kullanıyorduk. «Yakacak» demek kömür demektir, odun demektir, borca girmek demektir.. Evde kavga, sokakta derd demektir.

Kadın Köşesi

Büyüyen çocuğun elbisesini uzatmak mümkündür

Beş yaşında Altı yaşında

Beş ve altı yaşlarındaki çocuklara aynı biçim ufak bir farkla tatbik edilir. Beş yaşındaki robasının altı plilidir. Robasında iki cebi vardır. Altı yaşındaki pliler doğrudan doğruya robaya bitmez. Aralarında robanın yuvarlaklığına uyan geniş bir band vardır.

Bu türlü modellerden, büyüyen çocuğun elbisesini uzatmak hususunda çok istifade edilir. Bu usulü tatbik edebilmek için çocuğa dikilen her yeni elbisenin parçasında saklamayı unutmamalıdır. Bu parça vakti gelince meydana çıkarılır. Hattâ icab ederse yıkanıp ütülenerek kullanılan elbiseye benzetilir ve modelin uygun yerine ilâve edilir.

Her kadın bilmelidir:

Bozulan yağ nasıl temiz ve iyi bir hale konulur?

Sadeyağ bozulmuş, acıdır. Atamazsınız, yazıktır. O halile kullanamazsınız da... Bu yağa derhal, içine bikarbonat dö sud katılmış soğuk su dökünüz ve bu su içinde birkaç saat bırakınız. (Suyun her litresi başına beş çorba kaşığı (bikarbonat dö sud) konulacaktır.

Birkaç saat sonra yağı bu sudan çıkarınız. Soğuk, duru bir su ile bol bol yıkayınız. Ne acılığı, ne de kötü kokusu kalır.

Mayonezin bozuluyor. Düzeltmek çaresi var mı?

Bir kahve kaşığı soğuk suyu damla damla içine akıtınız. Bozulan mayonez derhal iyileşir.

Buna lüzum kalmamak için evelden mayonezin yumurtasının sarısına üçte bir nisbetinde hardal karıştırılırsa hiçbir vakit bozulmak ihtimali olmaz.

Unuttunuz, pişirdiğiniz çorbaya fazla tuz attınız. Bu tuz yüzünden bütün yemek dökülsün mü?

Hemen içine bir kahve kaşığı patates unu dökünüz. Fazla tuzdan eser kalmaz. Çorbanızı rahat rahat içebilirsiniz.

Portakallı çörek

Portakalın daha vakti değil ama pek güzel olduğu için yazıyoruz. Çıkar çıkmaz yaparsınız.

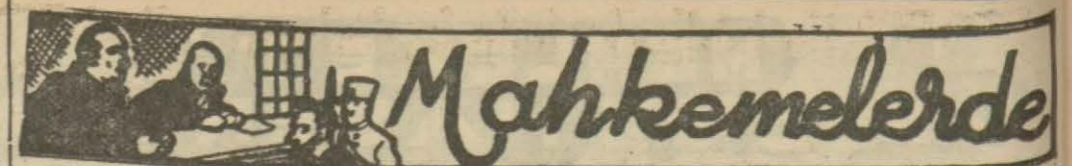
İki iri güzel portakal soyulur, sıkılır. Bir tabakta iyice ezilir. Çekirdekleri, posası ayıklanır.

Bir yanda da 6 yumurtanın sarısı şekerle birlikte iyice çalkanır. İçine 100 gram patates unile, 250 gram iç badem ve ezilmiş portakallar karıştırılır. Yumurtaların beyazı da köpük gibi olunca ya kadar çarpılır, aynı kaba dökülür. Hepsini birden iyice karıştırılır. Bol yağlanmış bir tepsi ile fırına konulur.

Bacaksızın maskaralıkları :

Şapka modası

Feci bir kazanın muhakemesine başlandı

Bundan bir müddet evvel Beyoğlunda Yunan konsoloshanesi binası yıkılırken, bir çöküntü olmuş, iki amele moloz ve toprak altında kalmışlardı. Hâdise, bu amelelerden Hüsnünün ölümü ile neticelenmişti.

Binanın yıkılma ameliyesine nezaret eden Antuvan ve müteahhid hakkında adliyece takibat icrasına başlanmıştı. Binanın yıkılma işini üstüne alan Ahmed isminde bir müteahhidirdi.

Bu hâdisenin muhakemesine Asliye 1 inci ceza mahkemesinde, dün bakılmıştır.

Dünkü celsede dinlenen şahidlerden Yakub, hâdiseyi şöyle anlatmıştır: — Binanın yıkılma işinde, babamla birlikte, ben de amele olarak çalışıyorduk. Üst katlar yıkılmış, bütün molozları yıkılmayan birinci katın üstünde toplanmıştı. Cumartesi günü tatil yaparken, kalfa Antuvan:

«—Yarın iş yoktur. Pazartesi bu molozları kaldırırsız, demişdi. Fakat, pazar günü de çalıştık. Neticede, molozlar çökerek, babamla, Hüsnü toprak altında kaldılar. O gün, kimin işbaşı yaptığını, bilmiyorum. Fakat, ekseri Ahmedin kâtibi işbaşı yaptırdı. Bu kazada babamı çekerek, molozların altından kurtarabildik. Fakat, Hüsnü

çok derinde kaldığından, öldü. Muhakeme, diğer bazı şahidlerin için, talik edilmiştir.

Bekciyi döven üç İbrahimler birer gün hapis yatacaklar

Fatihte, üçünün de adı İbrahim olan üç arkadaş, sarhoşluk saikasıyla, Mürtezâ isminde bir bekciyi dövmüşlerdir.

Dün adliyeye verilen üç İbrahimler Asliye 4 üncü cezada yapılan muhakemeleri sonunda, 1'er gün hapis mahkûm edilmişlerdir.

Vapurda gürültü çıkaran sarhoşlar

Boğaziçinde bir nişan âleminde bulunan Margur, babası Barof ve Moiz isiminde üç kişi, vapurda fazla sarhoş olduklarından, gürültü etmişlerdir.

Sultanahmed 2'nci sulh cezada muhakeme edilen suçlular, 3'er lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Bir hırsız tevkif edildi

Beyoğlunda bir eve penceresinden girerek, Cemilin bir kat elbisesini çalan, Mehmed Ali isminde bir hırsız, yakalanarak, adliyeye verilmiştir.

Dün, 4 üncü sorgu hâkimliğince suçluya çekilen suçlu, tevkif edilmiştir.

Şehir işleri:

Belediye ile tapu idaresi arasındaki ihtilâf

Tapu idaresi ile İstanbul belediyesi arasında bir ihtilâf çıkmıştır. İhtilâfa sebep olan hâdise, arsalarından yol açabilmek hakkının kime aid bulunduğuudur. Arsalar satılırken tapu idaresi bunların aralarında yol yeri bırakmaktadır.

İstanbul imar işleri bakımından hususiyet göstermekte olduğundan, şehirde yol açabilmek hakkı belediyeye aittir. Belediye mahkemeye müracaat etmiş ve bir müddet evvel mahkeme kararı her iki tarafa tebliğ edilmiş ise de, karar temyiz edilmiştir. İhtilâfın halli için temyiz mahkemesinin vereceği karara intizar olunmaktadır.

Belediye intihab defterleri bu akşam indiriliyor

Belediye intihab defterleri bu akşam saat 18 de asıldıkları yerlerden indirilecektir. Müntehiblerin itiraz müddetleri de bu akşam bitmektedir. Yarından sonra rey sandıklarının tevziine başlanacak, ayın yirmi yedisine kadar bu iş te tamamlanmış olacaktır. Teşrinievvelin o nunda şehir meclisi âzaları seçilmiş bulunacaktır.

Askerlik işleri:

Bir piyade yedek sūbayı arıyor

Sarıyer Askerlik Şubesinde: Şubemizde kayıtlı yedek piyade yarsubay Emirgânlı Arif oğlu Necatinin şubeye verdiği adreste kendisini tanıyan bulunmadığı ve namına gelen mektupların da lade edildiği zabita tahkikatından anlaşılmıştır. Ankara'ya gidip geldiği öğrenilen bu sūbayın bulunduğu yeri bilenlerin şubeye haber vermeleri rica olunur.

Bir sarhoş düşüp yaralandı

Akbiyıkta 3 numaralı evde oturan Abdüloğlu Ali, fazlaca sarhoş olduğu halde sokaklarında dolaşırken düşerek başından yaralanmış ve Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Müteferrik :

Emniyet beşinci şube müdürü Avrupadan geldi

Bir aydanberi Avrupada bulunan polis beşinci şube müdürü Hasan Şükürü, dün Transilvanya vapurule şehrimize dönmüştür. Avrupada bulunduğu müddetce gezdiği şehirlerde polis işleriyle yakından alakadar olan müdürün birkaç güne kadar eski vazifesine devama başlayacaktır.

Şoförler hususî müesseselerin kamyonlarından şikâyette bulundular

Belediye şehrimizde mevcut kamyon ve kamyonet adedini, şehir ihtiyacını tamamlama karşılığında kâfi gördüğünden bundan sonra kamyonet ve kamyonet almak isteyenlere plâka vermemeye karar vermişti. Bununla beraber bir kısım hususî müesseselerin başka maksadlarla aldıkları kamyon ve kamyonetleri plâka resmi aldıktan sonra, şoförlerin kazanına mani teşkil edecek bir surette eşya nakliyatında kullandıkları görülmüştür. Şoförler Cemiyeti bu vaziyet üzerine Ticaret Odası vasıtasıyla belediyeye müracaat ederek bu gibi kamyon ve kamyonetlerden plâkalarının alınmasını ve haklarında kanunî muamele yapılmasını istemişlerdir. İstanbulun belediyece tesbit edilen yerlerinde çalışan şoförler, bu kamyonların kendilerine zarar verdiğini iddia etmekte idir. Belediye bu müracaatı tedkik etmeğe başlamıştır.

Poliste :

Bir amele fabrika çatısından düş

Hasköyde Kumbarahane caddesinde A. nastasa ad şapka imalâthanesinde çalışan Samoel, fabrikasının çatısında tamirat yaparken yedi metre irtifadan aşağı düşmüş, başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Kırmızı üniforma

Bütün dünya ordularında hâki, yahud zeytunî renk üniforma kabul edildiği halde İngilterenin 11 inci süvari alayının üniforması kırmızı renktedir. Alay zabıtları de başlarında kasket veya bere yerine tüylü kalpak taşır. Bu kalpakların ön taraflarında bir tuğ vardır, yan taraflarında da tepeden inen sırmalı bir kumaş parçası sarkar.

Hafıza kuvveti

İngiliz âlimlerinin yaptıkları tedkikata nazaran hafıza kuvvetinde en ileri gitmiş olan millet Hindlilerdir. Bunun delili şudur:

Hindlilerin Sanskrit dili ile yazılmış olan mukaddes kitablarında muhtelif uzunlukta tamam 20,000 ayet vardır. Bu mukaddes kitabı ezber olarak bilen Hindlilerin sayısı on binlerle sayılmaktadır.

Sis ve bulut

Bazıları sisi ve bulutu yekdiğerinden ayrı ayrı şeyler sanırlar. Hakikatte her ikisi de birdir. Her ikisi de su buharından teşekkül ederler, birisi yüksek tabakalara çıkar, ekseriya bembeyaz görünür, adına bulut deriz. Öteki ise yükselmez, denize veya toprağa yapışık kalır, kirli bir renk gösterir, ona sis ismini veririz.

Saatin mucidi kimdir ?

Zaman ölçüsünü ilk defa olarak Arablar icad etmişlerdir, fakat bu zaman ölçüsünü ilk defa olarak şimdi kullanmakta olduğumuz saatlere müşabih bir hale getiren Peter Henlein isminde, 1480 tarihinde Nürnberg şehrinde doğmuş bir Alman'dır. Bu zatın saate devir kuvvetini vermek için icad ettiği usul, bugün dahi kullanılmakta olan usuldür.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Nazillide Y. G. ye: Oğlum.

Evlenmek çağına gelmişsin, iş güç sahibisin, evlenebilirsin, fakat evlenmek için gösterdiğin sebep hiç doğru değil.. Evli bir erkek rahat-tur, masrafı az olur. Fakat bir erkek rahat olayım, masrafım az olsun düşüncelerle evlenirse bir büyük hata işlemiş olur. Kadın bir erkek için her şeydir. Biraz hasta, biraz süs, biraz dadi, biraz hasta bakıcı, biraz aşçı, dedim ya. Kadın her şeydir. Fakat hiç bir zaman para ile dadi tutulur gibi tutulmaz. Sen biraz daha bekle, biraz daha düşün. Tasarruf etmek için değil, evlenmek için evlenmek ihtiyacını hissettiğin zaman evlenirsin.

Diğer bahse gelince.. buna şimdilik imkân yoktur. Gayret et, çok çalış; ve çok iyi yazdığın zaman gönderirsin.. bunun için de daha biraz görmen, okuman ve olgunlaşman lâzımdır.

Kerem bana evvelce bir mektup yazmış, şimdi bir mektub daha yazıyor. Mesele şu: Evlenmiş, çocuğu olmuş. Fakat karısını sevmemiş, üstelik şimdi de bir genç kızla sevişmiş, karısından ayrılacak, çocuğuna

nafaka verecek ve sevdiğile evlenecek. Ona yazdığım ilk cevabı şimdi hatırlamıyorum. Fakat herhalde şimdi vereceğim cevabdan başka bir şey değildi.

Çirkindir, sevimsizdir, hoşlanmıyorum diye karıdan ayrılmak kadar fena bir şey yoktur. İnsan evlenmeden evvel her şeyi düşünmeli ondan sonra evlenmelidir. Bir kere evlendikten sonra alınan kadını her ne olursa olsun kabul etmeli ve ondan ayrılmayı düşünmemelidir. Bilhassa Keremin bir de çocuğu var. Karısından ayrılmakla bu çocuğa karşı yapacağı fenalık, herhalde bıraktığı karısına yapacağından daha büyüktür. Çocuk ne ana yanında olur, ne de baba yanında, çocuk için hem ana hem baba sevgisi, hem ana hem baba terbiyesi lâzımdır. Tekrar söylüyorum: Karısına karşı müşfik ve iyi hareket etsin. Mânâsız düşüncelerle kurulmuş yuvayı yıkmasın!

A. K. ya:

Çirkin bayan bu gazeteyi görmektedir. Eğer adresinin size verilmesini istiyorsa bizzat matbaamıza gelir, ve adresinin verilmesinde mahzur olmadığını bana söyley, o zaman ben de adresini size gönderirim. Kendi müsaadesi olmadan adresini size gönderemem.

TEYZE

Filistin hâdiselerinde kadınların rolleri

İhtilâlcilere yalınayak cebhane taşıyan Arab kadınları sır vermiyorlar

Filistinde Arab kadınlarının kahramanlıkları karşısında Yahudi kadınları da boş durmuyorlar

Filistinde günden güne artan kanlı hâdiseler bütün dünya matbuatını meşgul etmektedir. Bu arada kadınların oynadıkları rol mühimdir. Son zamanlarda «Filistin ihtilâlinde kadınların rolü» mevzuu üzerinde bir tedkik seyahati yapmış olan tanınmış Fransız muharrirlerinden Edmond Demaitre gazetesine şunları bildirmektedir:

«Filistinin şimalinde ihtilâlcilere karşı yapılan askerî harekâtı idare eden İngiliz zabıtlarının beyanlarına göre Arab ihtilâlcileri kadınlarından pek büyük yardımlar görmektedirler. İngiliz zabıtlarının kanaatlerine göre Arab kadınlarının kahramanca hareketleri olmasaydı, ihtilâl şimdiye kadar çoktan sönüp gitmişti...

Gayet sarp dağlarda pusu kurmuş olan ihtilâlcilere cebhane, yiyecek, içecek taşıyan hep Arab kadınlarıdır. Filistinin muhtelif kısımlarında faaliyette bulunan ihtilâlciler arasında irtibatı temin eden; onlara İngilizlerin, Yahudilerin harekâtlarını bildiren hep yalınayak dolaşan Arab kadınlarıdır.

Samarya dağlarında, tepelerinde tahassun etmiş olan kocalarına, kardeşlerine, oğullarına yalnız su taşımak için günde otuz kilometre mesafe kateden ve iki hafta mütemadiyen yürüyen Arab kadınları görülmüştür...

Arab kadınlarının metanetlerine, feragatlerine, cesaretlerine pâyân yoktur... Bunlar nefislerine son derece hâkimdirler ve tehlikeye pervasızca atılırlar.

Muharrir, bundan sonra «Nablus» civarında bulunan bir köyde vukua gelen bir hâdiseye hakkında şu malûmatı vermektedir:

«İhtilâl muntakasının tam göbeğinde bulunan ve ancak yüz kadar nüfusu olan köyde ihtilâlcilerin şeflerinin gizlendiği muhakkak ve köy halkının Yahudi köylerini yağma ettikleri, civardaki İngiliz karakollarına taarruz ettikleri anlaşılıyordu. Fakat İngiliz kumandanlığı bu hususta kat'i ve müsbet delâil elde edemediğinden köyü bombardıman etmekten, halkı tecemmü karargâhlarına sevketmekten çekiniyordu. İstintak edilen köylüler tarlaları ile meşgul olduklarını; karıları, çocukları ise ihtilâlden, Yahudilerden haberdar olmadıklarını iddia edip duruyorlardı.

İşte tam bu sıralarda Nablus - Tülkarem yolu civarında bulunan bir askerî noktaya civar Yahudi köylerinden birinden acele bir imdad işareti gelmişti. Bunun üzerine Essex alayına mensub kuvvetli bir müfreze hemen vak'a mahalline gönderilmiş, elli kadar Arab tarafından muhasara altına alınan Yahudi köyü müşkülâtle kurtarılmıştır. İngilizlerle Arablar arasındaki müsademe gayet çetin olmuş, iki taraf zayıflamıştır. Neticede Arablar ölümlerini harb sahasında bırakarak çekilmişlerdir...

Arabların harb meydanında bıraktıkları ölümlerini sayı dokuzdu...

İngiliz müfrezesine kumanda eden sübay maktullerin «Shoking Village» halından olduklarına kanaat getirdiğinden bunların hüviyetlerini meydana çıkarmak için derhal tahkikata başlamıştır. Sübay maktulleri bir askerî kamyonu yükleterek köye getirmiş ve cami önünde yere sermiştir. Müteakiben bütün köy halkı davet edilmiştir.

Erkeklerinin tarlalarda olduklarını bildiren köy kadınları maktullerin önlerinden geçerken hayret ve takdire şayan bir soğukkanlılık göstermişler, kat'iyen sır vermemişlerdir. Bir tek gözyaşı döktükleri, acı bir ses çıkardıkları takdirde köy erkeklerinin, yani baba, koca ve kardeşlerinin bilâmerhamet yok edileceklerini pekâlâ idrâk eden bu kadınlar büyük bir metanetle ölümlerinin önünden geçerlerken sübayın suallerine:

«Bunu da tanımıyorum, cevabını vermekte bir an tereddüd etmemişlerdir.

Halbuki maktullerin kendi akrabalarından oldukları muhakkaktı. Çünkü bir

«Arab kadınlarının mükemmel surette silah kaçakçılığı, casusluk yaparlarken; erkeklerine mühimmat ve yiyecek içecek yetiştirirken Yahudi kadınları da boş durmuyorlar...»

kaç saat sonra bütün maktuller bir Arab köylüsü tarafından teşhis edilmişti.

Yahudi kadınlarına gelince

Muharrir Yahudi kadınları hakkında da şunları yazmaktadır:

«Arab kadınları mükemmel surette silah kaçakçılığı, casusluk yaparlarken; erkeklerine mühimmat ve yiyecek içecek yetiştirirken Yahudi kadınları da boş durmuyorlar...»

Arab kadınlarından daha yüksek tahsil seviyesinde ve daha modern bulunan Yahudi kadınları bilhassa siyasi cebhelerde yılmadan çalışmakta, geceleri de tarlalarda «nöbet» beklemektedirler...

İlk Yahudi kadın nöbetçisine (Tel-Yusuf) köyü civarında rastgeldim. Çiftliğin kapısına vardığımızda gece çoktan çıkmıştı. Kapının etrafı sıkı bir surette tel örgülerle ihata edilmişti.

Nöbetçi kadın bize selandı... Arab olmadığımızı yemin ettik, hüsnü niyet sahibi olduğumuzu bildirdik ve bekledik. Birkaç dakika sonra üzerimize gözlerimizi kamaştıran kuvvetli bir projektör dikildi ve kapı açıldı. Kapı açılmaz elinde tüfek bulunan bir Yahudi kadını ile karşılaştık. Kadın genç ve güzel deildi... Hastalıklı bir hali vardı... Otomobilimize lazım olan suyu verdikten sonra bizi istirahatete davet etti. Fakat bizimle görüşürken bile tüfeğini elden bırakmıyordu...

Aynen şunları söyledi:

«İki çocuğum var. Onları büyütme için çok sıkıntı çekiyoruz. Kocam gündüzleri tarlada meşgul bulunmaktadır. İhtilâlin başlangıcında hem gündüz çalışırdı, hem gece nöbet beklerdi...»

Biz ihtilâlin bir kaç gün içinde biteceğini umuyorduk... Heyhat! Haftalar, aylar geçti, vaziyet hep aynı... Nihayet kocam bana tüfek kullanmasını öğretti... Şimdi nöbete ben kalıyorum.

On iki, on dört saat çalıştıktan sonra istirahat hakkıdır değil mi?...

Ben tekrar sordum:

«Size hiç hücum ettiler mi?»

«İki defa. Fakat askerler hemen vakfimde yetiştirler.. yalnız bir ineğimiz vuruldu.

«Korkmuyor musunuz?...

Kadın buna derhal cevap vermedi. Birkaç saniye sonra da âdeta mırıldanırca şunları söyledi:

«Hayır! Fakat bilseniz ne kadar çok yorgunum.

Ve dizleri arasında bulunan tüfeği üzerine eğilerek hazin hazin ağlamaya başladı...»

Yeni çöp arabaları yaptırıldı

Belediye temizlik işleri müdürlüğünün çöp arabası kadrosu, üç yüz kırka çıkarılacaktır. İki yüz yirmi araba atölyede tamir görmektedir. Şimdiye kadar atölyede yeniden yüz yirmi araba inşa edilmiştir.

Temizlik amelesinin sayısı da, gelecek sene yüzde on nisbetinde çoğaltılacaktır.

12 yaşında bir yankesici yakalandı

12 yaşında yankesiciliğe başlayan Osman.

Dün Eminönünde on iki yaşında bir yankesici, bir kızın cebinden parasını aşırırken suç üzerinde yakalanmıştır. Kâğıthane köyünde oturan Ayşe Cemile, tramvaya binerken yanına küçük bir çocuk sokulmuş ve cebindeki beş lirayı ona sezdirmeden alıp uzaklaşmağa başlamıştır.

Bu vaziyeti gören polis ikinci şube üçüncü kısım memurları kaçan çocuğu yakalamışlar ve genç kızın parasını iade etmişlerdir. Karakola getirilen çocuğun Osman isminde olduğu ve yankesiciliğe henüz başladığı anlaşılmıştır. Sabika kaydına ismi geçirilen Osman, evrakile birlikte cürmü meşhud mahkemesine sevk edilmiştir.

Bir genç sevdiği kıızı ve arkadaşını yaraladı

Dün Şehzadebaşında bir yaralama vak'ası olmuş, Semiha isminde genç bir kıza hâdiseye müdahale etmek isteyen Selim isminde bir genç vücudlerinin muhtelif yerlerinden bıçakla yaralanmışlardır.

Vefada Gazanferâğa sokağında 1 numaralı evde oturan Semiha, evvelki gün akşam üzeri Şehzadebaşında dolaşırken ötedenberi kendisine musallat olan ve Çarşıkapıda oturan Salih isminde bir genç rastlamıştır. Salih kızın yalnızca gitmekte olduğunu görünce onun peşine takılmış ve ilâmî aşk etmeğe başlamıştır.

Kız birçok defalar olduğu gibi bu sefer de Salih'in sözlerine kulak asmamış ve yoluna devam etmiştir. Tatlılık emeline muvaffak olamayacağı anlıyan Salih, bu defa genç kıızı tehdit etmeğe başlamış, kendisine yüz vermediği takdirde onu öldüreceğini söylemiştir. Bunları duyan Semiha bir an evvel evine yetişme için adımlarını sıklaştırmış ve Salih'in önünden kaçmağa başlamıştır.

Salih te koşarak kıızı takib ederken bu sırada arkadaşlarından Selime tesadif etmiştir. Bu takibin hiç te iyi bir netice vermeyeceğini hissederek Selim, arkadaşını bırakmamak istemiş ise de gözlerini kan bürüyen Salih onun elinden sıyrılıp kurtulduktan sonra koşarak kuza yetişmiş ve kınından çıkarmış olduğu bıçağı onun başına vurmağa başlamıştır. Bu vaziyet karşısında Selim de işe müdahale etmiş ve arkadaşını katil olmaktan kurtarmak için, elinden bıçağı almak istemiştir. Salih, bu defa da bıçağı ona çevirmiş ve şiddetle gencin kalçasına daldırılmıştır. Bir anda iki genci yere seren Salih tabanları kaldırmış ve ortadan kaybolmuştur.

Vak'aya vaziyet eden zabıta yaralıları hastaneye kaldırmış, suçluyu aramağa başlamıştır. Birkaç saat sonra Salih üzerinde kanlı bıçağı ile yakalanmış ve müdeiumüllüğe teslim edilmiştir.

Limanda bir hâdis

Dün saat 12,30 da Karadeniz postasını yapmak üzere Galata rıhtımından kalkan Güneysu vapuru klavuz motörü tarafından çekilmekte iken suların tesirile ve vapurun halatı kopmuş ve klavuz motörünün pervanesine dolanmıştır. Halat kopuktan sonra vapur köprü istikametine doğru sürüklenmeğe başlamış, fakat hemen demir atılarak vapur durdurulmuş tur. Bu esnada hâdiseye yerine diğer klavuz romörkörüleri yetmiş ve vapura klavuzluk yapmışlardır. Güneysu yoluna devam etmiş, pervanesine halat dolaşan motör de, klavuz romörkörü yedeğinde olarak götürülmüştür.

SEYAHAT MEKTUPLARI : 41

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Tebrizde çok kıymetli iki Türk eseri

Tebriz'de «Gök mescid» (*) namile maruf bir cami harabesi vardır.. mimarî ve çini tezyinatı itibarile bir harikadır. Müteaddid kubbeleri ve koridorları olan bu mescid bugün tam manasile bir «harabe» dir.. duvar ve kubbe kemerlerinde kalan çiniler, renk itibarile emsalsizdir.. çiniler üzerindeki çiçek ve hayvan resimleri kabartma olarak yapılmıştır.. Edirne'de, Hüdavendigâr camindeki çiniler, bu tarzın ikinci veya üçüncü nevidir. İranda çıkan bir nevi mermer vardır ki, işlendiği zaman rengi sarı olur. Görünüşte de kehribara benzer.. İşte bu caminin bütün duvarları yarı yerine kadar, bu mermerlerle döşenmiş; mermerlerin üst kısımları da kabartma yazılarıyla, kemer gibi işlenmiştir. Yazıların hizasından yukarı kısmı koyu mavi çinilerle ta kubbelere kadar tezyin edilmiştir. Bu çinilerin rengi kadar, güzel bir maviliğe hiçbir yerde tesadüf etmedim.. öyle zarinediyorum ki: «Gök mescid» adını, bu maviliklerden almıştır.. maamafih bu isim, halk ağzından çıkmıştır.. binanın esil adı: «Mescidi Kebu» tur.. «Mescidi Cihanşah» diyenler de vardır. Bu eser halis bir Türk eseridir.. Tebrizin, hattâ İranın en büyük ve mimarî bakımından da en güzel mabedi olan bu binanın harab olup gitmesine nasıl göz yumulmuş bilmem.. bu binanın tamiri ve ihyası için Tebrizliler, bugün de fedakârlıktan çekinmeyecek vaziyettedirler. Halbuki, böyle bırakıldığı takdirde beş on sene sonra yeri bile kalmıyacaktır.. Tebrizde sık sık olan hareketiarzlar, şurasını, burasını parça parça döküyor. Açık kalan duvarlarında görünen çiniler, yağmurların altında dökülüp parçalanıyor.. kıymetli paha biçilemeyecek bu nadide çinileri yerinden koparıp çalmak işden bile değildir. Vakiâ dört tarafı duvarla çevrilmiş de, Nasreddin Hocanın türbesi gibi, kapısını itince açtırılmaz.. içeride kimseler yoktu.. şurada, burada kalan çinilerini ellerimle imrene imrene okşadım. Günahından korkmasam: İsmine «hatıra» deyip birkaç parça söküp alabilirdim. Böyle göz göre göre ziyanca, dökülüp mahvoluşuna yüreğim sızladı..

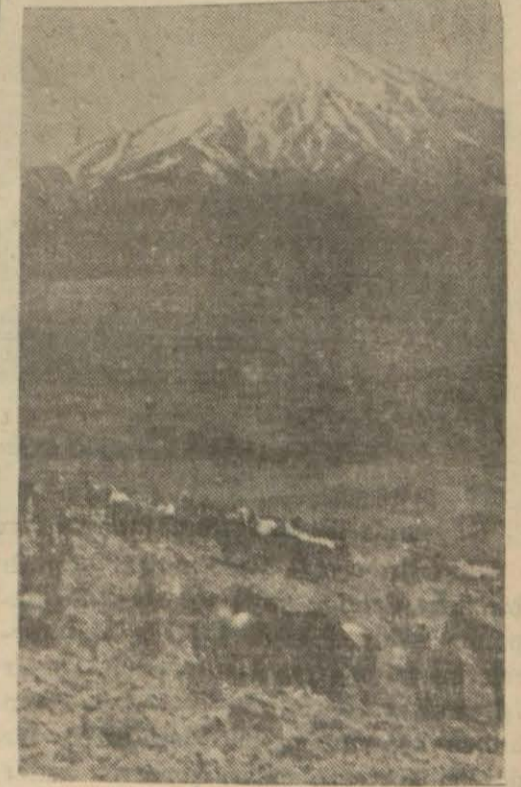
Bu cami hakkında bazı kayıtlardan şunları öğrendim: Azerbaycanın, Karaköyünü sülâlesinden «üçüncü Cihanşah» Türkmen, buraların hükümdarı olduktan sonra «Gök mescid» i yaptırmış... Kitablardan, daha başka malûmat toplamağa vakit bulamadım.. elbet ehline malûmdur.. fakat kapısı üstünde arabca olarak yazılmış bir tarihi var.. ben yalnız başuma işin içinden çıkamadım.. konsolosluğun yardımile, şyle tercüme edebildik: Muhammet Bevvap oğlu Nimetullah.. senei hicri: 870 rebiülevvel..

★

Tebriz'de, tarihi ve meşhur bir bina daha vardır.. «Erki Ali Şah», yahud «Mescidi Ali Şah» namı verilen bu cami de bir Türk eseridir.. bunun hakkında da şöyle malûmat tophıyabıldım:

Moğol hükümdarlarından «Gazan» Hanın iki veziri vardı.. birinin adı «müverrih» namile maruf «Reşideddin», öteki de «Taceddin Ali Şah» tur.. Bu iki vezir de Tebrizde birer mescid yaptırmıştı.. «Reşideddin» in yaptırdığı, şehrin şark tarafında imiş. İhtilâl, isyanlar ve hareketiarzlarla bugün yerinde yeller esen bu güzel eserin ismi de «Reşidiye», yahud «Rübu Reşidi» imiş.. tarih sayfalarındaki isminden başka şimdi hiçbir şeyi kalmamıştır.. fakat Taceddin Ali Şah» in yaptırdığı bina, bütün heybetile, Tebrizin ortasında sıvırılmış duruyor.. yalnız, öğrendiğime göre «Ali Şah» in yaptırdığı bina, bu kadar büyük değil, küçük, fakat çok zarif bir mescidmiş.. o esnalarda Tebrize seyahat eden «Ebu

İrandan bir manzara: Tahrandan 75 kilometre ötede bulunan Damanent dağı

İrandan bir manzara: Tahrandan 75 kilometre ötede bulunan Damanent dağı

Sait Bahadür han», bu güzel eseri görüp beğenmiş.. tevsi için de emirler vermiş. İşte bu emirlerle, 200-250 metrelük bir saha içinde görünen bu bina meydana çıkmıştır. Binanın yanında oldukça yüksek bir burcu vardır.. bu kule, o vakit meynare vazifesini görmüş.. en yüksek binası iki katı geçmiyen Tebrizliler için, mescidin burcu, Eyfel kadar uzun görünmüş olacak ki, mübalâğa hikâyelerine mevzu olacak bir tarzda tasvir edilmiştir... Beraberce doluştığımız İranlı dostlar dedi ki:

«Eğer mübalâgaya hamletmeyeceğinizi bilsem size bir şey söylerdim.

«Rica ederim nedir?»

«Bu burç vaktile öyle yüksekmış ki: Tâ, Erivandan Tebrize gelen yolcular, yollarını kaybetmemek için bu kuleyi gözlerinden kaçırmazlarmış!..»

Aziz dostum, bunu anlatınca benden evvel kendi güldü.. Erivanla Tebriz arasındaki göklere ermiş dağları gözönünde tutarsak, kulenin ne kadar yüksek olması lazım geldiğini artık siz tasavvur ediniz..»

Duvarlarında kalan bazı çinilerden anlaşıldığına göre, mescidin içi cidden çok müzeyyen ve zarifmiş.. ne yazık ki: Bu da, öteki eşi gibi harab olup toprağa karışmağa mahkûm... Vasfi R. Zobu

El dokuma tezgâhları kongresi hazırlıklarına başlandı

15 Birinciteşrinde Ankara'da toplanması mukarrer olan el dokuma tezgâhları kongresi için hazırlıklara başlanmıştır. Sanayi Umum Müdürü Bay Reşad kongre hazırlıkları ile meşgul olmak üzere bugün Ankara'dan şehrimize gelecektir.

Sanayi Umum Müdürü, bir müddettenberi şehrimizde aynı mesele üzerinde tedkikler yapmakta olan sanayi müfettişlerinden Bay Baha, Necati ve Etem ile birlikte bir heyet halinde Karadeniz hareket edecek tir. Heyet Karadeniz sahillerindeki bütün el dokuma tezgâhlarında tedkikler yapacaktır. İstanbul Ticaret ve Saanyî Odası da kongre etrafında hazırladığı raporunu bu hafta içinde İktisad Vekâletine gönderecektir.

Denizden çıkarılan eşyanın gümrük resmi

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, limanlarımız haricinde denizden çıkarılan eşyadan ecebî mal olduğu tevkil edilmiş malların mallar tarafından satılarak gümrüğe aid resimlerin tahsil edilmesine karar vermiştir. Liman dahilinde çıkarılanlardan ecebî mallar olanlar da satılacak ve ecebî mal olmayanlar da Liman İdaresine teslim oluncaktır.

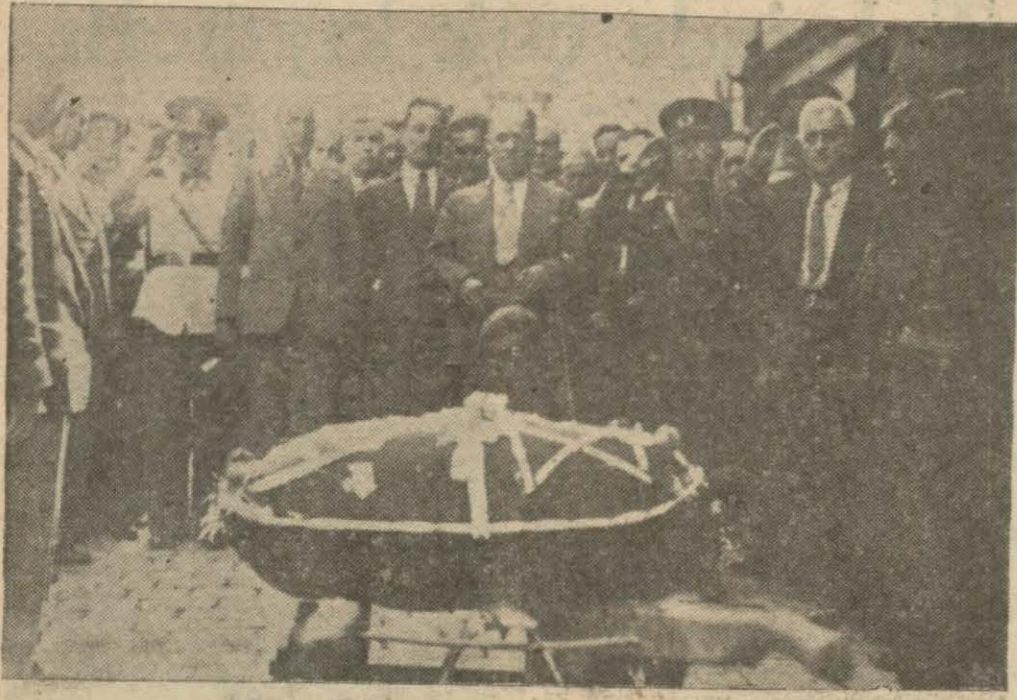
Bir işcinin parmakları ezildi

Galatada İstifçiler sokağında bir demir fabrikasında çalışan Demir Terlemez'in sağ eli iki demir arasında sıkışarak ezilmiş. Sen forj hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

(*) Bizde, «mescid» deyince «cami» in küçüğü anlaşılır.. İranda «cami» tâbiri olmadığından, ibadet edilen yerlere, hattâ türbelere de: «Mescid» diyorlar...

Yabani fındıkların aşılınması

Bir kısım dağlarımızda bulunan yabani fındıklıkları imar ederek mahsuldar bir hale getirmek, az toprakla ziraat işlerinden geçinmeyi köylüye büyük bir refah temin edecektir.

Giresunda ilk fındık mahsulünün idra ki münasebetile yapılan merasim

Uludağın cenub yamacındaki arızalı bir saha üzerine yayılmış olan «Soğukpınar» nahiyesi köyleri, ötedenberi çevrelerini saran ormanlardan odun, kömür işliyerek geçinirmiş. Son defa çıkan orman kanununun, bu işleri artık bir düzene koyması, onları şimdiye kadar keyiflerine göre davrandıkları bu işden biraz alkoymuş. Çaresiz mahdud olan topraklarındaki ziraat işlerine sarılmışlar. Fakat pek verimli olmıyan bu yerlerden geçimlerine kâfi bir mahsul kaldıramadıkları için, daha o yıl sızıldı başlamış. Nahiyenin bazı köyleri buralarda iyi netice alınan patates ve fasulye ziraatini ehemmiyet vererek o yoldan ferahlamağa düşünmüş, diğer bazı köyleri de meyva yetiştirmeyi hızlandırmışlar. Fakat yıl sonunda görülmüş ki, pek te geniş olmıyan bu topraklarda tuttıkları bu yol dahi feraha ulaştırıcı değildir. Nihayet işlerinden biri dağları kaplıyan yabani fındıkları hatırlamış:

« Bunları imar ederek verimli bir hale getirmek herhalde mümkündür. Ve eğer şu işin hakkından da gelirse sahiden iyi bir gelire kavuşacağız. O zaman diğer ziraat işlerimizle birlikte iyice geçinir gideriz demiş.

Bana bu malûmatı veren tamdik sonra dedi ki:

« Şimdi bu fındıkları aşılamağı düşünüyorum. Niyetimizi hükûmete yazdık. Bize yol göstereceklerini umuyoruz. Sen ne dersin, bu iş olmaz mı?»

« İstediginizden âlâ olur dedim. Hükûmetin bir kanunu böyle yabani meyva ağaçlarını onarıp mahsuldar bir hale getirecek olanlara kolaylık da gösteriyor. Şu kadar var ki ormanlardaki yabani fındıkların aşılınması, şimdiye kadar yapılan tecrübelerle göre pek te iyi ve iktisadî bir netice vermemiştir. Sebebini izah edeyim:

a) Bildiğiniz gibi fındık, kökünden daima piç veren bir ağaçtır. Bu piçlerin lüzumsuz olanları her yılki timar esnasında ayıklanarak geride kalanların mahsul vermesi temin edilir. Böyle yapılmazsa alabildiğine büyüyüp çatallanan fındık, bir çalı manzarasına bürünür. Ve yeteri kadar mahsul veremez olur. b) Fındığın dibinden gelen bu sürgünleri her yıl lüzumu veçhile ayıklamak lâzım geldiği gibi, asıl ocakta pek kartalmış olan kökenleri de kesip atmak, yerlerine yenilerini ikame etmek lâzımdır. Bunun için yıllık timar esnasında artık işe yaramıyan kart dallar temizlenerek, onların yerine o yıl süren piçlerden birisi bırakılır. Aksi halde ihtiyarlanmış dallardan tek fındık almak kabil olmaz.

Bu iki maddede zikredilen kısa izahattan anlaşılıyor ki fındığın dibinden gelen bu sürgünler bir bakımdan zararlı, bir bakımdan lüzumludurlar. İşte yabani fındıkların aşılınmasında mahzurlu olan nokta, fındık ağaçlarının bu hususiyetinden doğuyor. Şöyle ki; tabiatleri esasen çok piç vermeye müstaid olan yabani fındıklar, aşılandıktan sonra da bu tabii hallerine devam edeceklerinden gövdenin toprak yüzündeki bir kısım dalları aşı, alttan gelen diğer bir kısım dalları da yabani olacaktır. Bu yabaniler

daha kuvvetli ve hızlı büyüyerek aşıları olanları kuvvetten alkoyacakları gibi, ötekiler kartaldığında yerlerini almak vazifesini de göremeyeceklerdir. Bu ikinci nokta yeniden yapılacak daldırmalarla kabili izale görüle bile, yabani den gelen sürgünleri durdurmak, bunları boyuna ayıklamak oldukça külfetli bir işdir.

Onun için yabani fındıklıkları aşılama yolu ile imara kalkışmak revaç bulunmuş bir usul değildir. Bunun yerine yeni baştan aşıları olanların köklü piçlerinden fındıklık yapmak hem daha emin bir usul, hem daha iktisadî bir yoldur.

Giresun, Trabzon, Değirmendere gibi yerlerde her yıl fındıklıkların timarı esnasında elde edilen köklü piçler kolaylıkla tedarik edilebilir. Bunları önceden iyice belenmiş toprağımıza beşer - altı metre ara ile ve sekizi - onu bir arada olmak üzere diktiniz mi, birkaç sene sonra fındıkların toplamak müyesser olur. Binaenaleyh işe yabanileri aşılama yolu ile başlasanız bile, günün birinde bahçeyi tamamen aşıların sürgün veya daldırmalarıyla kurulmuş bir hale çevirmeyi gaye edinmelisiniz.

Fındıkların aşılmasına gelince: Bunun için mayıstan temmuza kadar olan mevsimde (yandan yanaştırma) veya (dibden yan kakma) aşı yapılır. Bu iki aşının yapıları da bir defacık görmeye öğretilen kadar basittir.

Beni dinlerseniz, Değirmendere veya Giresundan köklü piçler getirerek bunları dikip çoğaltınız. Yabanileri de gündün güne eksilterek bahçeyi tamamen ötekilere terkediniz. Devlet ziraat teşkilâtının size müzahir olacağı şübhesizdir.»

Tarımın

Bir sarhoş evvelki gece eniştesini öldürdü

Evvelki gece Çemberlitaşta feci bir cinayet olmuş, Ali isminde bir genç eniştesi Ahmedî bıçakla vurup öldürmüştür.

Çemberlitaşta İplikçi hanında oturan Ali ile aynı handa mukim eniştesi Ahmed arasında eskidenberi bir geçimsizlik vardır. Bunun sebebi de Ali'nin fazlaca rakı içmesi ve seyyar satıcılıkla kazandığı paraları rakıya ve rip ev masrafına iştirak etmemesidir.

Vak'a günü eve bermutad zilzurna sarhoş gelen Ali ile, eniştesi Ahmed arasında bir ağır kavgası başlamıştır. Bir aralık spirtonun tesirile fena halde asabileşen Ali, bıçağını çekerek eniştesinin üzerine hücum etmiş ve karında derin bir yara açmıştır. Evdeki diğer feryadına yetişen polisler carihi yakalamışlar, Ahmedî de çağırılan sıhhi imdad otomobiliyle Cerrahpaşa hastanesine kaldırmışlardır. Ahmed bütün gayretlere rağmen aldığı yaraların tesirile birkaç saat sonra ölmüştür.

Vak'a etrafında müddeiumumî muavinlerinden Orhan Köni hazırlık tahkikatını yapmış ve suçluyu tevkif etmiştir. Ali, yeni cürmü meşhud kanununa göre Ağırceza mahkemesine verilecektir.

SİNEMA

Greta Garbo ne yapacak?

Bu resim Greta Garbo'nun 1924 de çevirdiği ilk filminden alınmıştır. Hiç benzemiyor değil mi?

Halen Avrupada bulunmakta olan meşhur sinema yıldızı Greta Garbo teşrinievvelin birinde Amerikaya avdet edecektir. Orada ilk çevireceği film adı: Love is not so simple'dir. Bu film muharrir Melchior Lengyel'in (Ninoşka) adındaki eserinden iktibas edilmiştir. Senaryoyu hazırlamakla meşgul bulunan Fransız muharrirlerinden Jacques Devaldir.

Bu filminden sonra (Greta Garbo) nun (Madam Küri) filmi çevirmesi muhtemeldir.

Bu film için aynı zamanda İrene Dunne ve başka Amerikan yıldızlarının isimleri de zikredilmektedir.

"Louise", operası filme çekilecek...

Meşhur Fransız musikişinaslarından Gustave Charpentier'in Louise adındaki büyük operası pek yakında filme çekilecektir.

Gustave Charpentier uzun müddet eserinin filme çekilmesine müsaade eylememişti...

Filmde baş rolü yapacak san'atkârın intihabı çok müşkül olmuştur. Nihayet Grace Moore'da karar kılınmıştır.

Erkek baş rolünü geçen sene İstanbul'da konserini zevkle dinlediğimiz Fransız mugannisi Georges Thill yapacaktır.

Senaryo meşhur Fransız muharriri Roland Dorgeles tarafından hazırlanmıştır.

Ouverture bizzat Charpentier tarafından idare edilecektir. Sahne vazihliği Abel Gance yapacaktır.

Pearl White'in vasiyetnamesi

Tam yirmi seneye yakın bir müddet sisema seyircilerini teshir eden Pearl White'in vasiyetnamesi geçen hafta açılmıştır.

58 yaşında iken vefat eden Pearl White'in bıraktığı servet: 18,000,000 franktır. San'atkâr bu muazzam parayı «on» paya ayırmıştır. Bir kısmını fakirlere, babasına, yeğenlerine tahsis eylemiştir. 1,800,000 frangını (Actors Fund) namındaki san'atkârlara yardım cemiyetine bırakmıştır.

Erkek kardeşi: White'e ve kız kardeşi Loy Williams'a yalnız birer frank bırakmıştır.

"Good - Bye Mr. Chips", filmi

Meşhur İngiliz muharrirlerinden James Hiltonun (Good Bye Mr. Chips) adındaki meşhur romanının filme çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu roman İngiliz mekteb talebelerinin hayatını tasvir eylemektedir. Bundan dolayı film Repton kollejinde çevrilecektir. Şimdiden işe başlanmıştır. Bu kollejin 800 talebesi filmde rol yapacaklardır. Başrolü san'atkâr Robert Donat yapacaktır.

Eski Türk detektifleri "Son Posta," ya maceralarını anlatıyorlar : 27

Karadenizde korsanlık yapan asker kaçakları

Evet, bir taka ile altı kişi ortadan kaybolmuşlardı, öldürdükleri zannolunuyordu, fakat, bu kadcarcık malûmat ile caniler yakalanabilir mi idi?

Eski zabıta âmirlerinden Bay H. Tarı:

— Size, Zonguldak ile Melen arasında yapılan ve seri halinde cinayetlerle dolu olan müdhiş bir vak'ayı anlatayım, dedi.

Caniler dört kişi idiler: Tahir, Necib, Raşid ve şimdi ismini hatırlıyamadığım diğer biri. Umumi harb senelerinde, galiba 1333 de, muharebenin en şiddetli zamanlarında idi. Hepsî de asker kaçağı olan bu dört kafadar, Tophanedeki kahvelerden birinde buluşuyorlar. Verdikleri karar şu:

Elde edecekleri bir kayık ile Boğazdan dışarı çıkmak, korsanlık yapmak!

Karadenize açılacakları vasıtayı tedarik ediyorlar. Bir yolunu bulup, gece karanlığında Boğazı geçiyorlar, sahil boyunca takibe başlıyorlar. Bu suretle Zonguldak açıklarını gözden geçiriyorlar. Fakat işlerine yarıyacak bir av bulamadıkları için, yollarına devam etmek kararını veriyorlar. Melen yaklaşmaları vakit, tesadüf, karşılarına bir taka çıkarıyor: Bu, Avranyalı Mustafa reis in gemisidir. İçinde, mal sahibi ile küçük oğlu, mezunen memleketine giden bir malûl gazi, üç tayfa ve tıklım tıklım fındık ile yumurta vardır.

Korsanlar, Mustafa reis in takasına yanaşıyorlar. Fakat bu işde hileye müracaat edip, yolda yiyeceksiz kaldıklarını söylüyorlar. Zavallı Mustafa reis de, gene kendisi gibi namuslu gemiciler sandığı haydudlara yardım etmek istiyor. Karşısındaki zavallıları böylece gafil avlıyan haydudlar, birdenbire tabanca ve bıçağa sarılıyorlar. Mustafa reis neye uğradığını şaşırıyor. Fakat tayfalardan Hüseyin, güçlü, kuvvetli bir adam olduğu için, bu dört caniyi kuvvetle mukabele etmek istiyor! Zaten, kan dökmek için bahane arıyan haydudlar Hüseyinin üstüne çullanıyorlar. Tahir, biçareyi, kama ile öldürüyor! Sonra, diğer kurbanlarını yok etmek isteyen caniler, hepsinin ellerini kollarını bağlıyorlar ve zavallıları diri diri denize atıyorlar... Yalnız Mustafa reis in küçük oğlu hayatta kalyor. Az evvel öldürdüğü Hüseyinle, kan dökmek ihtiyacını tatmin eden Tahir, çocuğa güya acıyor:

— Şu yumurcağı öldürmiyelim, diyor! Fakat, Necib, Tahir in bu düşüncesini muvafık bulmuyor. Arkadaşına: — Sonra karışmam bak, merhametten maraz çıkar. Gün olur, senin çocuk gördüğün başımıza belâ kesilir, cevabını veriyor.

Hunharlıkta Necibden aşağı kalmıyan diğer iki katil de, onun söylediklerine iştirak ediyorlar. Bunun üzerine, çocuğu kaptıkları gibi, denize fırlatıyorlar!

Fakat, ne de olsa çocuk toy: Akıllı, canını kurtardığına memnun, yakını da haydudlardan kurtarmak fikriyle hemen yüzmeğe başlıyor. İşte, onun bu hareketi, katillerin aklını başına getiriyor. Aralarında konuşuyorlar:

— Balık gibi yüzüyor yumurcak! Bu gidişie sahile çıkacak, bizi de jandarmaya ihbar edecek.

— O halde ne yapalım?

— Onun da canını cehenneme yollayalım!

Bu karar üzerine küreğe asılan caniler, kendilerinden henüz beş, on kurbaç açılan çocuğu yeniden yakahıyorlar. Ayaklarını, kollarını zincirle bağlıyorlar, tekrar denize atıyorlar. Bu suretle on beş, yirmi dakika içinde Mustafa reis in takasında bulunan imsanlardan eser bile kalmıyor!

Böylece altı cana kıyan caniler, kendi kayıklarını batırıyorlar ve Mustafa reis in takasında düme ni, Alaplı yahud Melen'e doğru kırmıyorlar. Yolda fırtınaya tutuluyorlar. Batmak tehlikesini bertaraf etmek için gashettikleri fındıklar ile yumurtaların bir kısmını denize atıyorlar.

Nihayet sahile geliyorlar. Ellerinde kalan malları satmak istiyorlar. Fakat, fındıklar, fırtınadan ıslanmış. Bir tente bezi buluyorlar. Fındıkları, sergi açmış gibi, onun üstünde kurutuyorlar. Bu sırada Sürmeneli Emrullah'a rastgeliyorlar. Bütün mallarını üç aşığı, beş yukarı pazarlığa girişip 12 liraya satıyorlar. Kendilerine, dört insan kanına mal olan bu soygun neticesinde, ellerine topu topu üçer yüz kuruş geçiyor!

Buradan tekrar yola çıkan şakiler, Boğazın Anadolu yakasında bulunan (Kabakoz) a geliyorlar. Evvelce, kendi kayıklarını batırdıkları gibi, burada da Mustafa reis ten aldıkları takayı batırıyorlar. Ceblerinde her birinin hissesine düşen 300 kuruş ve sırtlarında da öldürlükleri zavallıların çamaşırları, esvabları olduğu halde Beykoz yolunu tutuyorlar. Beykozdan da bir vapura atlayıp İstanbul'a çıkıyorlar. Çeşmemeydanında Zühüdün kahvesine kadar beraberce gidiyorlar. Orada, seferden dönen gemiciler gibi, birer yorgunluk kahvesi içip dağılıyorlar!

Raşid, sevkiyata asker yazılıyor. Deniz işlerinden anladığı için, caniyi, beylik mavnalara tayfa yapıyorlar. Bu fırsatı ganimet bilen haydud, yanındaki kamayı, çalıştığı mavnanın tâ baş altına fırlatıp saklıyor!

Tahir ile Necib ötede beride aylak gezmekle vakit geçiriyorlar. Dördüncü arkadaşları da, o zaman, Mısır sokaklarında...

(Devamı 10 nu sayftada)

Mustafa Şeref Özkanın cenaze töreni

Burdur mebrusu ve Kamutay bıldırcı encümeni reisi Mustafa Şeref Özkanın ölümünü teessürle bildirmişti. Resimlerimiz evvelki gün Ankarada yapılan cenaze törenini gösteriyor.

DENİZCİLİK BAHİSLERİ

Portakal kayığı ile kruvazör batıran kahramanlar

Türk denizcilik tarihinin büyük harbe aid altın sayfaları

(" Son Posta "nın deniz işleri mütehassısı yazıyor)

Büyük harbin dört meş'um senesi için - de elimizde ufak bir donanma olması ve kazanılmış pek çok muvaffakiyet bulunmasına rağmen bunlar Türkün mütevazı karakteri dolayısıyla tarih nazardan kaçmış ve kaybolmuştur.

Geçen senelerin birinde, Antalyayı ziyaret etmek fırsatını bulduğum zaman, talih beni Ertuğrul namında mütevazı, kendi halinde fakat o nisbette şerefli ve vakur bir müteahhid ile tanıttı. Resim yapıyor, piyano çalıyor, hangi mevzuda

açılırsa altında kalmıyordu. Velhasıl beş dakika için evine uğradığımız bu kibar zat bizleri saatlerce oyaladı. Kim bilir? Vaktimiz olsaydı belki de Ertuğrul ile günlerce konuşmaktan zevk duyacak, bıkıyacaklardık...

Konuşulan mevzular nihayet deniz ve denizcilik ile ilgiliydi. Kendi mesleği - ki topçu sübayıdır - kadar deniz ve denizcileri seven bu zat, ısrarlarımız üzerine harb seneleri içinde başından geçen deniz vak'alarını anlatmaya başladı:

Geçirdiğimiz maceraların en heyecanlısı Alexandre Fransız kruvazörünün, portakal kayığı ile batırılmasıdır. Abdülhamid zamanında da donanma hasreti çekiyorduk. Fakat dört meş'um sene içinde sahillerimizde zaman zaman görünen Fransız ve İngiliz gemileri içimizde tasavvur edilemez bir hüznü uyandırıyor, damarlarımızdaki asil Türk kanını tahrik ediyordu. Ava burnundaki ufak bataryaya baktıkça, gözlerim sulanıyordu, derken son bir ümidle yeniden dirilirdim. Sanki bu toplar benimle konuşuyor, atılğan olursam bana yardım edeceklerini vadediyorlardı. Bu vadi tuttu-lar da... 1917 kânunuevvelinin on üçüncü günü, Fransızların Paris II kruvazörünü bir baskın atışıyla batırdık. Bu vak'ı düşmanı kızdırdığı kadar bize kendi azim ve kudretimiz hakkında güzel dersler vermiş ve bizi, adeta, daha büyük işler görmeye hazırlamıştı.

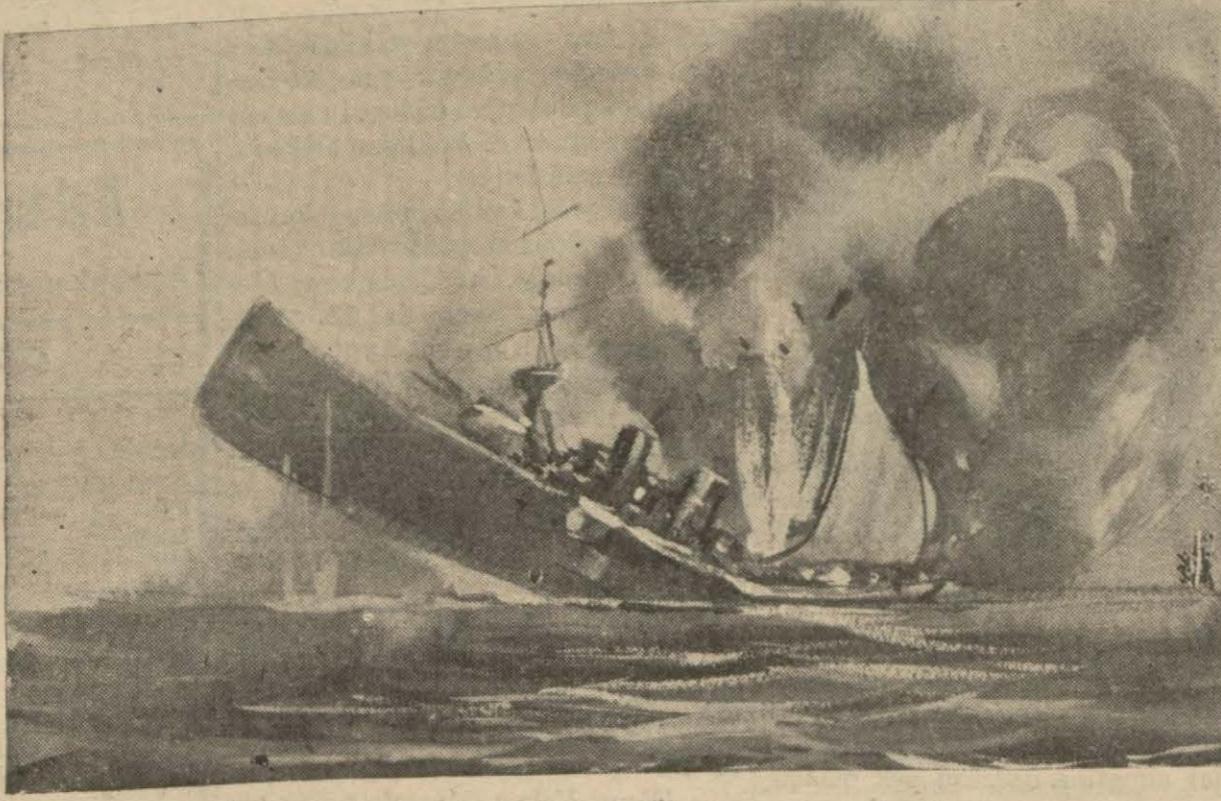
Fransızlar hemen hemen her hafta Ava önlerine gelerek Paris II nin intikamını almak üzere bataryamızı bombardıman ettikçe bunlar bizde yeni muvaffakiyet arzuları uyandırıyorlardı.

Fakat, müteessir olduğumuz nokta da yok değildi. Bir defa düşman kruvazörleri toplarımızın en uzun menzilinin dışında duruyor, bataryayı döveceğimizi derken köy ve halkı zarara uğratiyordu. Vatandaşların bu ızdırabı hali biz: esaslı bir müdafaaya mecbur ediyordu. Mermilerimiz düşmana ulaşmazsa, bu kruvazörleri nasıl ortadan yok eder, hiç olmazsa sahillerimizden uzaklaştırırdık.

Alay komutanı heyeti umumiyenin hislerine tercüman oldu ve benimle İbrahim isiminde diğer bir arkadaşına bu gemeyi her ne pahasına olursa olsun batırmamızı emretti. O istediğimiz malzeme bize verecekti.

Düşman mermilerinin köylerimizi nasıl harab ettiği gözönünde idi. Bu hal bize, pek açık olarak, kaybedilecek zamanın olmadığını ve tedbirlerin serian alınması lâzım geldiğini ifham ediyordu. Pek az düşündük. Vazife aşikâr, kur-nazca hareket etmek lâzımdı. En samimi dostlarımızdan bile gizli olan kararımızı verdik.

Evveleminde yelkenli bir kayığa ihtiy-

Göklere yükseken kara bir bulut düşman gemisini örttü.

yaç vardı. Bu kayığın alt kısmına barut yerleştirilecek ve güzel bir ateşleme tertibatı yapılacaktı. Bundan başka kayığın içine en nefis portakallarla dolu sandıklar yerleştirilecek ve fakat ateşleme tertibatı bu sandıklardan birine bağlanacaktı. Öyle ki: O sandık alınırken kayık ateş alacak ve gemiyi batıracaktı.

Mesele gemiyi avlamağa kalyordu. Bunun için de kayığa yüzmeye bilen zeke askerlerimizden iki tanesini, kayıkçı kıyafetle koyacaklardık. Onlar gemiyi gördükleri zaman kendilerine Antalyaya iniyor süsünü verecekler, bilâhare tuzak kayığı denizde bırakarak canlarını kurtarmak istiyorlardı gibi kayığın ufak sandıkları ile kaçacaklardı...

Alay komutanımız fikir ve plânlarımızı beğenmişti. Başka bir müteahhid ilâvesine lüzum görmeden lâzım gelen emirleri verdi. Az zamanda tuzak için tahsis edilen yelkenliyi Avada karaya çekmiş ve işe başlamış bulunuyorduk. Barutları yerleştirmeğe henüz başladığımız bir sırada Alexandre gemisi gene Ava önlerine gelmez mi? Kayığı gizlemek üzere yaptığımız bütün tedbirlere rağmen düşman buralarda bir iş olduğunu sanki anlamıştı. Bataryaya attığı mermilerden birkaç tanesini de tuzak kayığı üzerine endakt etmeği unutmadı. Lâkin, beş on dakikalık bir heyecandan sonra kruvazörün uzaklaştığını gördüğümüz zaman duyduğumuz sevinci tasavvur edemezsiniz.

Gizli olduğu kadar seri de çalışmak lâzım geliyordu. Ava gibi ufak bir köyde bu işin gizli tutulması hakikaten mesele idi. Bereket versin ki bu işde çalışan arkadaş ve vatandaşların hepsi ke-tim ve müstakim idiler. Hepimizin içinde muvaffakiyetten şüphe etmeyen bir azim ve iman vardı. Kim bilir geceli gündüzlü ne kadar çalışmıştık. Tuzak gemisini denize indirirken ne kadar sevinç duymuştuk... Tasavvur edemezsiniz... Bu kayık sanki Antalya'nın dritnotu idi... O denize çıkarsa, sanki bütün düşman dritnotları kaçacaktı... Tuzak kayığı vazifesini yaptı.

Nihayet martın sekizinci günü saat 9,10 da Şelidonya burnundaki gözetleyici neferimiz bir düşman kruvazörünün Antalya istikametlerine doğru gelmekte olduğunu söyledi. Artık kozların pay edilme zamanı gelmişti. Birkaç dakika sonra da Antalyalı Halil ve arkadaşı tuzak kayığı ile denize açılıyordu.

Kruvazörle, kayığın karşılaşması pek heyecanlı oldu. Düşman bu sularda dört senedenberi rüşyamadığı, böyle bir kayık görünce son sür'atini vererek kayığa doğru ilerlemeğe başladı. Arkadaşım İbrahim ile beraber ellerimizde dürbünler taş kesilmişti. Sanki düşman duyup hi-

leli bir iş olduğunu anlayacak imiş gibi nefes bile almıyorduk. Konuşmalarımız o kadar yavaş idi ki...

Sahilden verdiğimiz bir işaretle neferler yelkenleri indirdiler ve sandal ile kaçmağa başladılar. Pandomima başlamıştı. İlk zamanlarda vak'a istediğimiz gibi cereyan etmedi. Kruvazör uzak mesafeden kayık üzerine yağmur gibi ateş etmeğe başladı. Bir an yüreklerimizde inkisari hayal havası esmeğe başladı. Ümidlerimiz kırıldı ve teessürden boğulacak hale geldik. Mermiler kayığa doğru yaklaştıkça, sanki kayık içinde imişiz gibi, titriyor ve bir lâhza bile dürbünleri gözlerimizden ayırmıyorduk.

Nihayet ateş kesildi; kayık gene yüzüyor. Fakat neden kruvazör kayığa yaklaşıyordu. Saatler kadar uzun geçen dakikalardan sonra harb gemisinden bir neferin denize atıldığını ve kayığımıza doğru yüzdüğünü gördük.

Bu da ne? Acaba gemi komutanı, herhangi bir tahrib bombası ile kayığımızı batırmak mı istiyordu? Yoksa kayığı muayene edip mürettebatı kaçan bu teknenin nefis portakallarından müstefid mi olacaktı?

Velhasıl Alexandre bize çok heyecanlı ve merak dolu bir manzara seyrettiriyordu. Bir aralık Fransız neferini kayık üzerinde gördük. Bir kapak kaldırdı, portakallardan bir tanesini aldı, muayene etti, gemisine işaret verir gibi göründü...

Birkaç dakika sonra, dürbünlerimizi Alexandre çevirdiğimiz zaman kruvazörün kayığa yaklaşmakta olduğunu gördük. Kim bilir Fransız dostlar ne kadar seviniyorlardı,

Aylarca denizde dolaştıktan sonra böyle nefis portakallara sahip olmak ne bah-tiyarlardı. Portakal çoktu. Yalnız sübaylar değil, mürettebat bile bu nefis meyvedan nevalecin olacaktı.

İlk sandığın, gemiye alınmak üzere, vinçle kalktığını görünce muvaffakiyetten şübhemiz kalmadı; bütün heyecanımız sonsuz bir sevince kalboldu. Gerçi düşman da olsa yüzlerce kişinin ölümü bizi müteessir ediyordu. Lâkin bunlar, bu düşmanlar bize kasdetmiş kimselerdi. Sandıklar gemiye alındıkça güverte üzerinde toplanan insanların adedi artıyordu. Zavallılar biraz sonra ateş haline inkılâb edecek olan meyvaları pek iştiha ile seyrediyorlardı.

Nitekim, güzel bir dakikada, göklere yükselen kara bir bulut düşman gemisini örttü. Bu duman kütleleri arasında gözüken insan ve eşya parçaları bize düşman gemisinin meş'um âkabeti hakkında lâzım gelen fikri veriyordu. Her şey hali tablisine avdet ettiği zaman denizin sah-hında canlarının selâmetine düşmüş bir kaç neferden başka kimseyi görmedik.

Belediye turizm şubesi nasıl çalışır, neler yapar?

Bu sene geçen seneden çok seyyah geldi, gelecek senelerde tezyadın daha fazla olacağı umuluyor

Bir seyyah kafilesi Yerebatan saray önünde

Dünkü nüshamızda İstanbul belediyesinin turizm şubesinin faaliyetini genişlettiğini, muhtelif lisanlarda bir çok broşürler ve afişler bastırmakta olduğunu, bunları muhtelif memleketele yol-hyarak turizm propagandası yapmağa hazırladığını yazmıştık.

Bu münasebetle bir muharririmiz dün İstanbul belediyesi turizm şubesinin faaliyetini ve turizm hareketleri etrafında sahibi salâhiyet bir makamdan şu malûmatı toplamıştır

İstanbul bu sene geçen seneye nisbetle çok turist gelmiştir; daha da gelecektir. Turizm mevsimini geçen seneye nisbetle çok iyi ve muvaffak olmuş bir şekilde kapatacağız. Turistlerin memleketimize geçen senelere nisbeten daha çok gelmelerinde en birinci ve hattâ ye-gâne âmîl geçen sene yaptığımız propagandadır. Geçen sene dünyanın her tarafındaki seyahat bürolarına broşürler gönderdik. Bu sene de yeni bütçe ile aynı şeyleri yapacağız. Yani propaganda-ya azami ehemmiyet vereceğiz.

İstanbul gelen seyyahların şehirde çok kalmadıklarından şikâyet ediliyor. Halbuki şikâyet yerinde değildir. Şehirde hattâ bir gün dahi kalsalar seyyahların memlekete getirdikleri para iyidir. Öyle gemiler var ki beş yüz, sekiz yüz, hattâ bin seyyah getiriyorlar. Bunların şehirde dolaşırken harçtıkları para istihkar edilecek kadar az değildir.

Bin kişilik bir kafiye Topkapı sarayını gezdi mi bin lira bırakmış demektir. Çünkü haziran ayına kadar sarayın duhuliyası yüz kuruştan fazla idi, Yirmi yedi buçuk kuruş Ayasofya müzesini gezmek için verirler. Bunları görmeden şehirimizi terkeden hiç bir seyyah yoktur. Şehri otomobile gezerler. Tercümana para verirler, pazara giderler, vasatı üç liralık bir alış veriş yapsalar, ne kadar para edeceği meydandadır. Alman seyyahları yemeklerini vapurlarında yerler ama İngiliz seyyahları öyle değildir. Onlar akşam yemeklerini ekseriya dışarıda yerler.

Seyyahlar tercümana para verirler, program harici bir şey görmek isterler. Ona da masraf ederler... Ve işte bu vardi bu sene; geçen seneye nisbeten çok artmıştır. Gelecek senelerde de bunun fevkine çıkacağından eminiz, vaziyet öyle gösteriyor.

İstanbul otellerinden şikâyetler oluyor. Bu şikâyetler de pek yerinde değildir. İstanbul otelleri ne çok pahalıdır, ne de konforsuzdur. Otellerimiz temizdir ve ikinci sınıf otellerde üç buçuk lira ile tam pansiyoner olmak, yani sabah kahvaltısını, öğle ve akşam yemeklerini yemek imkânı vardır.

Belediye turizm şubesinin propaganda vasıtaları içinde seyahat rehberlerine İstanbul otellerinden şikâyetler oluyor.

Antalya denizleri, damarlarında mukad-des kan taşıyan Türklere kasdetmiş düşmanı sinesine göçürmüştü. Bu anda şunu düşündüm. Türk evladı ne istemişti de, neye azmetmişti de muvaffak olamamıştı?

A. T.

tanbul hakkında malûmat koydurmak, eenebi gazetelerinde İstanbul'a aid resimler ve yazılar çıkarmak ta vardır. Bir de bize dünyanın dört bir tarafından mektublar gelir. Seyahat acentalarından gelen mektublara cevap verdiğimiz gibi sırf hususi mahiyette olan ve seyahat etmek isteyen bir adamın suallerini havi olan mektublara da hemen cevap veririz. Onlara istedikleri malûmatı prospektüsleri ve broşürleri, İstanbul plânlarını, hülâsa ne isterlerse onları yollarız.

Meselâ geçenlerde Amerikadan bir mektep defterine yazılmış ve yazısından sahibinin bir çocuk olduğunu anladığımız bir mektub geldi. Çocuktur diye onu ihmal etmeden istediği materyeli ona da yolladık.

İstanbul turizm şubesi turistlerin memlekette iyi dolaştırılmaları, dolandırılmamaları, fena şeylerle karşılaşmalarını için çabalar. Onları karşılayan tercümanlara sıkı ve titiz bir kontrol den sonra vesika verilmektedir. Seyyahlar geldiği zaman tercümanların onlara nasıl malûmat verdiklerine dikkat edilir. Onlar âdetâ adım, adım takip edilir. Eğer yanlış malûmat verenler olursa tecziye edilir. Elimizde bütün tercümanların reşmi vardır. Seyyahlardan biri bir tercümandan şikâyet etti mi tercümanı oteller, hemen ona cezamız veririz. Bir de oteller hesabına yolcuları karşılayan insanlar vardır. Onlar da tıpkı tercümanlar gibi hüviyetleri iyice tahkik edildikten sonra ellerine bir vesika verilir ve bu işi yapmalarına müsaade edilir. Bu yalnız Beyoğlu otelleri için değil, Sirkeci otelleri için de aynı şekildedir. Gaye haricî turizmi olduğu kadar dahilî turizmi de kolaylaştıracaktır.

İstanbul belediyesi turizm şubesinin faaliyeti mütevazı olmakla beraber müsbettir. Daha fazla inkişaf etmesi bekle-nir.

H. H.

Sinema filmlerinin gümrük resmi indirildi

Vekiller Hey'eti son bir kararname ile gümrük tarife kanununun 617 nci maddesinde yazılı boş ve dolu sinema filmlerinin iki ve on beş lira olan gümrük resimlerini den yüzde yetmiş beş tenzilat yapılmasını kararlaştırmıştır. Keyfiyet gümrük ve inhisarlar Vekâletinden alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Çorap fabrikatörleri toplanarak çürük çorap işini görüşecekler

Şehrimizdeki bütün çorap fabrikatörleri bugün öğleden sonra saat 15 de Millî Sanayi Birliğinde mühim bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda Sanayi Birliği Reisi ve Umumi Kâtibi de hazır bulunacak, son zamanlarda şikâyet mevzuu olan ve bir türlü halledilemeyen çürük çorap meselesi etrafında görüşülerek bu hususta bütün fabrikatörlerin mütalea ve dilekleri sorulacaktır.

Selânik ve Belgrad sergilerine bir heyet gönderildi

Beynelmîlî Selânik ve Belgrad sergilerinin İstanbul Ticaret ve Sanayi odasını temsil edecek Hey'et üyesi Selânik hareket etmiştir. Hey'et üyesi Selânik hareket etmiştir. Hey'et inhisarları Selânikten sonra Belgrada geçecek ve on beş gün sonra şehrimize döneceklerdir.

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Kanı tutuşan Şimal kızı

Halbuki bu boştu, lüzumsuzdu. Zaten o sözünden dönemeyecekti... İstedığı yere gidecekti, çünkü artık Napolyonu seviyordu.

İlk zamanlar ondan o kadar korkmuş, sonra da bir kahramanlık uğuru-na, içi nefretle tiksinererek arzularına boyun eğmiş olan Mari artık pişman değil. Artık ruhunda tereddüd ve çekinme yok.

«Korsikalı» nun ateşten sözleri, yirtici nüvazisleri ile, aşkın tamamen acemisi olan bu şimal kızının kanı da tutuştu!

Artık Napolyonu, delicesine, ölesiyse seviyor, ve daima da sevecek!

Boynuna kollarını dolayan bu şeffak dolu, mağrur, ve bütün ruhile sadık kadının, bundan sonra hiçbir menfaati, hırsı olmadan, gönlünün isteğiyle, bütün varlığı kendisinin olduğunu bilmek te büyük kazanfere ömrünün en güzel zaferlerinden biri gibi geliyor.

Bunun için de onu ne kadar, ama ne kadar çok seviyor ve her zaman da ne kadar sevecek!

Hayatında her şeye malik olan, fakat asıl varlığından şüphe etmeğe başladığı candan gelme bir sevgi ile nihayet karşılaşabilen bu kudretli insan, Mariye baktığı zamanlar, ne büyük işler gören kafasının içinde, adetâ sarhoşluğun zevkli ve rahatlandırıcı uyuşukluğunu duyar gibi oluyor.

— 3 —

FUŞE

Tuileri sarayına kabulünden birkaç gün sonra, saat on bir sularında, çoktan giyinmiş, kuşanmış olan Mari, kendisini ancak ertesi günü görmek imkânını bulacağını haber veren imparatora karşılık yazdığı bir mektubu mühürlüyordu.

Biraz ötede, arkadaşı ve ev sahibesi prenses Polin, renk renk muslinlere sarınmış, üzeri harikulâde güzel beyaz ayı postlarla örtülü bir sedire uzanmış yatıyordu.

Başında daha gece dantelleri duruyordu.

Doğup büyüme hakiki bir prenses ten fazla giyime, süse düşkün olan Polin, Napolyonun: «Nefeciklerim kadar merd ve sade kadını!» diye severek andığı Mari ile, tam bir tezad yapıyordu.

Fakat her ikisi de birbirinden pekâlâ hoşlanıyorlardı: Prens bütünü çingirliklerine rağmen hakiki duyguların kıymetini anlayıp takdir edebilecek bir yaratılıştı idi. Mari de Bonapartların bu şımartılmış hoppa bebeğinin kalbinde nasıl bir cesaret ve fedakârlık hazinesi saklı olabileceğini anlıyordu.

Polinin bütün sarayı gibi, buldukları bu duvarın eşyalarını da Jakop yapmış ve her taraf Fontenin zevkile, göz kamaştırıcı bir tarzda süslenmişti.

Duvarlar üzerleri gümüş taclarla işlenmiş kızıl ipeklilerle kaplı idi. Eşyalar da tunç ve fildişi kakmalar göze çarpıyordu. Polinin yaptığı ve bereket versin bilgili bir san'atkarın da rötüşünden geçen resimler üzerine dokunmuş Savoneri hahları yerleri örtüyordu.

Kış olduğundan, yaprakları dökülmüş, ağaçlıklı bir bahçeye açılan iki büyük pencereden giren ışıklar, dört bir yanda asılı kıymetli aynalara vuruyordu.

İmparatorluk saraylarının teşrifat usullerince, gelip, kapıyı, tirmalar gibi tıkırdattılar. Lehistandan ayrılırken Marinin peşini bırakmamış olan ihtiyar Daşa gidip kanadı araladı ve usaklardan biri ile bir şeyler fısıldaştıktan sonra ona yaklaştı:

— Zaptiye nazırı, kendisine görüşüp görüsemeyeceğinizi sorduruyormuş, dedi.

Prens Borgez birden:

«Mari Valevska filminden»

Zaptiye nazırı: «Güzelliğinizle sarayda bulunan herkesin gözlerini kamaştırdınız madam!» dedi

— Fuşe mi? Ne işi var burada? diye yerinden doğruldu.

— Belki de imparator göndermiştir. Kendisini kabul edebilir miyim?

Polin:

— Tabii, tabii; dedi. Görmelisiniz onu Mari. Mühim bir şahsiyettir o. Öyle geri çevrilmeğe gelmez. O kadar çok şey bilir ve imparatorun üzerinde o derece müessirdir ki bu adamla daima hoş geçinmek lâzımdır. Yandaki salona alınız. Kapıyı da aralık bırakınız e mi? Olduğum yerden dediklerini işideyim. Yalnız dikkatli davranmalısınız. Çok ihtiyatlı konuşunuz.

Bunları söyledikten sonra, sanki yorulmuş gibi esnedi ve gerinerek tekrar kürkleri içine gömüldü.

Zaptiye nazırı henüz sıkı fıkı olmamış fakat bütün gayretini bu zemini hazırlamağa vermiş bir «ahbab» gırginliği ile, serbest bir eda takınarak içeri girdi.

— Madam, dedi. Emriâllerinizle almış olduğum vazife hakkında malûmat vermeğe geldim. Gerek zatiâlinizin zevklerine ve gerekse imparatorumuz efendimizin iradelerine uygun bir yer bulunduğumu sanıyorum.

Mari:

— Ha, evet; bunu unutmuşum bile... dedi.

Fuşe gülümsedi. Tebessüm, onun yüzünde âni bir tekallüsün belirmesi demekti.

— Rahatınız için elzem olan bir şeyi ne kolaylıkla unutuyorsunuz madam. Bereket versin ki ne imparator sizi unutmuyor, ne de zati ismetpenahilerine hizmet etmek saadet ve fırsatını bulan dostları... Her halde, bu dostların en başta geleni de kulunuz olduğumu kabul buyurursunuz sanırım...

Mari teşekkür makamında, başını eğdi:

— İmparatorluğun, işi başından aş-

Adalar tarifesinde değişiklikler yapıldı

Akay idaresi dündenberi Adalar tarifesinde bazı değişiklikler yapmıştır. Yürükali plâjının iskelesinin kapanması üzerine Adalar arasında işleyen Suvak vapurunun seferleri tatil edilmiştir. Bundan sonra Yürükaliye hiç bir vapur işle-meyecektir. Ayrıca 14,10 da Büyüka-dan kalkan vapur, doğruca Heybeliye geçecektir. Büyükadadan 15,40 da kalkan vapur 20 dakika geç kalkacak ve doğru Heybeliye gidecektir. Ve gene pazar günleri Büyükadadan 19,50 de hareket eden vapur 20 dakika geç olarak saat 20,10 da kalkacak ve Adalara uğruyarak Heybeli-den aktarma ile Köprüye gidecektir.

Ampul buhranına mahal bırakılmıyacak

Cumhuriyetin on beşinci yıldönümünde memleketteki bütün resmî ve hususî yerler, nakil vasıtaları, elektrikle tenvir edilecektir. Cumhuriyet Halk Partisi merkezi, İktisad Vekâletine müracaat ederek ampul temininde güçlük çekilmesi için lâzım gelen tedbirlerin alınmasını rica etmiştir. İktisad Vekâleti Türkofise ve alâkadarlara bu hususta emir vermiş, Türkofise te elektrik malzemesi satan müesseselerden ihtikâra meydan verilmemesi için vaktile ihtiyacı karşılayacak kadar ampul getirilmesini istemiştir. Müessesesahipleri bu teklifi memnuniyetle kabul etmişlerdir.

Eski Türk detektifleri

(Baştaraf 8 inci sayfada)

ğında bulunan mahud evlerin birine kapılanıyor.

Ve akılları sıra, böylece izlerini yok ediyorlar!

Şimdi tahkikat safhalarını sıralayalım:

1 — Altı adam, kayıplara karışıyor. Bu adamlardan Mustafa reis, Karadeniz sahillerinde tanınmış bir simadır. Onun gaybubeti, halkın alâkasını topluyor. Bilhassa, denizciler, acaba bizim Mustafa reise ne oldu, diye aralarında konuşmaya başlıyorlar. Maktul taka sahibinin âkıbeti şübheli görüldüğü için herkes ortaya bir söz atıyor. Böylece mesele dedikodulu bir mahiyet alıyor.

2 — Mustafa reisin büyük oğlu - adı galiba Ahmed - babasını ve küçük kardeşini aramaya başlıyor. Onun bu faaliyetleri, dedikoduları ve hâdisenin esasen büyük bir muhitte bulunduğu alâkanın çemberini genişletiyor.

3 — Yukarda, katillerin kendi kayıklarını batırdıklarını ve Mustafa reisten gasbettikleri kayıkla Alaplı veya Melene çıktıklarını, sonra da Kabakozu vardıklarını söylemiştim. Aynı zamanda, o taraflarda Mustafa reisin tanındığını da anlatmıştım. İşte, bu vaziyet yani kayıplara karışan Mustafa reise aidi takanın, başkalarının eline geçmiş olması halkın nazarı dikkatine çarpıyor ki bu nokta bizim için yegâne ipucunu teşkil etmiştir!

Memurlarımdan (C....) vak'ayı işliyor, soluğu derhal yanımda alıyor. Kendisini dinledikten sonra sordum:

— Ele geçirdiğin müsbet bir delil var mı?

— Hayır! Yalnız, Mustafa reisin büyük oğlunu buldum. Onunla konuştum.

— İyi ama, bize, bulduğun adam değil, caniler lâzım! Bütün mesele, onları ele geçirmekte. Şimdi dikkatle dinle beni: Zonguldaktan kayığın hareket ettiği günü tesbit edeceksin ve bu ipucunu bırakmayacaksın. Bu adamlar kimler imiş? Başka nerelerde görünmüşler? Hangi şahıslarla temas etmişler? Vesaire.....

(C....) vazifesinin ehli ve çalışkan bir memur olduğu için, birkaç gün sonra kâfi derecede malûmat almış bulunuyorduk.

Böylece, katillerin İstanbulu kaçtıklarını öğrenmiş idik. Fakat, işin çapan oğlu tarafı da burada başlıyordu. Vâkıâ, katiller İstanbulu kaçmışlardı ama, hangi deliğe girmişlerdi?

O zaman şöyle düşündüm: Harb içinde bulunduğumuzla nazarın bunların asker kaçağı olmaları lâzımdı. Binaenaleyh, her askerlik şubesinde tanzim olunan firarî cedvellerini tedkik ettiğimiz takdirde katilleri yakalayabilirdik!

Dediğimi tatbik mevkiine koydum. Nihayet Kılıcalı şubesinin cedveli işime yaradı. Katillerin bu suretle ele geçeceklerine karar verir vermez, şube reisile temas ettim. Fakat aldığım netice maalesef menfi çıktı!

— Neden?

— Neden olacak, herifler isimlerini değiştirmişler! Bu suretle polisi şaşırtmak istemişler!

Kılıcalı şubesine kayıtlı olan birçok firariler vardı ve bunların bir kısmı da ele geçmişti ama içlerinde Necib, Raşid ve Tahir adında kimse yoktu.

(C....) i çağırdım. Kılıcalı şubesine git, dedim. Yakalanan firariler bir odada bulunuyorlar. Kapının anahtar deliğinden, avazın çıktığı kadar bağırla (C....) sordu:

— Ne diye?

— Firarilerin asıl isimleriyle: Mese-lâ, yüksek sesle Tahir diye bağırsın! Sonra anahtar deliğinden içerisini gözetlersin! Senin sesini duyup da kımıldayan, irilen kim olursa ona balmununu yapıtırsın! Arkadan, Necib diye seslenirsin! Gene kim yerinden fırlarsa onu da mimmirsin! Böylece, şimdi başka başka isimler alan câniler, tutulan asker kaçakları arasında var iseler, onları yakalar, buraya gelirsin! Haydi bakalım, göreyim seni!

(C....) koşa koşa gitti. Bir saat sonra da geri geldi!

— Elleri boş olarak mı?

— Hayır, dolu, dopdolu olarak! Bu suretle Tahir ile Necibi yakalamış bulunuyorduk. Şimdi sıra öbürlerine gelmişti.

Raşidi de, Tahir ile Necibin itirafla-

rı sonunda, sevkiyatta elimizle koymuş gibi bulduk!

— Ya dördüncü câni?

— O zaten, kendiliğinden kodese girmiş de bizim haberimiz yokmuş! Bu hayyud, tam izini keşfedip yakalayacağımız sırada, bir adam yaralamış! Herifi çalyaka, Taksim merkezine götürmüşler.

Tesadüfe bakın ki, biz de Macar so-kağını basmak için oraya gitmiş bulunuyorduk! Bir de ne görelim: Gökte aradığımız karşımızda değil mi?!

Ona da taktik kelepçeyi! Bu suretle dört katili birden cinayet mahkemesi-ne yolladık.

— Mahkeme neye karar verdi?

— Neye karar verecek! Bir gece, sa-zaha karşı, Tophane caddesinde dört tane darağacı hazırlamamıza!

Sabah Alaçam

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 13-9-938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,06	6,06
Nev-York	126,1025	126,876
Paris	3,39875	3,39875
Milano	6,6225	6,6225
Cenevre	28,47	28,45
Amsterdam	67,9425	67,9325
Berlin	50,50	50,43-5
Büksel	21,2375	21,19
Atina	1,11	1,11
Sofya	1,495	1,495
Prag	4,2875	4,2875
Madrid	6,06	6,06
Varşova	23,3975	23,3975
Budapeşte	54,7350	54,7350
Bükreş	6,9050	6,9050
Belgrad	2,8175	2,8175
Yokohama	35,3775	35,3775
Stokholm	31,2450	31,2450
Moskova	23,4250	23,4250

ESHAM

Anadolu şm. % 60	Ağış	Kapanış
peşin	24 60	24 60
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Aslan çimento	8 20	8 20
Merkez Bankası	103 50	103 50
Bankası	10	10
Telefon	8 25	—
İttihat ve Değir.	11 50	11 50
Şark Değirment	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

Türk borcu I peşin	Açılış	Kapanış
" " III "	19 10	19 10
" " I vadeli	—	—

TAKVİM

EYLÜL

Rumî sene	14	Arabi sene
1364		1367
Eylül	Resmî sene	hızır
1	1933	132

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ	Receb	İMSAK
5 37	19	3 58
11 14		9 35

	Oğle	İkinci	Akşam	Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12 10	15 42	18 18	21 19	19 56	
Z.	5 47	9 19	12 —	1 33	

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazıdda: (Cemil). Samatyada: (Teofilos). Eminönünde: (Hüseyin Hüsnü). Eyübdde: (Hikmet Atlamaz). Fenerde: (Vitali). Şehremininde: (Hamdi). Şehzadebaşında: (İ. Hakkı). Karagüm-rükte: (Arif). Küçükpazarda: (Necatî Ahmed). Bakırköyünde: (Merkez). Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Galatasaray - Garib). Galatada: (Hidayet). Kurtuluşta: (Kurtuluş). Maçkada: (Fezli). Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar: (İttihat). Sarıyerde: (Osman). Kadıköyünde: (Moda - Merkez). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaz).

12 ölü, 50 yaralı var!

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)
rılar vermiştir. Bu kararlar hükümete bir tebliğ ile bildirilmiştir.

Resmî tebliğ

«Bazı muntakalarda gece siyasi mahiyette şiddetli hareketlere tevessül edilmiş ve inzibat memurları ile ihtilâflar çıkmıştır. Bunun üzerine hükümet umumî nizam ve asayişin ihlâl edildiği muntakalarda örfî idare ilânına karar vermiştir. Şimdilik bu tedbir Şebeger, Nydek, Neudek, Prisenis, Pressnitz, Loket, Elbogen ve Kadan muntakalarında tatbik edilecektir. Hükümet halkı sükûnete davet eder, emniyet organları kanunu, nizamı temin etmeğe tamamiyle kâfi gelecektir.»

Pressnitz, Saksunya hududu civarında Chemnitz şehrinin ve Henlayn karargâhı olan Aş'nin karşısındadır.

Örfî idarenin teşmili

Evvelâ beş Südet muntakasında ilân olunan örfî idare, bilâhare sekiz ve daha sonra on bir muntakaya teşmil edilmiştir.

Südet muntakalarında örfî idare ilân edilmiş olmakla beraber, icra kuvveti sivil makamların elindedir. Yalnız polis ve jandarma teşkilâtlarına bazı idarî salâhiyetler verilmiştir.

Bütün toplantı ve nümayişler kat'iyetle yasak edilmiştir. Polis memurları şüpheli gördükleri bina ve evlerde araştırma yapabileceklerdir. Sivil makamlara gazete kapatmak ve şahsî muhaberata vaziyet etmek hakkı da verilmiştir.

Bütün Südet muntakalarında polis ve jandarma kuvvetleri takviye edilmiştir. Sokaklarda devriyeler dolaşmaktadır.

Südetlerin ultiमतому

Prag 13 (Hususî) — Südet muntakalarında ilân edilen örfî idare, Südet şeflerini cür'etkâr bir harekete sevk etmiştir.

Egger'de, Henlaynın riyaseti altında toplanmış olan Südet şefleri, Kund ve Frank'ın imzasıyla başvekil Hodzaya ultiमतому mahiyetinde bir telgraf çekerek, örfî idarenin kaldırılmasını talep etmiş ve bunun için altı saat mühlet vermişlerdir.

Saat 17 de başvekil Hodzaya tevdi edilen bu ultiमतому şu talepleri ileri sürmektedir:

- 1 — Örfî idarenin kaldırılması,
- 2 — Südet muntakalarına sevk edilen asker ve polis takviye kuvvetlerinin derhal geri alınması,
- 3 — İdarî işlerin sivil makamlara tevdi.

4 — Jandarma ve polis kuvvetlerinin normal haddine indirilmesi.

Ultimatomda, altı saat mühlet zarfında bu talepler is'af edilmediği takdirde, bundan doğacak olan hadiselerin mes'uliyetinin kabul edilmeyeceği ayrıca bildirilmiştir.

Örfî idarenin kaldırılması için Henlaynın da cumhurreisi Beneşe bir telgraf çektiği haber verilmektedir. Henlaynın yarın Beneşe ziyaret edeceği de söylenmektedir.

Südet partisinin tebliği

Südet partisinin neşrettiği bir tebliğden anlaşılacağına göre, şimdiye kadar Henlaynın Karlsbad nutkundaki sekiz maddeyi azami talep olarak ileri süren Südetler, bu taleplerin artık müzakereye esas teşkil edemeyeceğine karar vermişlerdir.

Diğer taraftan ne bu tebliğde, ne de ultiमतому her hangi sarîh bir telmih bulunmamakla beraber, yarın Henlaynın plebisit talebinde bulunacağı söylenmektedir.

Çek kabinesi toplanıyor

Prag 13 (Hususî) — Südetlerin ultiमतому müteakib, kabine iki saat süren bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda dahilî vaziyet ve ultiमतому tedkik edilmiştir.

Salâhiyyetler mahfellerden öğrenildiğine göre hükümet, Südetlerin ultiमतому tomuna red cevabı vermiştir. Maahaza, bu cevabın müzakere kısmını açık bırakmış olduğu da ilâve edilmektedir.

Kabine toplantısından sonra başvekil İngiliz ve Fransız sefirlerini kabul etmiştir. Hariciye nazırı Krofta da ayrıca Fransız, İngiliz, Sovyet, Yugoslav ve Romanya sefirleriyle görüşmüştür.

Südetlere verilen talimat

Prag 13 (Hususî) — Südet muntakalarında cereyan eden kanlı hadiseler vahim bir mahiyet almıştır.

Hükümetin ele geçirdiği bir sirküler-

den anlaşılacağına göre Südetlere, müsellâh hadiseler çıkarmak ve devlet dairelerine hücum etmek üzere talimat verilmiştir. Münferid hadiseler, istihdaf edilen gayenin tahakkukuna yaramadığı takdirde, bütün Südet muntakalarında toplu bir isyan hareketine kıyam edilmesi kararlaştırılmıştır. Bunun için kâfi miktarda silâh ve diğer harb malzemesi mevcut olduğu alâkadarlara bildirilmiştir.

Bugün muhtelif Südet muntakalarında ve bu meyanda Aussig, Baunsdorf, Beeringer, Egger, Karlsbad, Pürştayn şehirlerinde kanlı hadiseler olmuş, Südetler tren istasyonlarına, gümrük binalarına, postahanelere, polis karakollarına toplu olarak hücum etmişlerdir.

Şimdiye kadar bu hadiseler esnasında, 8 i Çek olmak üzere 12 kişi ölmüş ve 50 kişi yaralanmıştır.

Mütearrızlar her yerde gamalı haç bayrağını çekmiş ve Nazi marşını söylemişlerdir.

Çek polis ve jandarmalarının aldıkları sıkı tedbirler sayesinde, her yerde nizam ve sükûn iade edilmiştir.

Hadiselerin tafsilâtı

Prag 13 (A.A.) — Dün cereyan eden hadiseler hakkında aşağıdaki malûmat verilmektedir:

«Şoepren'de birkaç yüz Südet sokaktan geçen Çeklere taarruz etmişler ve Çek mağazalarının camlarını kırışlardır. Çeklerle Almanlar arasında hakiki bir muharebe olmuş. Mağazalardan birinin camekânında bir Çek ölü olarak bulunmuştur. Çarpışma esnasında Südetlerden bir kişi ölmüştür. Şebeger'de, 1.000 Südetten mürekkep kalabalık bir kütle Sosyalist partisinin halkevine taarruz etmeğe teşebbüs etmiş ve bu meyanda 20 el kadar silâh atılmıştır. Aş'da güçlü kuvvetli adamlar yolları kesmişler ve Südetler de dört yol ağzlarını tutmuşlardır. Nasyonal - Sosyalistlerden biri sokaktan geçmekte olan sosyalist partisinin kâtibine ateş etmeğe teşebbüs etmiştir.

Nydek'te 4.000 Südet sosyalist partisi halkevinin kapısını kırışır.

Gablonz'da Hitlerin nutkunu müteakib 10.000 Südetin iştirakile teşkil edilen bir alay «Heil Hitler» diye bağırış ve şehremanetine gamalı haçlı bayrağı çekmiştir.

Pragda bugünkü müläkat

Prag 14 (Hususî) — Son dakikada alınan bir habere göre Egger'de bulunan Südet mümessili Kund, Başvekil Hodza ile görüşmek üzere bugün Prag'a gelecektir.

Çek - Alman hududunda

Berlin 13 (A.A.) — Annberg'den Alman istihbarat bürosuna bildirildiğine göre öğleden sonra saat 14.15 de üç Çek askeri Alman topraklarında «ufak bir gezinti» yapmıştır.

Techer Kreuzig fabrikasının yanından hududu geçen bu askerler civarı tedkik ettikten sonra Çekoslovakya'ya dönmüşlerdir.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Buhran karşısında devletlerin kararları

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Almanya'ya manen yardım edecektir.

Bir harb halinde Fransa'ya yardım edeceği rivayetini tezkir etmiştir. Tutacağı hattı hareketin ne olacağı kestirilemez.

Almanya Ren boyunda harbe nasıl hazırlanıyor?

(Baş tarafı 1 inci sayfadadır)

hudud üzerinden geçen bir Fransız muharririnin nasıl gördüğünü anlamak ister misiniz? Şu satırları okuyunuz:

Prag (Telefonia) — Bu sabah Fransadan Almanya'ya geçtiğim zaman iş başında bir ordunun çalışma halini, birden belirmiş bir hayal halinde gördüm.

Almanyanın «Ren hududu» üzerinde, Alsasın ve Lorenin karşısında binlerce adam toprak kazıyor.

Ben tayyareyedim.

Fransanın Strasburg şehrinde Almanyanın Stuttgart şehrine kadar, yani takriben 100 kilometrelik bir mesafe içinde şehrin kıyıları ve ova bana muazzam bir tezgâh halinde göründü.

Her yüz metrede bir, geniş şarapollar bizim hududdan bu tarafa doğru ufki kayıyor. Bütün şoseler ve yollar gelişmesi yasak muntakalar haline getirilmiş. Yepyeni şarapollar arkasında olup biten ancak tayyareden görülebiliyor. On binlerce amele beton satırlar, döküyorlar. Bunların şimdiki halde eksiği sadece mitralyözleri ve toplarıdır.

Dökülen beton satırlardan çelik kuleler yükseliyor. İstihkâm hattı sadece Ren nehri boyunca takip ediyor değil. Geride bir ikinci, bir üçüncü hat var ki köyleri ve şehirleri de içine almıştır.

Ben bu manzarayı evvelâ Ren havzasında gördüm, fakat sonra tâ İsviçreye kadar uzandığını anladım. Bu inşaat eski değildir, ancak üç dört hafta evvel başladığı anlaşılıyor. On binlerce işçi getirilmiştir. Gündüz olduğu gibi, muazzam farlar altında, gece de çalışmaktadır. Stuttgarta kadar üç yüz çelik kule saydım ve bütün kışlaların da birer misline çıkarılmış olduklarını gördüm.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Dünya gazeteleri vaziyeti nasıl görüyorlar?

(Baş tarafı 1 inci sayfadadır)

yette hiç bir değişiklik yoktur.

Siyasi merkezler, büyük bir teyakkuz içinde hadiselerin inkişafını takip etmektedirler.

Hitler bugün trenle Nürnbergden Münih'e hareket etmiştir. Oradan Berhtesgaden'e gidecektir.

İngiliz gazeteleri ne diyorlar?

Nürnberg nutkunun İngiliz matbuatında bıraktığı intiba, buhranın devam ettiği merkezindedir. İngiliz matbuatına göre Hitler, infilâk işaretini vermemiş ve felâket şanslarını çoğaltmıştır.

Times gazetesi, Südetlerin mezalime maruz kaldıkları iddiasını kaydederek Hitlerin hakikati tahrif etmekle kalmayıp işi saçmalamağa kadar götürdüğünü yazmaktadır.

Morningpost ve Daily Telegraph gazetesi diyor ki:

«Hitlerin itikadınca Prag müzakerelerinin devam müddetince Avrupanın zahiri bir korku içinde bulunması lâzımdır. Halbuki müzakereler, Alman kuvvetinin tehditkâr gölgesi altında devam edecektir.»

Daily Express gazetesi, yeni bir karışıklık ve korku devresine intizar etmek lâzım geldiği kanaatinde.

News Chronicle gazetesi, nutkun nikbinliği değil, gittikçe büyüyen korkuyu muhik gösterdiği yazmaktadır.

Fransız gazeteleri ne diyorlar?

Paris 13 (A.A.) — «Korkulan şey vuku bulmadı. Fakat istikbal tehditkâr vaziyetini muhafaza ediyor.»

Hitlerin nutkunun bütün Fransız ga-

zetelerinde husule getirdiği aksülâmel bu cümle ile hülâsa edilebilir.

Peti Parisien gazetesinde Bourgues şöyle yazıyor:

«Hitler, müzakere kapılarını kapamıyor. Führer bu müzakerelerin normal bir şekilde inkişaf etmesini bekleyecek mi, yoksa Gestapo teşkilâtı Almanyanın tehdidini tatbik edebilmesi için Südet memleketinde yeniden vahim hadiseler mi çıkaracak? Lâzım olan şey bu noktayı tayin etmektir.»

Epoque gazetesinde de Kerillis şöyle yazıyor:

«Müzakere kapıları açık bırakılmıştır. Fakat Almanya kendini tatmin edilmiş addetmediği takdirde cebir istimali için de kapılar ardına kadar açıktır. Fransız - İngiliz tesanüdünün daha kuvvetlenmesi ve Fransızların 1914 te olduğu gibi kardeşçe birleşmeleri lâzımdır. Çünkü vatan tehlikesindedir. Sulhu kurtarmak için son ümidimiz bundan ibarettir.»

Amerikan gazeteleri ne diyorlar?

Londra 13 (A.A.) — New-York Times gazetesi Hitlerin harb ilân etmediğini, fakat onun sert ve gürliyen sesini işitenlerin sulhu arzu ettiğine kanaat getirdiklerini yazmaktadır. Hitlerin Südetlere yardım edeceğine dair verdiği söz hakkında bu gazete bu gibi şiddetli ve mantıksız talep ve tehditlerin bütün serbest milletlerin Çekoslovakya'ya karşı sempatilerini celbetmiş olduğunu kaydetmekte ve dünyanın nizam, perdesi altında tatbik edilen bu şiddet kanununun yayılmasına mukavemet ettiğini ilâve etmektedir.

Avrupayı saran korku büyüyor!

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Dün gece, kabine konseyi halinde başvekil Çemberlaynın riyaseti altında toplanmış olan dört nazır, bu sabah ve öğleden sonra tekrar içtima ederek, Nürnberg nutkunun tahlili ve muhtelif siyasi merkezlerden gelen raporların tedkikile meşgul olmuşlardır.

Başvekil Çemberlayn, birinci toplantıdan sonra eski hariciye nazırı Eden ve liberal partisi şefi Sinkler ile uzun boylu görüşmüştür.

Londra 13 (Hususî) — Akşamüstü başvekilin riyaseti altında üçüncü bir toplantı daha yapılmıştır.

Bu toplantıda, maliye nazırı Sir Con Saymin, dahiliye nazırı Sir Samuel Hoer ve hariciye nazırı Lord Halifaxtan maada, millî müdafaa, hava ve bahriye nazırlarıyla kara, deniz ve hava kuvvetleri erkânıharbiye reisleri ve umum kumandanlar da iştirak etmişlerdir.

Müzakereler iki saate yakın sürmüştür. Hiç bir tebliğ neşredilmemiştir.

Kabine yarın öğleden evvel tekrar toplanacaktır.

Siyasi mahfeller, askerî rüesa ile diğer nazırların bir harb meclisini andıran bu toplantısına büyük ehemmiyet atfetmektedirler.

Bu toplantıda, bir harb ihtimali karşısında İngilterenin müdafaaası ve bilhassa Fransa ile yapılacak olan askerî işbirliğinin şekil ve imkânlarının görüşüldüğü tahmin edilmektedir.

Yapılan bu istişahelerden Paris hükümeti derhal haberdar edilmiştir.

Londra 13 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, muhalefet lideri Atlinin mektubuna cevab göndererek, şimdilik parlamento toplantısına davet etmeğe lüzum görmediğini, fakat yapılan teklifi daima gözönünde bulundurduğunu bildirmişdir.

Fransada

Paris 13 (Hususî) — Löbrönün riyasetinde iki saatten fazla süren nazırlar meclisinin içtimaı esnasında başvekil Daladye ile hariciye nazırı Bone, Hitler tarafından söylenen nutku tahlil etmişler ve Çekoslovakya'da cereyan eden son hadiseler hakkında arkadaşlarına malûmat vermişlerdir. Meclis, bundan sonra vaziyet aydınlanmadıkça alınan emniyet tedbirlerini ibka etmeğe karar vermiştir. Nazırlar, gelecek içtımın tarihini tesbit etmemişlerdir.

Paris hükümetinin neşrettiği emirname

Paris 13 (Hususî) — Hükümetin geç

vakit neşrettiği bir emirname mucibince, iş'arı ahire kadar bütün siyasi mahiyeteki toplantılar yasak edilmiştir.

Bu yasak gerek çatı altında, gerek açık havada yapılacak olan bütün siyasi toplantılara şâmilirdir.

Siyasi müläkatlar

Paris 13 (Hususî) — Başvekil Daladye, bugün iki defa İngiliz sefirini kabul etmiştir.

Hariciye nazırı Bone de Lehistan sefirine görüşmüştür.

Amerikadaki akisler

Vaşington 13 (A.A.) — Resmî mahfeller, vaziyetin heyeti umumiyesinde bir değişiklik olmadığı kanaatinde. Vaşingtonda Hitlerin Çeklerden azami imtiyazlar elde edeceğine tekrar emniyet olmasına rağmen bu maksadına varmak için müracaat edeceği pratik çarelerin neden ibaret olduğunu bildirmediği beyan edilmektedir. Bu hal, müzakerelere açık bir kapı bırakıldığı şeklinde tefsir edilmektedir.

Milletler Cemiyeti nutku nasıl karşıladı?

Cenevre 13 (A.A.) — Milletler Cemiyetinin koridorlarında bu sabah Hitlerin nutku, bilhassa muhaverelerin mevzuunu teşkil etmiştir. Nutuktan sonra vaziyetin ne iyileştiği, ne de fenalaştığı mütefekkan müşahede ve Lord Ransimenin himayesi altında başhyan müzakerelere devam edileceği ümid edilmektedir.

Cenevre toplantısında en uzak memleketleri temsil eden yirmiden fazla hariciye nazırı, Çekoslovak meselesinin sulhap ve hukuku düvele uygun bir şekilde halli için şiddetli bir alâka göstermektedirler. Bu mümessillerin, meselenin halinde mühim bir âmil olacaklarından şüphelenilmemektedir.

İtalyada neşredilen tebliğ

Londra 13 (Hususî) — Yarı resmî «Enformazione Diplomatika» İtalyan gazetesi neşrettiği bir tebliğde, Südetlere plebisit yapmak hakkının verilmesinde ısrar etmektedir.

Tebliğ, Südet muntakalarının Çekoslovakya'dan tamamen ayrılmasının en doğru hal tarzı olacağını da ayrıca söylemektedir.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı Keşide: 11 / Birinci Teşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7 / Birinci Teşrin / 938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

GEMİ NASIL KURTULDU?

Tercüme eden: H. Hatib

Hoango nehrinin ağzına doğru yaklaşan Wigo gemisinde bulunanlar her iki taraftaki sahili ancak bir bulut parçası gibi seçebiliyorlardı. Burası nehrin en geniş noktası idi.

Kumanda köprüsünde dümençiden başka kaptan ve birinci zabıt duruyordu. Bir tayfa güverteden yukarı çıkan merdivenin başında nöbet beklemekte idi.

Ambar da yirmi yedi yerli seyahat ediyordu. Bu noktalarda korsanlık vak'alarına sık sık tesadüf edildiği için gemide böyle yolcular bulunduğu zaman silâhla nöbet beklemek lâzımdı.

Öğle olmuştu, güneş adeta yakıyordu. Hafif bir rüzgâr bile esmiyordu. Nöbet bekleyen tayfa merdivenlerin parmaklığına dayanmış, adeta yarı uyuklar bir halde idi. Birinci zabıt bir haritanın üstüne eğilmiş, dümençi mütemadiyen önüne bakıyor ve başka hiçbir şey kendisini alıkadar etmiyordu. Kaptan daha ötede sigarasını içiyordu.

Birden aşağıdan bir haykırış işitildi. Birinci zabıt elindeki kalemi attı. Kaptan yerinden fırlamıştı. Aşağıya baktığı zaman nöbet bekleyen tayfanın yere uzanmış olduğunu gördü. Başında üç Çinli vardı, bu Çinlilerden biri yıldırım gibi merdivenlerden yukarı fırladı. Ellerinde birer tabanca bulunan bu uzun saçlı adam şimdi karşısına dikilmişti, dişleri arasından:

— Lüzumsuz şeyler yapmayınız, dedi. Kumandayı ele alıyorum, stop emrini veriniz... Çabuk olun diyorum...

Göğsünde bir tabanca namlusunun soğuk temasını hisseden kaptan ister istemez stop emrini verdi, son sür'atle giden gemi yavaşlamağa başlamıştı.

Geminin yirmi yedi yolcusu etrafa dağılmışlardı. İçlerinden iki kişi ellerinde tabanca ve bıçaklarla makine dairesine girdiler. Orada bulunan iki makinisti ellerini yukarıya kaldırmağa mecbur ettikten sonra yüzlerini duvara çevirdiler. Bu vaziyeti gören B kazanının ateşçisi Heim tam bir Hamburglu tayfa, küfürü savurduktan sonra ilerideki kapıya doğru koştu. Kapı kapanırken bir kurşun da kapının içeride kalan yüzüne çarpmıştı.

Heim kapıyı kilitledikten sonra etra-

fına bakındı. Birden aklına parlak bir fikir gelmişti, birkaç dakika sonra kapının tekrar açıldığını iki Çinli hayretle gördüler. Açılan kapının önünde Heim duruyordu.

Bir elinde saç bir kap tutuyor, öbür elinde ucu ağır ağır yanan bir paçavra bulunuyordu. Korsanlara bakarak:

— Namussuz herifler, diye bağırды, kabın içinde bulunan şeyin ne olduğunu biliyor musunuz? Barut... Eğer hemen gemiyi bırakarak defolup gitmezseniz şu paçavrayı kabın içine atacağım, hep beraber mahvoluruz, fakat bu elbette ki sizin elinizde esir olarak kalmaktan bin kere hayırlıdır.

Çinliler vaziyetin vahametini pek iyi anlamışlardı. Paçavrayı daha kaba yaklaşmadan koşmağa başlamışlardı. Heim İngilizce olarak:

— Mükemmel, diyordu, görüyorum ki vaziyeti kavradınız... Şimdi bana çabuk reininizi çağırın... Onunla konuşmak istiyorum... Hâlâ burada mısınız?... Çabuk olun bakayım...

Heim üzerlerine doğru yaklaştıkça Çinliler geriliyorlardı. Biraz sonra Çinliler önde, Heim arkada güverteye çıkmış bulunuyorlardı, fakat güverteye çıkan Çinliler tabancalarını Heima çevirmek fırsatını bulmuşlardı. O anda tayfa paçavrayı tam kabın üstüne getirmişti:

— İsterseniz ateş edin, diyordu, paçavra doğruya doğruya kabın içine düşer. Korkak gözlerle Heima bakıyorlardı:

— Hem artık canım sıkıldı, dedi, sizlerle uğraşacak değilim ya, uçuracağım gemiyi, siz de kurtulursunuz, biz de...

Bu sıralarda tavır ve hareketlerinden bunların reisi olduğu anlaşılın bir adam göründü. Heim ona:

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlet binası kaloriferleri için 150 ton sömük kömürü açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

150 ton sömük kömürünün muhammen bedeli 3900 lira muvakkat teminat 292,5 liradır.

Şartnamesi Ziraat Vekâleti Levazım Müdürlüğünden parasız olarak alınır. Eksiltme 29/9/938 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de Vekâlet binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır Taliblerin teminatlarla birlikte mezkûr tarihte komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. «3654» «6330»

— Bana bak, dedi, ben on sayıncıya kadar şu heriflerle beraber gemiden savuş gitmezsen, iyi bil ki, hep beraber şeytana misafirliğe gideriz. Başlıyorum... Bir... İki... Üç... Dört...

Sarı derili reis çok asabi görünüyordu. Paçavra her sayıda kaba biraz daha yaklaşıyordu.

Reis küpeştenin kenarına gelmişti: — Beş... Altı... Yedi...

Anlaşılmaz sözler mırıldanarak denize atıldı, bütün Çinliler de derhal onu takib ettiler. Şimdi hepsi sahile doğru yürüyorlardı.

Heim küpeşteye dayanmıştı, suyun yüzünde görülen başları sayıyordu. Bütün Çinlilerin gemiden çıkıp gittiklerine emin olmak istiyordu. Kaptan:

— Aman çocuğum, dedi evvelâ şu paçavrayı baruttan uzaklaştırınız.

Heim kaptana baktı ve ucunda hâlâ alev bulunan paçavrayı kabın içine bıraktı. Hayret... Ne patlama, ne gürültü... Hiçbir şey olmamıştı.

Kaptan hayret içinde sordu: — Bu da nesi?

— Kaptanım, ne olacak, kabın içinde barut yoktu. Kül ve kömür tozu koymuştum. Biz barutu nereden bulacağız... Böyle tehlikeli yerlerde seyahat ederken bizlere silâh dağıtmanız çok iyi olacak.

Sanki bütün bu işleri gören o değilmiş gibi mütevazı ve adeta mahcub bakışlarını kaptana çevirdi.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Kirli eldivenler

İngilizceden çeviren: Neyyir

Film Artisti İsteniyor

Bir resmî müessesenin hazırladığı millî bir filmde baş rolleri oynayabilecek kadın, erkek eşhas isteniyor. Arzu edenlerin fotoğraflarile şartalarını gazetemizde A. R. rûmuzuna acele bildirmeleri. «6435»

Müzik öğretmeni aranıyor.

Zonguldak Halkevi tarafından salon orkestrası kurabilecek «Violoncel, Keman, Mandolin, Kitara gibi sazları çalabilecek» ve bir iki sesli koro tertip edebilecek kudrette bir müzik öğretmeni aranıyor. Öğretmene yüz liraya kadar aylık ücret verilecektir. İstekliler, Zonguldak Halkevine müracaat etmelidirler. «6133»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı	Semtü	Ma hallesi	Sokağı	No.	Cinsi
L. K.	L. K.					
40 00	3 00	Kadıköy	Züht üpaşa	Tahtaköprü	2	Ev enkazı
200 00	15 00	, ,	, ,	, ,	6, 8, 10, 12	Bina enkazı
300 00	22 50	, ,	, ,	, ,	14, 16	, ,

Yukarıda cins ve mevkii yazılan yerlerin harabiyeti dolayısıyla enkazı satılmak üzere arttırması 10 gün müddetle uzatılmıştır. İhaleleri 20/9/938 Salı günü saat 10 dadır. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (6424)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:
Bandırma yolu ile İzmir ve havalisine gidecek yolculara bir kolaylık olmak üzere Tophanedeki Demiryolları acentasında açılan gişemizden demiryolu bileti satışına 15.9.938 tarihinden itibaren başlanacaktır. (6400)

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden :

Etimes'uttaki Radyodiffüzyon istasyonuna yüz elli lira ücretle ve müsabaka ile bir atölye şefi alınacaktır.

Bu şefin tesviyeciliği, tornacılığı ve soğuk demir işçiliği çok iyi olmalıdır. Taliblerin 20 Eylülde kadar İstanbulda P. T. T. Müdürlüğüne Ankara'da doğrudan Umumî Müdürlüğe müracaatları ilân olunur. «6203»

İhtiyar sokuldu. Delikanlıya hitabla:

— Ne yana teşrif ediyorsun, efendi oğlum? dedi.

— Ben Viyana'da gidiyorum.. büyük bir boks maçı var, göreceğim.

— Ya?! Bu.. dediğin şeyin ziratale alâkası nedir?

— Hiç! Bu zirata işi değil.. spor.

— Top oyunu, filân mı?

— Hayır, efendim. Top değildir.. boks oyunu, görmediniz mi?

Gurabî efendi dudaklarını ısırdı; göz-lüğünün üzerinden yüzüne bakıp, sonra da yanbaşında oturan Toriğin kulağına eğilerek:

— Bu çocuğun galiba terbiyesi kıt.. dedi. Baksana, ayıb ayıb lâkırdılar ediyor!

Torik gevrek gevrek bir kahkaha attı. — Sen onun lâflarından çıkmazsın.. o sporca konuşuyor, dedi.

Viskilerin biri gidip, biri geliyordu. Hepsî de keyiflenmişlerdi. İfakat hanım bile, önce beğenmediği ve tahtakurusu menkuuna benzettiği halde, ikinci kadeh viskiyi de yuvarladı. O zaman geneleri açıldı. Çoktandır sön-müş, pörsümüş, süngerleşmiş gönlünde nasılsa arta kalmış tek tük kıvılcıklar bu gürbüz, bu alımlı ve çalmlı delikanlının karşısında parlamak, yalazlanmak istidadını gösterdi. Yaşile mütenasib olmyan gülünç kırtımlar arasında, Sinayada ruletteki harikulâde şansından, kazancından, kocasının başına gelenlerden ihtiyatsızca bahsediyordu.

Avni Zorman, kocakârının gevezeliğini alâka ile dinliyor, ona sigaralar, mezeler, çikolâta lar ikram ediyor, üçüncü bir viski içmesi için zorluyordu.

İfakat hanım alışmadığı bu muameleden ziyadesile memnun görünüyör,

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

kırtımlarını arttı-
y o r , delikanlıya,
mukabil alâkasını
göstermek için ona,
hususî hayatına da-
ir sualle soruyordu:
— Evli misiniz,
güzelim?
— Kel ide!
— Keliyde, hanımın
adını mı?
— Yok. Evli değilim
ki, hanımın adı olsun.
Yani, ne münasebet demek
istedim.
— Niçin? Maşallah,
akça pakça, sil-lün
gibi delikanlısınız.
Elinizi sallasınız
ellisi, başınızı sallasınız
telli.. size, kim kızını ver-
mez?

— Ama, ben evlenmek istemiyorum.

— Yoksa.. ayağı bağlı birisinde alâkanız mı var?

— Ayağı bağlı.. ne demek?

— Sankim, olur a? Gönlünüzü birisine kaptırıverirsiniz de, o da başkasının nikâhında olur.. hür değildir.. gençlikte böyle şeyler vâkidir.

— Öyle olsa da, ben bu türlü sityasyonlarda, hiç düşünmem. Onun da bana karşı amuru varsa, metres alırım o kadını.

— O kadar kolay mı? Sen, gel de yince gelir mi?

Zorman, cevap makamında omuz silkti.

Gurabî efendi dudaklarını ısırdı, göz-lüğünün üzerinden yüzüne bakıp sonra da yan başında oturan Toriğin kulağına eğildi:

— Bu çocuğun galiba terbiyesi kıt! Dedi.

— Canı isterse.

İfakat hanım, üçüncü viskinin verdiği hafif sarhoşlukla içini çekti; ve birdenbire teklifsizleşerek:

— Gençlik!.. dedi. Tazesin, yakışıklı-sın.. güveniyorsun kendine!

Delikanlı, vaziyetin ne şekil aldığı hiss ediyordu. Karşısındaki kocakârının kendisine iç geçtiğini anladı, ve biraz mümaşat edecek, yahud da ediyor gibi görünecek olursa, onun elindeki avucundaki paraları kolayca ele geçireceğini düşündü.

— Bir viski daha, Bayan Gurabî?

— Bilmem ki! Başıma vuruyor.

— Zararı yok. Yolunuz uzun. Gider, yatarsınız.

Gurabî efendi de neşelenmiş, hafif-

ten, eski zaman tür-külleri mırıldanıyordu.

— İç, be yahul dedi; senin de sarhoş-luğunu görelim, bakalım: nice oluyor-muş?

Torik de, gözleri ufalmış bir halde, babalığının teşvikine iştirak etti:

— Çek, anne hanım! Bu, kibar içki-sidir.. her vakit ele geçmez. Bunu Tokatliyanda sinyorlar, müsüler, boyalı kokanealar, cimdâfı gacolar içey de, camekândan bakıp bakıp yutkunuruz. Yedi düvele yayılan şöretim sayesinde bugün, sana, bana da nasib oluyor. Ayağına düşen kısmeti enayi gibi tepme.

Takvor, alkollün tesirile yarı belinden aşağı kopmuş hissini veren bacaklarını masanın altında aramakla meşguldü. Âdeti vechile o da bir çam devirdi:

— İç bade, güzel sev varisa aklın.. Dünya varmış, yaki yoğumuş.. hiç tınma, olmasın vazfen, umurun! En büyük Osmanlı filozofu Behçet Kemalî lafıdır. Kefine bak, çek kafayı!

Deyip, zavalh kadının ta da bam teline bastı.

— Garson! Birer viski daha!

— Hay yaşıyasın, omuzdaş! Zorman

mısın, Zurnam mısın, her ne isen.. ben seni zamane züppelerinden bir şey sanıyordum ama, değilmişsin. Vallahi de, tallahî de, dört yüz dirhem tam okka adammışsın, be!

Delikanlı, içkiye tahammül hususunda hepsinden baskın olduğu cihetle temkinini kat'iyen kaybetmiyor, bu tezahürata, bu cemilelere gâh mağrur, gâh mütevazî teşekkürlerle mukabelede bulunuyordu.

Meclisin gittikçe kızıştığının farkında olur olmaz, arada sırada İfakat hanıma doğru süzgün nazarlar fırlatmaya, masanın altından ayaklarını onun ayaklarına hafif hafif dokundurmayı başladı.

Saf kadın bu ayak peşrevinin bigânesi olmakla beraber, her temasta, tepesinden tırnağına kadar, elektrik cereyanına tutulmuş gibi ürperiyordu.

— Garson! Ne duruyorsun? Tazeleşene viskileri!

— Başka içmem.. başım dönüyor..

— Nazlanma, anne hanım! Rakıya bir, kariya iki.. naz edilmez. Değil mi, Zurnam?

— Formidabl! Bunları, ceb defterime yazacağım Bay Torik.

— Yaz, anam! Ceb defterine yaz.. arşılâya yaz.. nereye istersen yaz! Dünya, ahret kardaşısın! Tuuh! Ulaan! Bir de dünyada kibar hovarda kalmadı derler. Anam avradım olsun ki sen İngiltereye lord olmağa lâyk bir herif isin. İşte o kadar! Başın dara geldi mi idi, emret: Senin için dünyayı yıkıp altüst etmezsem, şu bıyıklar mundar olsun!

— Mersil!

— Düşmanlarımın ağzına eşşek tersil. İç! Gavuroğlulu! Toka!

— To.. toka.. beyzadem! Af.. afiyeti gülbahar ol.. olsun!

— Tüh, ervahına! Ne çabuk da matiz oldun! Hiç de yüzün yokmuş içkiye senin.

— İ. İgte.. iç .. iç.. içoorum! Prozit!

(Arkası var)

Devlet kapısında eli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Trakya ve Makedonya Bulgar ihtilâl cemiyetine mensubiyeti anlaşılan Dedeağaç Bulgar tüccar vekâlet-hanesinin levhasının altında "ittihaddan kuvvet doğar," yazılı olduğu halde sadrazam bu sırada mesele çıkarılmaması cevabını vermişti!

Bir müddet sonra, Mösyo Jak Misiri nezdime gelerek bu iki meselede her nasılsa bazı kötü nasihatlere kapılmak gâfletinde bulunarak fena harekette bulunduğunu itiraz ve itiraz etmek faaliyetini gösterdi. Böylece kendisiyle gerçekten dost olduk.

Sonradan anladığıma göre Mösyo Jak Misiri Dedeağaçtaki konsolos, acentaların en iyisi ve insanî hislerle mücehhez bir kalbin sahibi idi.

Çünkü diğer - acenta - konsoloslar dokuz sene müddetle müslüman, hıristiyan ahalimizden yüzlerce mavnacıları san'atlarından, biricik maişet vasıtalarından mahrum etmeğe çalışmışlardı. Bu zalimane gasba Mösyo Jak Misiri asla iştirak etmemişti. Bilâkis, bu mazlum ailelere cidden takdire lâyük muavenetlerde bulunmuştu. Çok mühim olan bu mesele ayrıca izah edilecektir.

— 55 —

İTTİHAD, KUVVET YAPAR

1313 senesindeki Yunan muharebesi esnasında Bulgarların hatırlarını hoş etmek için, zarurî görülerek, hükümet bazı müsaadelerde bulunduğu gibi Selânik, Edirne, Siroz, Dedeağaç ve Kosvada Bulgaristan prensliğinin tüccar vekilleri tayin etmesine muvafakat olunmuş idi.

Bu babdaki resmî tebliğlere göre, bu vekiller, Osmanlı memurlarından asla farklı olmayıp hattâ metbu devlete sadakattan ayrılmıyacaklarına yemin ettirileceklerdi.

O zaman İstanbuldaki Bulgar kapı kâhyası, büyük devletlerin sefirleri gibi hareketlere tasaddiden hâli kalmıyordu. Tüccar vekilleri de, vali ve mutasarrıfları «idareî maslahat» cı veya vukufsuz, korkak olarak vilâyet ve livalarda konsolosları taklid ediyorlardı.

«Trakya ve Makedonya Bulgar İhtilâl Cemiyeti» adile o sıralarda teşkil edildikleri sonradan anlaşılan kuruma mensubiyeti ortaya çıkan ilk Dedeağaç tüccar vekilinin ihdas ettiği vak'alarından bahsedeceğim. Babîâlinin gösterdiği pek zelil ve müfsid zâftan ve birçok garib hâdise ve muhaberele sırasile söyleyeceğim.

Dedeağaçta tüccar vekâlethanenin açılmasından biraz sonra, gümrük müdürü hükümet konağına geldi. Vekâlethanenin kapısı üzerine konulmak üzere gümrüğe çıkarılan levhanın büyüklüğü ve havâli olduğu bulgarca yazılardan bir ibarenin tazammun ettiği maksad itibarile görülmeğe lâyük bulunduğunu anlattı.

Akşam üstü, bulgarca bilen bir zat ile birlikte gümrüğe gittim.

Levhanın üstünde Bulgar tacının resmi vardı. Altına da «Dedeağaç Bulgar Tüccar Vekâlethanesi» ve meşhur vecize «L'union fait la force - İttihad kuvvet yapar» in bulgarcaya tercümesinin yazıldığı anlaşıldı.

Bulgaristanın ilk prensi dö Batterberg zamanında basılan Bulgar sikkeleri üzerinde de bu vecize yazılı olduğu halde, Şarkî Rumeli ile ittihad edilerek o zamana göre kâfi kuvvet yapıldıktan sonra meskûkattan bir ibare çıkarılmış idi. Lâkin, en ziyade Bulgar sakin olan altı vilâyet ve livaya tüccar vekilleri tayine muvaffakiyet hasıl olunca şu suretle kullanılması imkânının bulunması bittabi nazarı dikkatimi celbetti. Levhanın teslimini telgrafla istifzan ettim.

Vilâyet hiçbir rey ve fikir beyan etmiyerek telgrafımı aynen çekip keyfiyeti Babîâriden sormuş. Sadrazamdan: «Şu sırada mesele çıkarmak hale muvafık olmadığımızdan tâlikine göz yumulması» cevabını almış!

Galiba, uzunluğu, iki metreden ziyade ve altın yaldızlı olan bu muhteşem

levha, Bulgar tüccar vekâlethanesi yapılan küçük bir evin kapısı üstünde ışıdamağa başladı. Sürü sürü Bulgarlar orada toplanarak levhayı keyifle seyre koyuldular.

Aradan bir ay kadar kısa bir zaman geçti.

Vilâyet vasıtasile dahiliye nezaretinden şifre bir telgraf geldi. Bunda:

«Bazı sigara kâğıdlarının kablâri üstünde «İttihad kuvvet yapar» manasının mutazammın Fransızca bir ibare bulunduğu anlaşılmış ve bunun mahzuru izahatın müstağni bulunmuş olduğundan mezkûr ibareyi havâli sigara kâğıdları her nerede görülürse derhal toplattırılarak yakıtırlıp işâri şerefmüteallik buyurulan iradeî seniye üzerine tebliğ olunur.» deniliyordu.

Bu ibare, mahallî ahalden bir kısmının anladığı bir lisanla ve yaldızlı harflerle yazılı koskoca bir levha üstünde Bulgar tüccar vekâlethanenin kapısında göz kamaştırıp duruyordu. Şu hale nazaran, Fransız, İtalyan ve Rus konsolos memurlarından başka, diğer konsoloslar da dahil olmak üzere, kimsenin anlayamadığı Fransızca sigara kâğıdları üzerinde bu ibareyi aramak, bulunursa toplayıp yakmak pek gülünç ve çocukca bir hareket olacaktı. Onları hiç aratırmamakla beraber, bu telgrafla şu cevabı yazdım:

«Buraya böyle bir söz yazılmış sigara kâğıdları gelmemiştir.

(Arkası var)

Bir cevap

Zonguldak mektubcusu Bay H. Uluğ, gönderdiği mektubda, Sinob mutasarrıf vekillüğüm zamanına aid hatıralarımda yazdığım bir noktaya temas ederek hülâsatan diyor ki:

«Sinob müftüsü cahil değildi. Müteaddid eserleri mevcuddu. Tabiatî şîriyesi vardı. Eğer bu adam bugün sağ olsaydı, tam bu devre lâyük bir müftü olurdu. Ettığı yazılarda a-tınızı sağlam kazanğa bağlamadan namaza durmayın vesaire derdi. Müftü olmasına rağmen bizzat saz çalar ve çaldırır, tavlâ ve kâğıd oyunları oynardı. Elyevm berhayat olan kızlarını da böyle yetiştirmişti. Alâeddin medresesinin İhyasında, Alâeddin kütübhanesinin teslisinde, İdadî mektebinin yaptırılmasında ve ilk kız rüşdiyesinin açılışında hizmeti sebkemmiştir. Mekteb inşaatındaki sulistimal iddiası da rivayetten ibarettir.»

Bay H. Uluğ'un yazdıklarına cevap vermeden evvel, hakkımdaki iyi zanlarına teşekkür ve otuz beş sene evvel ölmüş bir zatın tezkîyesi yolundaki insanî gayretini memnuniyetle takdir ettiğimi söyleyeceğim.

Şimdi gelelim meselenin esasına: Oturdugu evde ve resmî makamında görüşmek tabii mümkün olan yeni mutasarrıf «Seyyid Bilâlin camiline cuma namazı kılmak üzere iki senedir hiç gelmemiştim, mahza efendimizle teşerrüf etmek için bugün geldim...» deyene müftüye, bu macerayı kısaca hikâyeye eden 63 numaralı tefrikada ne cahil, ne de müdahilin demiştim. Hattâ adımı bile yazmamıştım. Bu sözü, belki de maceranın cereyan şeklienden mühim olarak sayın mektubcu bana isnaden söylüyor.

Bir müftü için tavlâ ve iskambil kâğıdı oyunları oynamak, o zamanlarda da, şimdiki de medhe lâyük görülecek bir mezîyet değildir. O tarihten sekiz, dokuz sene sonra başka bir liva merkezinde aynı vazifeye tayin olunan bir zatın pek de uzun olmıyan bir müddet önce, oradaki bir kazinoda danseden Romanyalı bir kızın altına altın yapıştırmış olduğunu mevskû surette işitmişim. Bay mektubcumun telâkî tarzına göre ikinci müftü bu çeşid mezîyetlerde, birinci müftüden üstünmüş demek olur!

İdadî mektebi inşaatına gelince: Bu işe nezarete memur olan komisyon «tahsisat yetiştirmiş» diyerek iki defa ilâve yaptırıldığı halde mektebin üstü örtülmeksizin âzadan bazılarınun birer ev yaptırmış olduklarını söylemişim.

Müftü efendi, bu komisyonun başkanı olduğuna göre, âzanın sulistimaline mani olmali, olamazsa reisliktin çekilmeli idi.

Maamafih, meslekdaşım bay mektubcumun yarım asır sonra vaki olan hâlisane şahade-ti üzerine ve «Ölüleri hayrile yadediniz» emrine itaatle müftü merhumun sulistimalâe iştirak etmemiş olduğunu kabul ederim. Bu kabul onu «fasikî mahrum» olmaktan kurtaramaz ise de Allah rahmet eyesin!

SPOR

Dokuzuncu Balkan oyunlarında neler gördüm?

Yunanlılar birinci olmak ümidini kaybettiler

Eizimkilerin ilk günde aldıkları neticeler, tahmin hilâfına iyi değildir. Atletlerimiz cumartesiye kadar kendilerini toparlıyacaklarını umuyoruz
(Belgrada gönderdiğimiz arkadaşımız Ömer Besim yazıyor)

Belgrad (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Dokuzuncu Balkan oyunlarına iştirak edecek takımlar burada müsabakalardan bir gün evvel toplanabildiler. İstanbuldan geç hareket edilmiş olmasına rağmen Belgrada gelen ilk ekip Türk ekibi oldu.

Belgrada hazırlanan Balkan oyunlarını umumi bir bakışla tedkik edecek olursak gözüme batacak aksaklıklar burada yazılmakla bitirmeğe imkân yoktur. İşler oturuna bırakılmış...

Eğer Balkan oyunları Kral İkinci Piyerin yıldönümüyle, büyük ekspozisyona tesadüf etmese imiş, bunlardan kimsenin haberi bile olmayacaktı.

Balkan oyunları her zaman bir takım yenilikler ortaya atarken, Yugoslavların dokuzuncu Balkan oyunlarını pek iptidal bir şekilde tanzim etmelerine bir türlü mâna veremedim. Sekiz senedir, Balkan oyunlarında Yugoslavyayı temsil ve idare eden teşkilâtı değişmiş, eski ve tecrübeli idareciler yerlerini daha düne kadar Yugoslavya renkleri için yarışan atletlere devir ve teslim etmişler. Balkan oyunları için pek mükemmel bir şekilde hazırlandığını İstanbulda iken duyduğumuz yeni saha, kırk yıllık Beoğradski klübünün futbol sahasıdır.

Taksim stadı ile arasındaki yegâne fark, futbol sahasının çimen oluşudur.

Dört yüz metrelik pist tahmin edilmiyecek kadar yumuşak ve alelâdedir. Atlama havuzu, atletizm nizamnamesile taban tabana zıddır. İki bin kişilik kapalı tribünden maada, sahanın diğer üç tarafı arsadır. Sahayı bir duvarla örtmek istemişler, çok geç kalmışları için yetiştirememişler, fiçularla ki-reçler stadın önüne yapılmış.

Bütün bu vaziyet organizasyonun çok karışık olacağına âlâmettir.

Federasyon merkezi ayrı bir âlem. Balkan oyunları hakkında malûmat, program ve davetiye edinmek için tam beş defa randevu aldım. Müsabakadan dört saat evvel davetiye ve programı güç belâ tedarik ettim. Federasyon merkezi büyük harbde vesika ile ekmeke veren fırınlar kadar kalabalık ve o nisbette boğucu idi.

Bakalım bu kargaşalık müsabakalarda ne şekilde tecellî edecek?

İlk gün

Belgrad (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Dokuzuncu Balkan oyunları birkaç dakika sonra açılacaktır.

Merasına ilk buçukta başlanacağı ilân edildiği halde ortada henüz bir hareket yok. Stadın kapalı tribünü ile sahanın etrafına yayılmış olan seyircilerin adedi beş bin kişi olarak tahmin edilebilir. Üç tarafı çiplak olan stad, küçük büyük Balkan bayraklarıyla süslenmişler.

Son dakikaya bırakılan mühim işler görüşlerinden ve kollarından hakem veya idareci olduklarını belli edenleri sağa sola koşturuyor.

Bu koşuşmaların ne kadar yorucu olduğunu çok iyi bilirim.

Stadın sol tarafındaki kapısından Balkan milletlerinin bayraklarını taşıyan atletler görüldü.

Bayrakdarları bando takib ediyor.

Saat 3.45. Geçid resminden evvel merasım yapılacaktır. Müsabakalara Arnavudlar, Yunanlılar, Romanyalılar, Türkler ve Yugoslavlar iştirak ediyor. Bulgarlar yalnız beş kişile resmî geçide giriyor.

Her milletten bir atlet Balkan oyunları bayrğını taşıyarak önde gidiyor.

Hakemleri ilk olarak Arnavud ekibi takib etti. Sıra ile Bulgarlar, Yunanlılar, Romanyalılar geçtiler, biz geçtik. Biz de Yugoslavlar takib ettikler. Bizim takım 19. Yugoslavlar 26 atlele geçid resmi yaptılar...

Arnavudlardan başlamak üzere Bulgar, Rumen, Türk, Yugoslav marşları çaldı ve alkışlandı.

Bayrak merasiminden sonra Yugoslavya beden terbiyesi nazırı Mösyo Buğ ortaya gelerek «dokuzuncu Balkan oyunlarını açıyor» dedi ve Balkan marşı çalınarak merasime nihayet verilmeden evvel Yugoslav atletlerinden 200 ve 400 metreli Despot atletler namına yemin etti ve takımlar memleketlerinin renkleri için başlayacak müsabakalara hazırlanmak üzere soyunma odalarına gittiler.

Garib ve şayanı teessüf bir hâdise: Stadin sağ tarafına müsabakalara iştirak eden atletlerin bayrakları dikilmişti.

Türk bayrağının ay yıldızı direğe bakar bir şekilde ters olarak çekilmişti. Bunu anlattık. Maattessüf bayrak akşama kadar değiştirilmedi.

Müsabakalar başlıyor:

100 metre, gülle ve yüksek atlama hep birden yapılacak.

Yüksek atlamada 1,80 ile üçüncü olan Pulad

Birinci yüz metreye dört kişi girdi. Bu seride Halûk yer almıştı. Tabancanın patlamasından evvel fırlayan Halûk ikinci tabanca ile geri çağırıldı. Halûktan sonra Rumen atleti de hatalı çıktı. Dört kişi de yerinde duramayacak kadar sınırlı.

Üçüncü defa hatalı bir çıkış yapıldı. Yunanlı herkesten evvel çıktı, fakat hakem onu çevirmedi. Halûk dördüncü oldu ve müsabaka hertel kaldı.

100 metre birinci seri neticesi: Stefano - viç Yugoslav (derece) 10.8. İkinci Yunan Sakalariyu, üçüncü Rumen.

İkinci seri: Bu seride Fikret yer aldı. Beş atlet koşuyordu. İlk hatalı çıkışı Bulgar yaptı. İkinci hatalı çıkışı da Fikret yaptı.

Birinci Yugoslav Kling, ikinci Yunanlı Plavidis, üçüncü Romanyalı Kristea oldu.

Bu seride Yugoslav atleti 10.7 saniye ile Yugoslav rökoru yaptı. Fikret ve Halûk müsabaka hertel oldular.

800 metre başlıyor: Bu koşuya Receb ve Galib giriyor. Koşu kendine mahsus sür'at ve heyecanla başladı. İlk iki yüz metrede bizimkiler her zamanki hataya düşerek sona kaldılar. Dokuz atlet arasından sıyrılıp İleri fırlamak İzzumunu hissetmeyen Receb ve Galib yarışın üç yüz elli metresini antrenman gidişide yaptılar. Son vıradja ken dini toparlıyan Receb ilk anlarda yapma - dığı ataka geçti. Koşunun temposuna son dört yüz metrenin tabanca işaretile başla - yan Receb bu koşunun evvelce de işaret ettiğim gibi âhengine kendini uyduramadığı için beş yüz metreden sonra sallanmağa başladı.

Senelerdenberi koşu taktikini değiştirmeyen Galib koşuyu sürükleyen grupu gerilerden takib ede ede İleri fırladı ve her zaman olduğu gibi son yüz metredeki sür'atinden istifade ettiyse de baştakilerle arasındaki mesafenin çokluğu dolayısıyla ancak dördüncü olabildi. Receb de yarışta altıncı olarak birtirdi.

800 metre final: Birinci Yugoslav Gorsek derece 1.57.8. İkinci Rumen Kiş 1.59.1. Üçüncü Yunan Stratakus 1.59.9.

100 metre final: İki Yugoslav, iki Yunan, iki Rumen atleti arasında yapılan bu müsabaka hareket hatından itibaren göğüs göğüse devam etti. Pek cüzî bir farkla geride kalan Yugoslav Stefanoviç şayanı hayret bir finiş yaparak müsabakayı kazandı. İhtiyar Yunanlı Sakalariyu'nun bu sür'atî takib etmesi esasen güçtü.

Birinci: Yugoslav Stefanoviç derece 10.8. İkinci: Yugoslav Kling derece 10.8, üçüncü: Yunan Plavidis derece 10.9.

Yüksek atlama müsabakası son senelerden beri en sıkı müsabakası olmuş ve Yugoslav Martini (1.85) ile birinci, Yugoslav Zgur (1.80) ile ikinci, Polat 1.80 atlamış fakat baraj dolayısıyla üçüncü olmuştur.

Gülle atma müsabakası bermutad Yugoslav Kovaceviçin zaferile bitti. Bu eski ve emekdar atlet 14.58 ile birinci oldu. İkinciliği Yugoslav Vuçeviç 14.35 ile aldı. Üçüncülüğü ise Yunan Stefanekis 13.95 ile kazandı. Ateş İbrahim 12.76 ile altıncı oldu.

10.000 metre koşu ümidin hilâfına Yunanlı Kiryakidis'in mağlûbiyetile bitti. Müsabakayı baştan sona kadar en İlerde götürülen Rumen atleti büyük farkla yarış kazandı. Arfin ve Hüseyin gidis tempolarını her zamanki gibi âyar ettiklerinden başta gidenleri takib edemediler.

Netice: Romanyalı Kristian birinci 32.15,1

dakika, Yunanlı Ragazes ikinci 32.40. Üçüncü Yegorov üçüncü 33.06.4 dakika.

Günün son müsabakası 4X400 bayrak yarışı idi. Müsabaka çok heyecanlı oldu. İlk koşan Cemal beş takım arasında ikinci olarak bayrağı verdiği halde Zare ilk elli metrede dördüncü vaziyete düştü. Üçüncü koşan Galib bu vaziyeti değiştiremedi. Son koşan Göring aradaki kırk metrelik farkı bir bayrak kapatırsa da üçüncüden dört metre geride kalan ekibimiz ancak dördüncü olabildi.

Netice: Yugoslav takımı: 3.25.8 ile birinci. Yunan takımı: 3.27.2 ile ikinci. Romanya takımı: 3.30. ile üçüncü.

(Cemal, Zare, Galib, Görin) den mürekkab takımlarımız 3.90.4 ile dördüncü oldu ve rökor yaptı.

İlk gün yapılan müsabakalar pek ümit verici değildi. Bu müsabakalardan iyi dereceler bekliyorduk. Takımda umumî durgunluk var. Bir hafta sonra yapılacak müsabakalara kadar çocuklarımız kendilerini toparlıyacaklarını ümid ediyoruz.

Yugoslavlar şayanı hayret bir formdadırlar. Yunanlıların senelerdenberi muhafaza ettikleri birincilik için ümidlerini şimdiden kırılmış olduğu görülmektedir.

ÖMER BESİM

Balkan oyunlarında ikinci ve üçüncü günün programı

17 Eylül Cumartesi

- Saat
- 15.15 - 200 metre (seçme).
 - 15.20 - Disk atma.
 - 15.45 - 400 metre manialı (seçme).
 - 15.50 - Uzun atlama.
 - 16.15 - 5000 metre.
 - 16.35 - Çekiç atma.
 - 16.50 - 200 metre (final).
 - 17.20 - 400 metre manialı. (final).
 - 17.40 - Balkan bayrağı 800 + 400 + 200 + 100.

18 Eylül pazar

- 14. - Maraton yarışının başlaması.
- 15.15 - 11 metre manialı (seçme).
- 15.20 - Sırıka yüksek atlama.
- 15.25 - Yunan disk.
- 15.40 - 400 metre (seçme).
- 16.05 - 1500 metre.
- 16.20 - Üç adım atlama.
- 16.30 - 110 manialı (final).
- 16.40 - Cirit atma.
- 16.45 - 400 metre (final).
- 17.45 - 4X400 bayrak yarışı.

İş Bankası kupası müsabakası

- 1 - Müsabaka 18/Eylül/1938 pazar günü icra edilecektir.
- 2 - Yarış Moda koyunda, Depar şamanı dışından saat 9 da başlayacaktır.
- 3 - Yarışa her cins kotra iştirak edebilir.
- 4 - İştirak etmek isteyen klüp sahibleri 17/Eylül günü öğleye kadar Deniz Klübüne kayıtlarını rica olunuz.

Sporcuları davet

Beyoğlu Halkevinden: Mevsim dolayısıyla tatil edilmiş olan kapalı salon spor faaliyetlerine 1 Birincilerinden itibaren başlanacaktır. Faaliyete iştirak etmek isteyen sporcularımız bemiye kayıtlı kız ve erkek üyelerin ve salonumuzda çalışmak isteyen klüp vesair teşekküllerin 20/Eylül tarihine kadar Evrimlere müraacaatlarını rica ederiz.

ALMAN WESTFALYA KOKU

Kaloriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek Hararetili Kömürdür.

HUGO STINNES REDERAY A.G.
Galata 6 ncı Vakıf Han 3 üncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Radyo alınacak

Manisa vilâyeti Köy Bürosu şefliğinden:

- 1 — Manisaya 3 ilâ 35 kilometre mesafelerde bulunan sekiz köy için akimlâ-törle çalışır sekiz radyo alınacak ve akimlâtörler bin saatlik olacaktır.
- 2 — Altı lâmbalı, uzun, orta, kısa dalga tesisatlı olacaktır.
- 3 — Anten tesisatı radyoyu satana aid olacaktır.
- 4 — Müteahhid radyoları mahallerinde kurup çalıştırdıktan sonra bedelini köy sandığından alacaktır.
- 5 — Radyolar mübayaanın kararlaştığı günden itibaren azami bir ay zarfında teslim olunacaktır.
- 6 — Teklif edebilecekleri radyoları perakende satış fiyatından ne nisbette iskontoya ile vereceklerini taliblerin Eylülün 15 inci günü akşamına kadar bildirmeleri ve radyoların resimlerini havi katalogunu Manisa vilâyetine göndermeleri lâzımdır.
- 7 — Teklif edebilecekleri fiyatların yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat göstermiyen taliblerin teklifi kabul edilmeyecektir. «6201»

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 2701 lira 57 kuruş olan Fişekhane - Silâhatağa yolunun tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka en az bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair Nafia Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret Odası vesikaları ile 202 lira 62 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 19/9/938 Pazartesi günü saat 11 de Daimi Encümen'de bulunmalıdır. (L.) (6080)

Hususi idareden aylık alan emekli öğretmen ve memurlarla öksüzlerin 938 yılı ikinci üç aylıkları 13/9/938 gününden itibaren verileceğinden aylık sahiblerinin aylık cüzdanları ile Ziraat Bankasına müracaatları. (L.) «6371»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Mikdarı	Tasınlanan tutarı	İlk teminatı	Eksiltmenin Tarihi	Günü	Saati
		Lira Kr.	Lira Kr.			
Büyük liman mevki-nde ahşap Mh. kulübesi yaptırılması.	248	95	19 00	15/9/938	Perşembe	14
Büyük limandaki Mh. kulübesine mutfak yaptırılması.	240	07	18 00			14,30
Galata Balıkpazar-daki kârgir Mh. kulübesinin satışı.	60	00	05 00			15 de

- 1 — Yukarıda yazılı inşaat ve satışın gösterilen gün ve saatlerinde pazarlık-ları yapılacaktır.
- 2 — Fennî şartnameleri komisyondadır. Görülebilir.
- 3 — İsteklilerin gün ve saatlerinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesika-larile birlikte Galata Eski İthalât Gümrüğündeki komisyona gelmeleri. «6279»

İstanbul Jandarma Satınalma komisyonundan:

Mikdarı	Cinsi	Tahmin bedeli	İlk teminatı
Kilo		L. K.	L. K.
8400	Yün çorap ipliği	23940 00	1795 50

- 1 — Cinsi, mikdarı, tahmin bedeli, ve ilk teminatı yukarıda yazılı 8400 kilo yün çorap ipliği İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma satın alma komisyonunca 16/Eylül/938 cuma günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmeyle satın alınacaktır.
- 2 — Nümune, evsaf ve şartname her gün adı geçen komisyonda görülebilir veya bedelsiz alınılabılır.
- 3 — İsteklilerin şartnamesine ve 2490 sayılı kanunun tarifata göre tanzim edebilecekleri kapalı zarf mektublarını eksiltme günü saat 10 a kadar makbuz kar-sılığlı olarak komisyona vermeleri. «5948»

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden:

Ankara Radyosu için müsabaka ile bir kaç spiker alınacaktır. Taliblerin behe-mahal yüksek tahsil görmüş olmaları ve en az yabancı bir dil, «Fransızca, İngi-lizce veya Almanca» bilmeleri meşrutur. Telâffuzları düzgün ve sesleri mik-rofona müsaid olmak ta lâzımdır. Verilecek ücret taliblerin ehliyet ve mu-vaffakiyeti derecesine göre tesbit edilecektir.

Talib olanların 20 Eylül 938 tarihine kadar Ankarada P. T. T. Umumî Mü-dürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. «6204»

Sonbahar geldi

VE KIŞ YAKLAŞIYOR
Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı
şimdiden Galatada meşhur
EKSELSYOR

Büyük elbise mağazasında
Her yerden ucuz ve teminatlı
alabilirsiniz.
Şu cetvelden bir fikir edinebilir-siniz:

ERKEKLERE:		Liradan itibaren	
Pardesüler: Kumaştan	10 1/2 »		
Trençkotlar: Muhtelif	11 »		
Trençkotlar: Emper-meabilize	14 1/2 »		
Pardesüler: Gabardin	18 »		
empermeabilize			
Muşambalar: Her renkte	11 1/2 »		

KADINLARA:

Gayet zengin çeşid ve son MODEL	
Muşambalar	13 »
Muşambalar: İpekli düz	18 »
Mantolar: Yünlü	10 1/2 »
Pardesüler: Gabardin	16 »

ÇOCUKLARA:

Muşambalar: Her renkte	6 1/2 »
Pardesüler: Gabardin	9 »
Trençkotlar: Her renkte	7 »

ERKEKLERE EN İYİ

Yerli ve İngiliz kumaşlarından iki prova ile ısmarlama PALTO, PARDESÜ ve KOSTÜMLERİ yapılır.

İstanbul için TAKSİTLE dahi mu-amele vardır. Taşradan gelecek sipariş mektublarına 6 kuruşluk posta pulu konulmalıdır.

Galata Karaköy,
EKSELSYOR

Mağazasında satılmaktadır.

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zen-gin çeşitleri her yerden iyi şartlar ev ucuz fiyatlarla bulursunuz.

Ademî iktidar

Bel gevşekliliği

Dermansızlık

Vücut ve Dimağ Yorgunluğu için

SEKSÜLİN

EN MUESSİR VE EMİN İLAÇTIR
KUTUSU 200 KR.

Beşir Kemal - Mahmud Cevad Eczanesi

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıkları geçirir.

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuk-larınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gür-büz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Yavşan Tuzlasına getirilecek tatlı suyun tuzlaya isalesi için şartnamesi mucibince 25000 metre inşaat tulünde 60 m/m kutrunda font boru ve listesinde müfredatı yazılı hususî aksamı kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli sif Haydarpaşa 25000 lira ve muvakkat teminatı 1875 liradır.

III — Eksiltme 19/10/938 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 11 de Kaba-taşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün Levazım ve Mübayaat Şubesiyle Ankara ve İzmir Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların ihale gününden 7 gün evve-line kadar fiatsız fennî teklif mektub ve kataloglarını İnhisarlar Umum Müdür-lüğü Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır. Bu vesikayı hazırlayanlar münakasaya iştirak edemezler.

VI — Mühürülü teklif mektubunu kanunî vesak ile 7 inci maddede yazılı Tuz Fen Şubesinden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Baş-kanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «6011»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedel		Muvakkat teminatı	Eksiltmenin şekli	saati
		Beheri	Tutarı			
		L. K. S.	L. K.	L. K.		
Yazlık jelâtin	200 kilo	—78,54	314.16	23.57	Açık eksiltme	11
Kışlık jelâtin	200 »					
40 lık çivi	2000 »	—15,05	301.—	22.57	Pazarlık	11,30

I — Şartnameleri ve nümunesi mucibince satın alınacak 400 kilo jelâtin açık eksiltmeye ve 2000 kilo çivi 2/IX/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

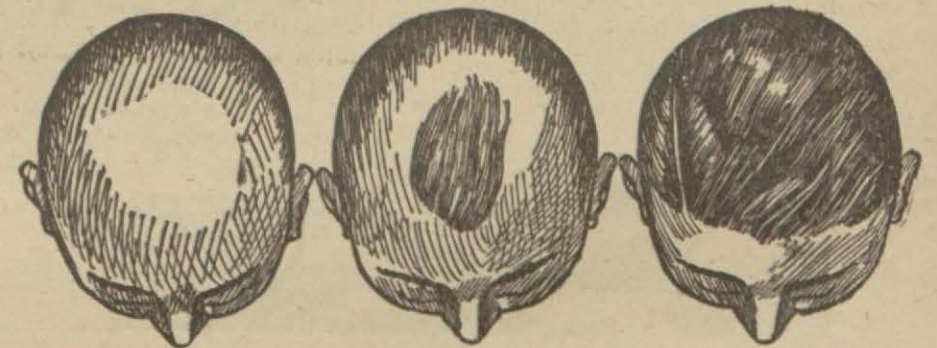
II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 26/IX/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda ya-pılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gi-bi jelâtin nümunesi de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6247»

Saç bakımı, güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır.

Antalya Nafia Müdürlüğünden:

Eksiltme işinde talibi zuhur etmiyen Elmalı hükümet konağı üçüncü kısım inşaatı bu defa pazarlığa çıkarılmıştır.

Keşif bedeli 22651 lira 23 kuruşluk kısmın inşaatı.

Bu işe aid şartnameler ve evraklar şunlardır:

- a — Eksiltme şartnamesi.
- b — Mukavele projesi.
- c — Bayındırlık işleri şartnamesi.
- d — Hususî fennî şartnameler.
- e — Keşif cedveli.
- g — Proje.

İstekliler bu evrak 5 lira mukabilinde Antalya nafia dairesinden alabilirler. Bu evrak bilâbedel dairede de görülebilir.

İhale günü 26/9/938 Pazartesi günü saat 11 de Antalya nafia dairesinde kuru-lu komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin ihaleden sekiz gün evvel müracaatla Antalya Nafia Müdürlüğünden ehliyet vesikası almaları lâzımdır. «6119»

HER KESEYE ELVERİŞLİ

HAS TRAŞ BIÇAĞI

HER ÜÇÜ DE MEMNUN

Çünkü yeni çıkan Has bıçaklarıyla gayet mükemmel ve pek ucuz traş olmak kabül olduğunu tecrübe ile gördüler

10 TANESİ 15 KURUŞTUR

HASAN DEPOLARI - Satış yerleri ile bütün atıyatçı ve tütüncülerde arayınız.

FOSFARSOL

KAN, KUVVET ve İŞTİHA ŞURUBU

Sayın doktorlarımız tarafından takdirle milyonlarca vatandaşa tavsiye edilen emsalsiz Kan, Kuvvet, İştihâ şurubudur. Bir şişe sizlere hayatın bütün zevk ve neşelerini tattıracak ve yaşadığınız müddetçe halsizlik, yeis, iztirap, düşünce, korkaklık, tenbellik göstermeyecektir.

FOSFARSOLu, diğer bütün kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha temin etmesi ve ilk defa kullananlarda bile azamî bir hafta içinde tesirini göstermesidir.

FOSFARSOL; muhakkak bir surette hayatın esasını teşkil eden kanı, daima tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştiha temin eder, adale ve sinirleri kuvvetlendirir. Uykusuzluğu, fena düşünceleri, yorgunluğu giderir, mide ve barsak tenbelliğinden doğan inkıbazları geçirir, vücuda daima gençlik ve dinçlik verir, zekâ ve hafızayı parlattır, belgeveşekliği ve ademi iktidarda büyük faydalar temin eder. Velhasıl insan makinesine lâzım olan bütün kuvvetleri vererek tam manasıyla hayatın zevk ve neşelerini tattırır. FOSFARSOL; Güneş gibidir. Girdiği yere sıhhat, saadet ve neşe saçar. Her Eczanede bulunur.

SEFALIN
BAŞ VE DİŞ AĞRILARI GRİP
VE NEZLEYİ
DERHAL GEÇİRİR

Kız
Erkek

Sarçanebaşında Horhor caddesinde
HAYRİYE LİSESİ Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarile fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüsleriyle naklolunur. Kayıd için hergün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530

Yatılı

NİŞANTAŞINDA (Eski Fezziye)
İŞİK LİSESİ Yatısız

Memleketimizin en eski Hususi Lisesidir. Resmî liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımlarile Fen ve Edebiyat kolları vardır. Lisan tedarikatına hususî ehemmiyet verilir. Yeni yapılan pavyonla mekteb asri bir şekle ifrağ edilmiştir. Kız ve Erkek talebe için ayrı daireler vardır. Talebe kaydı için hergün ondan on altıya kadar müracaat edilebilir. Fazla malûmat için tarifname isteyiniz. Tel. 44039

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

KULLANMAK
şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denilebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroblara karşı tesiri yüzde yüzdür.

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şartile sigorta ettirmiş sayılırlar.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Hayret!
Bu nefis sabun o kadar idarelidir

Sihhi sabunların en meşhuru olan CADUM sabununu kullananlar, aynı zamanda en ekonomik bir sabun olduğunu söyleyeceklerdir. Cildi mükemmelen temizler, yumuşatır ve canlandırır. Lâtif kokusu, fazla köpüğü son parçasına kadar devam eder. Milyonlarca kadının istifade ettiği sıhhat ve taravet kaynağıdır.

CADUM SABUNU